...IONAL LIBRARY
SEP 18 1972
BIBLIOTHEQUE NATIONALE

B003/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE WEEKLY
NEWSPAPER FOR ALL LATVIANS

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; Editor-in-Chief: KRISS SIDARS. Telefones: 465-7902. United States Editoral Offices — New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. SIMANE, 5634 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

29. N-RS | TREŠDIENA, 1972. G. 12. JŪLIJS | 22. GADS

WEDNESDAY, JULY 12, 1972

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | Cena 50 centi

Miami politiskais cirks paliks atmiņā

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO VAŠINGTONAS

● SASKATŪNĀ, SASKAČEVĀNĀ NAV NEKĀ JAUNA ● VAŠINGTONĀ AINA IR CITĀDA ● ● JAUNA SENSĀCIJA KATRU DIENU ● SKAISTULES BIKĪNĪ TĒRPOS NEAPĒNO DEMOKRATU PARTIJAS CIRKA SVĒTKU IZRĀDES ● 3016 DELEGĀTU UN VISMAZ 100.000 „NEITRĀLU NOVĒROTĀJU" ● NEVIENS NAV DROŠS PAR KONGRESA IZVĒLI PREZIDENTA KANDIDĀTŪRAI ● NELAIME SĀKĀS JAU ČIKAGĀ ● SENĀTORS MEKGAVERNS PRATA IZMANTOT SAVU POLITISKO MISIJU ● RADIKĀLAS PĀRMAIŅAS DEMOKRATU DELEGĀTU SASTĀVĀ ● ASTOŅDESMIT PIECI PROCENTI DELEGĀTU CIRKA ARĒNĀ KĀPJ PIRMO REIZI ● MEKGAVERNA OPOZICIJAI MAZ IZREDŽU, BET PĀRSTEIGUMS NAV NEIESPĒJAMS ● DZĪVES DĀRDZĪBA IR SVARĪGĀKA PAR POLITISKĀM PROBLĒMĀM ● ŠVEICĒ MĀRCIŅA VĒRŠA GAĻAS MAKSĀ TIKAI 2.45 DOL. ● VIENĪGĀ IESPĒJA EMIGRĒT UZ ARĢENTĪNU.

Kanadas prērija pilsētiņā Saskatūnā iznāk tikai viens laikraksts. Populārais Kanadas žurnālists Deniss Braitvaits, kas dzimis un uzaudzis Saskatūnā, pēc savas dzimtās vietas apmeklēšanas nesen rakstīja: „Saskatūnā dzīve rit tik mierīgi un vienmuļi, ka vietējam laikrakstam bieži vien pirmajā lappusē milzu burtiem saviem lasītājiem ir jāpavēstī — tāpat kā aizvakar, arī vakar un šodien nekas ievērojams mūsu pilsētiņā nav noticis." Braitvaits tagad pārvietojies uz Toronto, un bijušais saskatūnietis ir viens no nedaudziem kanadiešu politiskiem komentātoriem, ko labprāt bieži citē Vašingtonas politiskie izdevumi.

Salīdzinājumā ar Saskatūnu, Vašingtona ir īsta pulvera muca, kur nepaiet neviena diena bez lielām vai mazām sensācijām. Atstāsim Vašingtonas noziedzību aprakstus kriminālreportieŗu kompetencei. Tie, kas raksta par politiskiem notikumiem, arī nekad nevar sūdzēties par materiālu trūkumu savām esejām vai reportāžām. Šonedēļ lielākā daļa Vašingtonas politisko notikumu komentātoru būs pametuši galvaspilsētu, lai būtu klāt lielākai šī gada politiskā cirka izrādei, kas, kā jau visiem zināms, notiek Miāmi pilsētā. Vašingtonas politiskos komentātorus velti meklēt Miāmi pludmalē, kur tie ar auksta padzēriena glāzi rokā vērotu puskailas skaistules. Turpat 3000 žurnālistu no visām pasaules malām ir sapulcējušies Miami izslavētā kongresa pilī.

Demokratu partijas lielā cirka izrāde sākās jau pirmdien un beigsies ceturtdienas vakarā. Savienoto Valstu vēstures lapās šis raibais sensācionālais uzvedums iees kā 140-tais demokratu partijas delegātu kongress. Šajā lielajā politiskajā cirka uzvedumā vismaz oficiāli 3016 demokratu partijas pilnvarotie delegāti izvēlēsies kandidātu gaidāmajām prezidenta vēlēšanām novembrī. Jāpiezīmē, ka bez oficiāliem delegātiem demokratu partijas radikāļi peprasījuši atļauju kongresā piedalīties vismaz 750 neoficiāliem „tautas pārstāvjiem". Ir jāņem vērā, ka partijas lielsanāksmē ieradīsies vismaz 100.000 politisko „tūristu", to starpā arī daudz republikāņu un, lai atļauts pieminēt, ka vietas rezervētas arī Kanadas federālās valdības un Ontario provinces politiķu pārstāvjiem.

(Turpinājums 20. lp.)

Toronto internacionālās karavānas laikā latviešu paviljonu Rīga apmeklēja arī vairāki valdības un pilsētas valdes pārstāvji. Uzņēmumā Rīgas karaliene, Vija Darkēvica iepazīstina pilsētas valdes locekli F. Bevisu (Aldermanu Fred Beavis) ar latvisko kokli. Mūsu Rīgas paviljona karalienei, kas guva labues panākumus arī vispārējās karavānas karalienes vēlēšanās, bija izdevība Latviešu namā dejot ar Kanadas federālā parlamenta opozicijas līderi R. Stenfildu. Aptuveni spriežot, latviešu paviljonu Rīga apmeklējuši ap 30000 interesentu.

Foto: A. Kalniņš

Es tēvu zemei noliecos

KANADAS DAUGAVAS VANAGU DIENAS VANKUVERĀ

Viens no plašākiem vispārēja rakstura sarīkojumiem, kādi kuplā skaitā notika 5. Rietumkrasta latviešu dziesmu svētku ietvaros Vankuverā, bija Kanadas DV dienas, ko bija rīkojusi vietējā DV Britu Kolumbijas nodaļa priekšsēža E. Pelēna vadībā. Sarīkojums notika 30. jūnijā Vankuveras viesnīcā un bija pulcinājis krietni vairāk par 200 apmeklētāju.

DV dienu sarīkojumu ievadīja Lielā junda ar DV Britu Kolumbijas nodaļas valdes priekšsēža E. Pelēna uzrunu, kuŗā viņš mudināja būt vienotiem un stāvēt stipriem kā klintij cīņā par Latvijas brīvību, ko lielā mērā nosaka ticība un dzimtenes mīlestība. Nacionāli stiprinošu pārdzīvojumu izraisīja arī „Veltījums visu paaudžu kaŗavīriem, kas par Latviju krita un kas vēl dzīvi", ko melodeklamācijā skandēja Tereze Zariņa ar Māru Ozolu pie klavierēm. Pēc tam koncerta daļā J. Norviļa, L. Vīgnera, J. Straumes un E. Dārziņa dziesmas dziedāja Vankuveras vīru ansamblis „Auseklis" 12 dziedātāju sastāvā ar J. Ozolu kā mūzikālo vadītāju.

Svinīgs bija brīdis, kad sarīkojuma zālē ienesa astoņu dalību ņemošo nodaļu karogus un Austrālijas DV saimes dāvināto Latviešu leģiona piemiņas standartu, pēc kam S. Liskopa deklamēja Veronikas Strēlertes patriotisko „Karoga dziesmu" un Vilnis Kajaks Daugavas vanagu solījumu.

Varoņu piemiņas svētbrīdī archibīskaps A. Lūsis, citējot Andreja Eglīša pantus „Liec zobenu zem galvas", uzsvēra, ka mēs pārāk bieži atceramies lietas, kuŗas vajadzētu aizmirst, un aizmirstam lietas, kuŗas vajadzētu atcerēties, it sevišķi attiecībā uz mūsu tautas vēsturi. Tā arī pašreizējā laikmetā, kad cilvēki grib Dieva vietā valdīt par pasauli, mums vajadzētu atcerēties savas tautas likteni, nebrīvības važu žvadzēšanu un asaras.

Pa asarai iemirdzējās arī klātesošo acīs, kad E. Pelēns izsauca mūsu brīvības cīnītāju vārdus un S. Liskopa atbildēja: „Kritis cīņā par Latviju." Lielās jundas ziņojumu pieņēma LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Lielo jundu, ko vadīja Alfreds Raiska, noslēdza ar Latvijas himnu un mūsu kristīgās baznīcas lūgšanu „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils".

Pēc DV dienu svinīgā ievadsarīkojuma ap 150 dalībnieku pulcējās viesnīcas blakus zālē, kur DV Britu Kolumbijas nodaļas divdesmit gadu darbības atzīmēšanai vanadžu kopa ar priekšnieci Viju Pelēnu bija rīkojušas kopējas pusdienas. Nodaļas valdes priekšsēdis E. Pelēns vispārējos vilcienos iepazīstināja klātesošos ar nodaļas tapšanu un darbu, kā arī nolasīja DV centrālās valdes priekšnieka V. Hāznera apsveikumu, kas slimības dēļ nebija varējis ierasties.

Rakstveida apsveikumus vēl

(Turpinājums 11. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

Trešdiena, 1972. g. 12. jūlijs 29. N-RS

Latviešu nedēļas laikraksts. Iznāk trešdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors KRIŠS SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. Šīmane, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.50 tekstā $5.00 pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

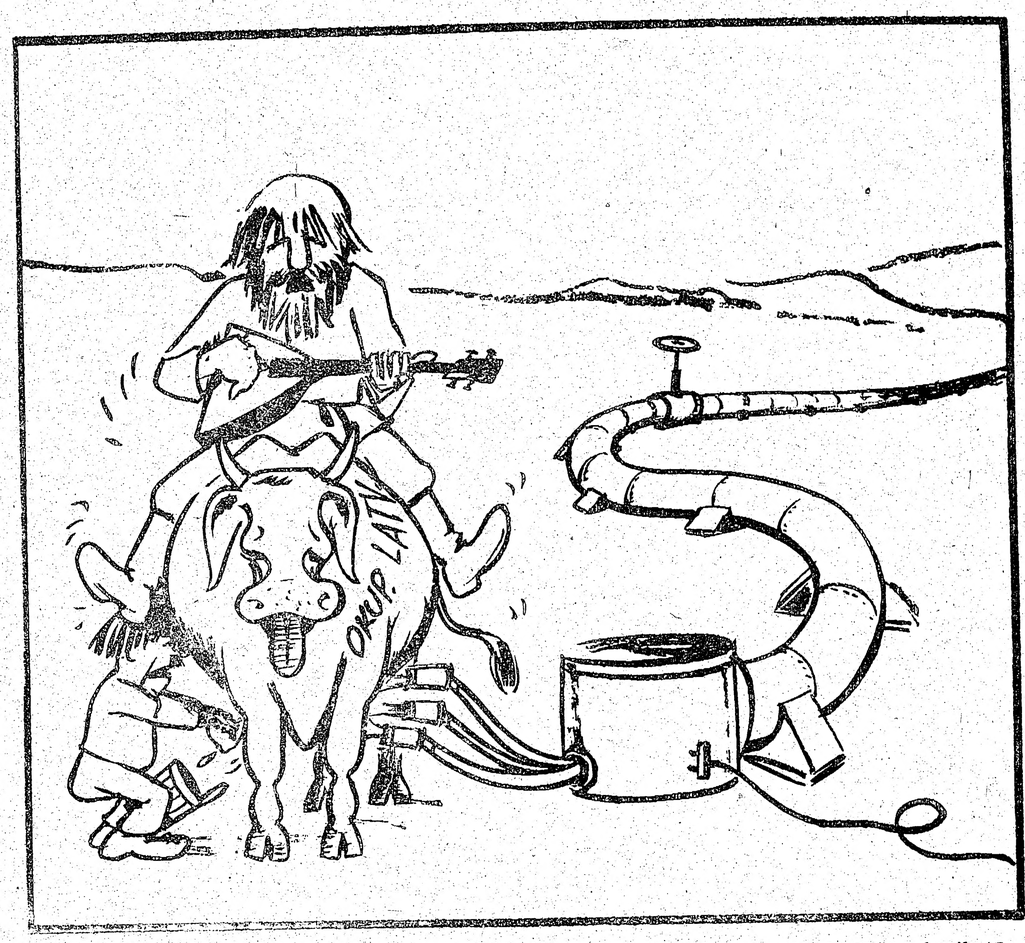

Piena vads pašiem un Maskavai. Ed. Keiša karikatūra

Latviešu varešanas manifestācija Vankuverā

RIETUMKRASTA LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU IETVAROS BEZ SIMFONISKĀ KONCERTA UN KOŖU KOPKONCERTA NOTIKA ARĪ VESELA RINDA CITU KULTŪRĀLU UN SABIEDRISKA RAKSTURA SARĪKOJUMU

Kā jau tas parasts visos dziesmu svētkos, tā arī šoreiz Vankuverā par galveno sarīkojumu izvērtās kopkoncerts, pie kam šoreiz sevišķi izceļams arī mākslinieciski augstvērtīgais simfoniskais koncerts, par ko mūsu laikraksta lasītāji jau iepazīstināti. Tāpat dziesmu svētku sastāvdaļa ir arī tautas deju lieluzvedums. Vankuveras svētkos to organizēja un vadīja Valdis Grants ar Terēzi Zariņu kā teicēju, kas katru tautas deju ievadīja ar izraudzītu dainas skandējumu. No programmā uzņemtām 28 dejām astoņas dejoja visas septiņas deju kopas ar vairāk par 120 dejotājiem, kam raiti sekoja atsevišķo deju kopu uzvedumi, pa lielākai daļai klavieru (Dairas Cilnes un Ārijas Dombrovskas) pavadījumā, bet dažas dejas arī San Francisko kokļu ansambļa un dažas akordeona pavadījumā. No tautas dejām se višķu atsaucību guva maz redzētā lībiešu kāzu deja „Sarambumbals" Ziemeļkalifornijas Ritenīša izpildījumā, ko vismaz šo rindiņu autors redzēja pirmo reizi. Vismazāko un gados jaunāko deju grupa nāca no Portlandes, un skatītāji jo sevišķi apjūsmoja 4 gadus vecās Tijas Velvelainenes dejas prieku un māku, kā arī krāšņo tautas tērpu. Soliste Ausma Jaunzeme Sanfrancisko kokļu ansambļa pavadījumā savukārt iepriecināja ar tautas dziesmu dziedājumiem.

Tautas deju uzvedums „Tautiešam roku devu", bija pulcinājis ap 2200 apmeklētāju.

Dziesmu svētku plašo un vispusīgo programmu ievadīja jau 30. jūnijā, kad Vankuveras viesnīcas zālē atklāšanas aktam pulcējās ap 500 dalībnieku, lai noklausītos 5. Rietumkrasta dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēža prof. J. Lielmeža un Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku padomes priekšsēža H. Brauķa apsveikuma vārdus, archibīskapa A. Lūša svētbrīdi, prof. Dr. E. Andersona svētku runu, vairāku labvēļu apsveikumus, kā arī koncerta daļā baritona Andreja Kurmiņa solo dziedājumus pianistes Dairas Cilnes pavadījumā, un jaunās pianistes Ievas Māras Megnes klavieru solo.

Savā svētbrīdī archibīskaps A. Lūsis, iztirzādams 107 Dāvida dziesmas domu, aizlūdza par okupēto Latviju, izlūdzoties Dieva žēlastību šajā pārbaudījumu laikā, lai vairotu mūsu vienotības apziņu un ticību, pasargot no vienaldzības grēka.

Plašākā runā prof. E. Andersons iztirzāja mūsu kultūras un tradiciju ievērojamās vērtības, kas mums dod spēku pastāvēt kā tautai etniski, kultūrāli un politiski, kaut gan mūsu zeme ir okupēta un tautas lielākā daļa nebauda brīvību.

Atklāšanas akta dalībnieku vidū bija arī lielāks skaits Vankuveras sabiedrisko un etnisko pārstāvju, tādēļ tā norises vadītājs A. Panteļējevs savu uzdevumu veica kā latviešu, tā angļu valodā. Apsveicēju pagaŗo rindu ievadīja LELDAAs Rietumu apgabala pārstāvis E. Robiņš un Vankuveras pilsētas galvas vietnieks Dž. Vilsons, nolasot arī speciālo Vankuveras pilsētas valdes deklarāciju, kam sekoja vairāku latviešu un etnisko organizāciju pārstāvju draudzīgie apsveikumi.

Drīz pēc dziesmu svētku atklāšanas akta Vankuveras Sv. Andreja baznīcā sākās garīgais koncerts, ko bija organizējis prof. Dr. E. Leimanis. Ap 1200 klausītāju atzinīgi novērtēja ērģelnieces Anitas Rundānes ērģeļu solo atskaņojumus, kā arī pavadījumus solistes Antoninas Vaivodes iejutīgi dziedātām J. Kalniņa, V. Baštika, V. Ziedoņa, H. Berino, A. Dvoržaka, G. Vennberga un J. B. Forē kompozicijām, Sietlas - Takomas jauktais koris diriģentes Fanijas Matīsas un Pēteŗa Galiņa vadībā dziedāja T. Ķeniņa, E.

(Turpinājums 11. lp.)

Lasītāju vēstules.

PĀRGUDRA SPRIEDELĒŠANA

Kādā paneļdiskusijā kāds jauneklis, gribēdams būt gudrs un oriģināls, apgalvojis, ka līdzdalība mūsu patvērumzemju politisko partiju darbībā nozīmējot lielākās asimilēšanās briesmas. Acīm redzot ar to gribēts pateikt, ka mums nav nepieciešams likt mūsu prasības sadzirdēt, tā ignorējot patiesību, ka runāšanu pašu starpā neviens nesa dzird, vēl vairāk — to neievēro!

Mēs esam pārāk maza grupa, lai mūsu „vaimanām" pievērstu lielāku vērību. Pretēji tam, ja vien izdodas iegūt respektu ar līdzdarbību politiskās partijās, mēs varam mūsu prasības atgādināt tādējādi, ka tās sadzird visaugstākās instancēs. Vai katru mūsu vēlēšanos ievēro, ir cits jautājums, bet šāda veida darbība uztur Latvijas brīvības jautājumu dzīvu.

Kas attiecas uz asimilēšanos, gribu kā piemēru minēt ASV ārlietu ministrijas padomnieku Voldemāru Korstu, kas ieguvis vārdu arī republikāņu partijā. Korsts nekad nenoliedz, ka viņš ir latvietis, bet savā darbībā to arvien uzsvēr. Arī viņa meitas runā latviski, un tāpat latviski prot visi mazbērni.

Līga Korsta - Streipa ir bērnu žurnāla „Mazputniņš" redaktrise un aktīva nacionāla darbiniece. Pēdējā laikā Čikagas televīzijā (Channel 7 un 11) diezgan bieži redz Andu Korstu, kuŗa strādā pie tā sauktā Cable Television jautājuma. Katrā izdevīgā gadījumā, esot uz televīzijas ekrāna, Anda atgādina, ka viņa ir emigrante un latviete, tā paužot miljoniem televīzijas skatītāju latviešu un Latvijas vārdu. Kur šeit varētu saskatīt asimilēšanos?

Vērotājs ASV

JĀŅU DIENAS GARĪGAIS SPĒKS

Šāgada Jāņus latviešu pilskalnā Garezerā ielīgoja pāri par 500, pārsvarā jaunākās paaudzes, nosaluši līgotāji, fizisko siltumu atgūstot pie lielajiem ugunskuriem, bet garīgo smeļoties no senčevu tradiciju izjūtām un ALA kultūras biroja vad. M. Grīna dedzīgi uzmudinošajiem vārdiem.

Bija ieradušies arī vairāki viesi — Jāņi no tālienes, kuŗus rīkotāji godināja ar vārdu paziņošanu. Viesu vidū bija arī Jānis Priedkalns no Austrālijas un Jānis Ziemelis no Zviedrijas, kā arī visjaunākais, 5 mēn. vecais, iepriekšējā sestdienā Garezerā nokristītais — Jānis Osis no Čikagas. Jāņus Garezerā svinēja arī kāda māmuļa, kuŗa bija ieradusies ciemā no Latvijas un jaunās paaudzes rakstnieks Richards Millers no Ņujorkas. Īsu uzrunu, Garezeru salīdzinādams ar latviešu pilskalnu, teica jaunais ALA kultūras biroja vadītājs M. Grīns no Klīvlandes, dedzīgi mudinādams, „lai Jāņu dziesmu skaņas un Jāņu uguns dzirkstis iededz tautas mīlestības liesmas jo gaiši mūsu sirdīs." Līgotājus sveica arī mājastēvs V. Vārsbergs.

Programmas daļā dziedāja vīru ansamblis „Tēvzeme" no Klīvlandes E. Stelmaņa vadībā un soprāne Daina Jumiķe pianista V. Treimaņa klavieru pavadījumā — 4 tautasdziesmas un četrus solo dziedājumus vīru ansambļa dziesmās. Kopējo līgošanu vadīja diriģents Rob. Zuika, un pēc tās sekoja deja.

Garezera ēdamzālē ar latviskiem ēdieniem, cepumiem un Jāņu sieru līgotājus cienāja Milkovu latviešu dāmas, bet skaņu plašu galdu bija iekārtojis V. Miķelsons. Viss atlikums tika nodots Garezeram.

V. Boķis

MŪSU DOMAŠANA UN PRĀTS SĀK APTAUKOTIES...

Grand Rapidos aizvadītā 14. jūnija atcerei laicīgais akts netika rīkots, jo laikam neviena organizācija, ne draudze nejutās aicināta to darīt. Notika vienīgi piemiņas dievkalpojums ar samērā mazu apmeklētāju skaitu. Protams, tā tas bijis arī dažās citās vietās. Tomēr tāda kā maza skaudība pārņem, lasot laikrakstos, cik zīmīgi un piemēroti tas noticis Klīvlendā un visur tur, kur latvieši nejūtas tik aptaukojušies savā domāšanā un prātā. Dievs vien nepalīdzēs mūsu valsts brīvību atgūt, mums pašiem par to jācīnās, nodarītā netaisnība jāatgādina, latviešu tautas iznīcināšana ar deportācijām vēl šodien jādara zināma no dienas dienā, kur vien rodas izdevība. Ko tad pārmest ASV prezidentam vai valdībai, ka apspiesto tautu nedēļas ietvaros proklamācija bijusi „atšķaidīta" sava satura ziņā. Vai mēs paši savas labklājības apņemti nesākam līdzināties sēnalām, lai vienā dienā iekristu silē cūkām par barību. Atmošanās var būt rūgta. Ja kādam tas nebūtu skaidrs, tad ieteicams izlasīt „L. A." 14. jūnija numurā P. Groda rakstu „Baigā vasara", kuŗa nobeigumā teikts: „Ja mēs atteiksimies no savu ienaidnieku nicināšanas, mēs būsim sagrāvuši ieceres un atteikušies no cīņas par brīvību savai tautai, un mūsu eksistencei svešumā zudīs saturs un dziļāka jēga". Arī atgādināšana, darbošanās brīvības centienu virzienā ir sava veida cīņa. Vēl vairāk — ja kādam nav skaidrs, ko un kā darīt, tad vajadzētu pajautāt tiem veciem tēviem un mātēm, kas izkļuvuši brīvībā, un dažs labs izcietis daudzus gadus Sibirijas tundrās, bet tie jau aiz kautrības nerunā, arī vergu nometnēs smokošie nevar mums padomus dot. Viņi visi gan būs bezgala noskumuši par to, kāds virziens mūsu domāšanā guvis virsroku. Vai kāds brīnums, ja 14. jūnija atzīmēšanai mums vairs nav laika, jo nevar taču izlaist nevienu gadskārtēju bazāru, ne balli, kas dod līdzekļus organizāciju un draudžu budžetu „stutēšanai".

J. R.

Grand Rapids, Mich.,

Reinholds Millers

No Ligo svētkiem uz Dziesmu svētkiem

Kā jau daudzās firmās un iestādēs, arī laikrakstā New York Times, kur es strādāju jau septīto gadu, ir vairāki ceļi, pa kuŗiem tikt pie augstāka un ienesīgāka posteņa. Var izskoloties, „uzgrauzties" lēnām no iekšpuses, var appreecēt „bosa" meitu. Diemžēl, visi šie paņēmieni saistīti ar gaŗu un grūtu piepūli.

Izmācīšanās skolā ir ilga un vienmuļa, un šinīs laikos saistīta ar lieliem izdevumiem. „Uzgraušanās" arī prasa piepūli, pacietību, un bieži vien samierināšanos ar to, ka kāds daudz dumjāks un mazāk spējīgs sēž tai posteni, kuŗu pats esi iecerējis, un negrib ne mirt, ne aiziet pensijā.

Ar „bosa" meitas izraudzīšanu ir tā, ka viņa glīta, slaida un noķeŗama tikai Hollvudas filmās; dzīvē vai nu viņu sen aizrunājis kāds miljonāra dēls, vai viņa ir maza, resna un neglīta ar nejauku raksturu. Katrā ziņā tādu noķert vai ļaut sevi noķert lieku reizi pierāda, ka uz priekšu var tikt tikai ar grūtu darbu, ne citādi.

Pie mums darbā visi labi zina šo dzīves likumu un vērtē cilvēku pēc tā, cik viņam uzdod vai cik viņš pats uzņēmas piepūles ārpus parastā darba laika. Tā pagājušā rudenī, kad biju nesen izdevis savu romānu „Teen Angel", ļoti priecājos saņemot ziņu no augšienes (tas ir, no divpadsmitā stāva), ka tagad tu, Reinhold, varēsi strādāt no pus astoņiem vakarā līdz trim no rīta, ieskaitot nedēļas nogales. Jaunās brīvdienas: — otrdiena un trešdiena.

Līdz ar to sapratu, ka esmu krietni cēlies šai pasaulē vai vismaz N. Y. Taimsā. Lai gan vēl nebiju tik izcils kā daži mūsu reportieŗi, ieskaitot latviešu izcelsmes Pēteri Kihssu, kuŗus pat nelaiž pa vasaras mēnešiem atvaļinājumā, tomēr likās, ka arī tādi mērķi tagad nav nesasniedzami.

Tā astoņus mēnešus es nokalpoju vakarus un nedēļas nogales. Netiku uz daudziem latviešu sarīkojumiem, kur biju paradis iet. Sāku ilgoties pēc latviešiem. Atcerējos daudzos notikumus, teātŗus, koncertus, ballītes, kur biju paradis ierasties gandrīz bez domāšanas, un kas dažreiz likās, patiesību sakot, drusku vienmuļi un nogurdinoši. Bet tagad, kad uz tiem vairs netiku, tie sāka dzīvot spilgti un interesanti atmiņā. Neieteiktu sabiedriskam jaunietim reportieŗa darbu.

Lai gan neviens reportieris nevarēs pateikt, kāpēc īsti šo profesiju izvēlas, par citu amatu šie ļaudis arī negrib ne runāt, ne dzirdēt. Arī es neticu, ka citā darba vietā justos laimīgs.

Par to vēl var šaubīties, vai es tā teiktu, ja man nebūtu piešķirts triju nedēļu vasaras atvaļinājums. Gribēdams satikt tautiešus, es savu izvēlējos tā, lai Jāņus pavadītu Garezerā un tad turpinātu tālāk uz Vankuveras dziesmu svētkiem.

Jāņus priecīgi un līksmi nosvinēju, un kad paparde bija noziedējusi, ievilku labi elpu un uzsāku ceļu uz Vankuveru.

Pie Čikagas sāku šaubīties, vai es un mans mazais tautasvāģis tiešām gribam tādu ceļojumu uzņemties. Pie Milvokiem biju puslīdz pārliecināts, ka negribam. Bet ko nu vairs darīt — jau tūkstoš jūdzes no mājām — vairs tikai divi tūkstoši līdz dziesmu svētkiem. Abi ar mašīniņu atpūtāmies, nopūtāmies un devāmies tālāk.

Iepriecināja, ka te, vidienē, beidzot uzspīdēja saule. Citādi visa austrumu piekraste līdz pašai Ņujorkai likās pārklāta tumšpelēkiem drūmiem lietus mākoņiem. Labi, ka tādi nezin, ka Vankuverā dziesmu svētki.

Bija arī citas būtes, kas nezināja par šiem svētkiem — kā robežsargi pie „International Falls" (kur gan ūdenskritumu nemanīju). Likās, ka tie būtu mani laiduši cauri, nepievēršot īpašu uzmanību, domādami, ka esmu vēl viens hipijs vai students, vai „draft dodžers".

Man blakus uz sēdekļa gan bija kaste ar grāmatām, kuŗas domāju nogādāt dažiem Vankuveras veikaliem. Tā ar gudru ziņu un no iepriekšējās pieredzes bija visredzamākā vieta uz blakus sēdekļa, jo es zināju, ka tur neiedomāsies pārmeklēt. Bet nez kāpēc ieminējos, ka esmu „viens latvians" un dodos uz mūsu festivālu Vankuverā. Robežsargs drusku sarāvās, noskatīja no galvas līdz neapautajām kājām, pakasīja galvu (pats savu) un lika tūdaļ braukt malā pārmeklēšanai, kur visas mantas aptaustīja.

Juzdamies bez vainas, es beidzot ieminējos, ka kastē, kas man uz blakus sēdekļa, arī nav nekā, kas viņu interesētu. (Taisnība ir, ka viņš šo kasti citādi būtu ignorējis, jo tā bija tik redzama.) Te nu sākās gaŗas sarunas par importa nodokļiem, grāmatas kvalitāti, manu mācēšanu rakstīt, viņa mācēšanu lasīt, un beigās pat par zvanīšanu kādai augstākai autoritātei. Tā gribēja zināt, vai „Teen Angels" ir pornogrāfija. Lūdzu uzšķirt kuŗu katru lappusi un palasīt. Robežsargs paklausīja, bet, saprotams, viņam izdevās uzšķirt vienu vienīgo nodaļu visā grāmatā, kur tāds — nu — drusku krāsaināks apraksts — par nopietnām dzīves lietām. Te nu radās jautājums, vai es vispār iekļūšu Kanadā. Beidzot ar visādu vēstuļu palīdzību no taimsiešiem un citiem, kas man bija līdz, izdevās robežsargus pārliecināt, ka es ar „Teen Angel" nesamaitāšu kanadiešu morālās vērtības. Nobeidzu diskusijas ar iespaidīgo piezīmi, ja „Teen Angel" būtu tiešām tik „karsts", tad grāmatu daudz vairāk pirktu un es būtu krietni pazīstamāks un bagātāks. Pret to vairs nebija ko iebilst, un tā es beidzot laimīgi iekļuvu Kanadā.

Grāmatā „Teen Angel" ir nodaļa, kuŗā stāstīts par ceļojumu pāri Amerikai, līdz Grand Canion'am. Negribas tik līdzīgu aprakstu atkārtot, tāpēc vēlētos beigt ar pāris piezīmēm:

Manitobā sastapu jaunu amerikāņu pāri, kas devās uz Ņujorku. Tiem sāku skaidrot par latviešu tautas tērpiem, u.t.t. Viņi pieklājīgi noklausījās, bet kad beidzu ar salīdzinājumu: „Its like a Rock Festival, only in Latvian", tad tie rādīja sajūsminātas sejas, un, man aizbraucot, likās intensīvi domājam, vai doties tiešām uz Ņujorku vai Vankuveru.

Braucu un braucu; atminējos kādu fizikas teoriju, ka kustība nav iespējama, un nodomāju, tā arī būs. Jo, lai kā braucu, likās, turpat vien esmu.

Saulīti gan panācu labāk nekā tautas dziesmu bārenīte; iebraucot „Rocky" kalnos, jau jutos krietni pārāks par mājās palikušajiem ņujorkiešiem, kas tur dzīvo pa tumsu, kamēr es te vēl pusnaktī redzu sauli.

Beidzot iebraucu Vankuverā, kas ir tālu gan no Eiropas pilsētiņas, kuŗā esmu dzimis. Droši varu sacīt, ka Vankuveru atstāt negribu, lai gan īsti nezinu, vai tāpēc, ka dziesmu svētki tik vareni, vai tāpēc, ka kādu laiku vairs nekur negribas braukt.

Indra Michalovska

DIVAS VARIĀCIJAS

Cerēju zilās tālēs
Vējiem līdzi skriet,
Saulē iet.
Bet manas kājas
Kā koka saknes
Ieķērušās zemē.

Gribēju smiet un gavilēt
Bet mana dziesma
Bez gaiša vārda
Skan sēra,
Pārāk lēna.

Nespēju tālēs skriet,
Nemāku skanēt.
Varbūt reiz spēšu
Sadegt.

Gribēju dziedāt
— Bez dziesmas.
Gribēju degt,
— Vairījos liesmas.
Gribēju lidot
— Baidījos briesmas.
Bet nevar, tiešām nevar:
Dziedāt bez dziesmas,
Sadegt bez liesmas
Un lidot,
Kur nav briesmas.

Apgāda Ceļinieks darbs

Jaunatnes literārā apgāda Ceļinieks gadskārtējā sanāksmē Jāņu nedēļas nogalē Gunša Liepiņa vasarnīcā pārrunāja turpmāko darbību, debatēja var valodas jautājumiem, paju īpašnieku sapulcē noklausījās nozaŗu vadītāju ziņojumus un pārvēlēja padomi. Žurnāla Mazputniņš materiālais stāvoklis nostabilizējies. Nesenajā ziedojumu vākšanas akcijā saņemts vairāk nekā 3000 dol. no Ziemeļamerikas kultūras fonda 700 dol., no Latviešu palīdzības fonda 700 dol., 750 dol. kopēji no Daugavas Vanagu zemju valdēm Kanadā un ASV, kā arī 300 dol. no korporācijas Daugaviete. Sapulce īpašu pateicību izsacīja Dr. Jānim Skujiņam un Intai Purvai par darbu ziedojumu vākšanas akcijā.

Mazputniņa grāmatu nozare kopā ar ALA Izglītības biroju izdevusi īpašas burtu plāksnītes ātrākai lasīšanas mākas apgūšanai pirmskolniekiem; plāksnītes parādīsies drīz grāmatu galdos. Pēc dižiem mēnešiem izdos pirmās ģeografijas darba grāmatas 2. iespiedumu. Sagatavots manuskripts Darbiņu grāmatai, kas arī domāta nodarbībām mazākajiem bērniem. Pēdējā laikā pieaudzis pieprasījums pēc agrāk izdotajām grāmatām.

Par Jauno Gaitu ziņoja L. Zandbergs un V. Bija (pēdējais ar rakstu). Pagājušā gadā pirmo reizi iznākuši solītie 6 numuri. Lielāku izdevumu dēļ bijis mazliet jāpaaugstina abonēšanas maksa, taču kā saimnieciskā, tā lasītāju ziņā nekādu bažu nav, lai gan derētu lielāks abonentu skaits, būtu vajadzīgi arī vairāki jauni darbinieki nesen aizgājušo vietā. Žurnāla redaktoru kollēģij ā apstiprināja Gvido Augustu.

Par Jaunās Gaitas dzejas plakātu seriju ziņoja P. Cakuls. To izdošana ar pirmajiem divi plakātiem sākta tikai pagājušā pavasarī, tāpēc vēl grūti spriest, vai tā attaisnosies; Jaunus izdos tikai tad, ja izrādīsies, ka par tiem pietiekama interese.

Latviešu klasiķu mazgrāmatiņu serija (par to ziņoja L. Muižniece un V. Bolšteina) ir jauns pasākums. Iecerēts nākamo gadu laikā izdot mirušo autoru nelielas dzejoļu izlases lietošanai skolās, jaunatnes nometnēs un kursos. Izdoti sešu autoru darbi — Aspazijas, Jaunsudrabiņa, Skalbes, Veidenbauma, Lazdas un Čaka. P. Vasariņš ziņoja par Jaunsudrabiņa balvas fonda darbību.

Galvenokārt par nozaŗu saimniecību ziņoja V. Ķikulis, G. Liepiņš un J. Plūme, bet revidents A. Šteinbachs ar rakstu. Pārvēlamos padomes locekļus A. Olti, P. Cakulu, Vettu Baumani, G. Upatnieku un revidentus O. Cakaru un A. Šteinbachu ievēlēja no jauna. Sapulcē bija pārstāvētas 148 pajas.

—ins

Maruta Zvagule beigusi Rietumontario universitāti Londonā ar Bachelor of Science (B. Sc.) gradu ķīmijā. Studijas mastera grada iegūšanai viņa turpina Makmastera universitātē Hamiltonā. Maruta pieder studenšu korporācijas Aurora saimei.

Brigita Grāvīte beigusi Strathallonas ģimnaziju ar zelta medaļu. Visus skolas gadus viņa bijusi sekmīgākā skolniece un aktīvi darbojusies zinātņu, drāmatiskā un sporta kopā. Tāpat sekmīgi beigusi arī latviešu ģimnaziju un rosīga tautas deju grupā. Brigita turpinās izglītību Trinity kolledžā Toronto, kur viņai piešķirta stipendija visam studiju laikam.

Mūzika un sabiedriska darbinieka jubileja

Līgo svētku priekšvakarā Jānim Ceram, Vaterlū, Kanadā, piepildījās 65 mūža gadi. Jubilārs dzimis 1907. gada 22. jūnijā Rīgā, kur arī pavadījis jaunību un studējis Latvijas valsts konservātorijā. Sekojušas mūziķa gaitas Operas kafejnīcā un vēlāk operā, paralēli darbam studējot arī Komerczinātņu institūtā. J. Cers pieder Frat. Mercuria saimei.

Jānis Cers ir aktīvs darbinieks Kičeneras-Vaterlū latviešu sabiedriskā dzīvē, ilgus gadus draudzes priekšnieks, LN AK. pārstāvis, vietējā korī, kā arī citās latviešu organizācijās un sabiedriskos pasākumos.

Jubilāru viņa mājā sveica tuvākie ģimenes locekļi, sabiedriskā darba līdzgaitnieki un studiju biedri, iepriecinot ar ziediem un dāvanām.

A. Amoliņš

Jānis Cers

Austra Andersone-Plampe

Mūzika list no pirkstiem

Vankuveras latviešu dziesmu svētku simfoniskais koncerts š. g. 1. jūlija vakarā bija pulcinājis tuvu pie 2000 klausītāju. Neviens no viņiem, liekas, nepārgāja mājās vīlies, jo diriģenta — komponista Jāņa Kalniņa un pianista Artura Ozoliņa mūzikālā degsme un priekšnesums iesildīja pat visvēsāko sirdi.

Koncertu ievadīja Vankuveras simfoniskais orķestris 78 mākslinieku sastāvā. Atskaņoja Tālivalža Ķeniņa trešo simfoniju. Tā rakstīta modernā tehnikā un vecākās paaudzes latviešu ausīm varbūt pagrūti saprotamā skaņu rakstā.

Solists Arturs Azoliņš kopā ar orķestri atskaņoja Jāņa Mediņa klavierkoncertu dogiez minorā. Šī darba pirmā daļa — Allegro moderato rakstīta ļoti svinīgā, smagu akordu harmonijā. Otrā daļa — Adagio ir ļoti liriska un melodiska. Pēdējā daļa — Allegro ar saviem techniski nepārspējamiem klavieru solo efektiem, grūtajām pasāžām ar dubultoktāvām un svinīgajiem beigu akordiem tā sajūsmināja klausītājus, ka viņi, kājās piecēlušies, ilgi sumināja mākslinieku sniegumu.

Koncerta otru daļu ievadīja Arturs Ozoliņš ar saviem klavieru solo. Ar Tālivalža Ķeniņa 1961. gadā komponēto sonātu klavierēm viņš no jauna pierādīja, ka tam mūzika „līst no pirkstiem", jo viņa techniskā gatavība un mūzikālais pārdzīvojums arvien pārsniedz cerēto.

T. Ķeniņa sonātas 1. daļa rakstīta ļoti modernā sonātas formā. Tai seko otras daļas romantiskā tema ar variācijām. Trešā daļa — Rondo ir gan techniski grūti spēlējama, bet klausītājus iepriecināja ar savu mocartisko graciozitāti un vieglumu.

Nākošie klavieru solo priekšnesumi bija 2 Jāņa Mediņa darbi — Dainas. Daina Nr. 16 prasa lielu techniskū gatavību. Tā rakstīta romantiskā stilā ar lieliem, dinamiskiem kāpinājumiem vidus posmā, bet beidzas skumjos, klusinātos akordos.

Nākošā Daina, ko dzirdējām, ar nosaukumu „Manai sieviņai" ir rakstīta romances veidā, un arī tās izpildījumā jaunais pianists rādīja savu lielo mūzikālitāti.

Piedevām Arturs Ozoliņš vēl nospēlēja Alfreda Kalniņa Balādi — dziļā pārdzīvojumā un spožā techniķā. Kad publika nemitējās aplaudēt, Arturs Ozoliņš nospēlēja arī Jāņa Mediņa Dainu Nr. 23. Tās temai ļoti līdzīga ir šejienes dziesma „I am always chasing the rainbows", kas savā techniskajā apdarē atgādina šopeniski virtuozo spēli. Protams — mūsu jau pasaulslavenajam pianistam arī šis nebija nekāds „cietais rieksts"!

Koncerta beigās simfoniskais orķestris nospēlēja Jāņa Kalniņa Ņubransvikas rapsodiju paša autora vadībā. Ir grūti raksturot šī darba vienreizējo iespaidu klausītājos, rosinot tik plašu izjūtu skālu: šai kompozicijā dzirdējām gan austrumu krasta vēju šalkas, gan mierīgu saules mirdzumu, gan satumsušas debesis, gan grūtā darbā veiktus ritmiskus meža strādnieku, zemnieku un zvejnieku cirvju un āmuru klaudzienus, gan arī viņu priecāšanos jautrās trīsceturtdaļtakts melodijās. Visam tam cauri vijās it kā agrā rītausmā skanoša cīruļa balss pāri plašajiem austrumu krasta mežiem un siliem.

Paldies māksliniekiem!

Rakstnieku rits Garezerā

Latviešu preses biedrība rīko jaunatnei veltītu rakstnieku rītu 16. jūlijā plkst. 11 no rīta, Garezera vidusskolas zālē. Paredzams, ka sarīkojumā piedalīsies Ernests Aistars, (Kalamazū), Nikolajs Kalniņš (Ņujorka), Kārlis Ķezbers, Irma Vīksniņa un Ojārs Jēgens (Čikaga), Ella Andersone (Milvoki), Richards Millers (Ņujorka), Bārene-Niedra (Ņudžersija), Austra Balka (Kalamazū), Hugo Puriņš (Deitona), Biruta Senkēviča (Toronto) un vēl citi.

Rakstnieku rītu atklās LPB valdes viceprieksšēdis Kārlis Ķezbers, bet vadīs Ojārs Jēgens. Būs iekārtots arī grāmatu galds.

Rīkotāji sagaida, ka šajā laikā Garezerā ieradīsies arī vairāki citi rakstnieki un preses darbinieki, kuŗi piedalīsies rakstnieku rītā un pēc tam sekojošās pusdienās ar kopējām pārrunām.

Ieeja pret ziedojumiem, bet skolniekiem brīva. Atlikums paredzēts Garezera vidusskolas atbalstam.

Šis ir pirmais šāda veida sarīkojums Garezerā ar tālinu un maz redzētu rakstnieku piedalīšanos, ko rīko LPB latviešu valodas gada ietvaros. Rīkotāji cer, ka to apmeklēs ne tikai Garezera iemītnieki, bet jo kuplā skaitā apkārtējo pilsētu latvieši.

V. Boķis

Iznācis

Gunas Ikonas

dzejoļu krājums

Kodols

Ilgvara Šteina zīmējumi.

Cena: $5.00 iesieta, $4.00 brošēta.

Pieprasāms: „Lotus" veikalā vai pie Mrs. I. Hertele - Krause, 18 Bowden St., Toronto 279, Ont. Tālrunis: 466-0472.

GAIDĪTS IZDEVUMS

Iznākušas J. Endzelīna lekcijas Baltu valodu skaņas un formas angļu valodā ar nosaukumu Comparative Phonology and Morphology of the Baltic Languages, V. R. Šmalštīga (W. R. Schmalstieg), Pensilvēnijas valsts universitātes slavu valodu profesora, un B. Jēgera tulkojumā. Grāmata nepieciešama ikvienam, kas vēlas tuvāk iepazīties ar latviešu valodu un pārējām baltu valodām. Tulkojumam pievienots vārdu saraksts. Grāmatu izdevis Mutona (Mouton) apgāds Hāgā savā serijā Slavistic Printings and Reprintings kā 85. n-ru. Tās cena 30 dol. Grāmatu var pasūtināt arī pie latviešu grāmatu tirgotājiem, kā arī pie B. Jēgera, 216 Evans Ave., De Kalb, Ill. 60115, U.S.A.

RAIBĀ PASAULE

■ „Man šķiet, ka tagad es ilgāku laiku iztikšu bez mazgāšanās," izteicās 20 gadu vecais students Hols Halovejs Dallasā, ASV. Pirms tam viņš, pēc paša domām, bija uzstādījis jaunu pasaules rekordu dušošanā, nepārtraukti paliekot zem ūdens strāvas 169 stundas. Šīs ilgpeldes laikā viņš gulēja uz gumijas matraces un ieturēja arī regulāras maltītes.

Jaunatnes un draudzību dienu plakāts

JAUNATNES UN DRAUDZĪBAS DIENAS NIAGARĀ

Mazā Niagaras latviešu saime sadarbībā ar LNJAK valdi un talciniekiem no Sv. Katrīnas latviešu skolas, rīcības komitejas priekšsēža V. Strautnieka vadībā jau sekmīgi paveikuši priekšdarbus šāgada jaunatnes un draudzības dienām, kas notiks 22. un 23. jūlijā.

Jau 19 gadus pēc kārtas Niagarā pulcējušies Kanadas un Savienoto valstu latvieši bez paaudžu izšķirības, lai iepazītos un atjaunotu draudzības saites, kas radušās iepriekšējo gadu sarīkojumos.

Gadu tecējumā jauniešu skaits arvien audzis un pēdējos gados ievērojami pārsniedzis vecākās paaudzes dalībniekus. Līdzīgi iepriekšējo gadu sarīkojumiem, arī šogad pirmās dienas sarīkojums notiks sestdien, 22. jūlijā, Sheraton - Brock viesnīcā, pašā tūristu rajona centrā.

Šogad priekšnesumu daļā piedalās D. Jablokovas - Vorpas studijas trupa, kuŗa tikai nesen atgriezusies no gaŗāka izrāžu ceļojuma pa U. S. A. pilsētām. Dejotāju kopskaitā vairāk par duci, starp tiem arī vairāki profesionāli dejotāji.

Pirmā vakara nobeigumā notiks svētku balle ar iecienīto V. Ciemīša deju kapellas mūziku.

Otrās dienas sarīkojumi notiks parastajā vietā, Garden City (St. Catharines), Ontario ezera plūdmalē. Tā sāksies ar volejbola turnīru Niagaras kausa izcīņai. Pēcpusdienas programmā piedalīsies arī režisors humorists un burvju mākslinieks — H. Miķelsons no Toronto.

Bez tam plašākai latviešu publikai mazāk pazīstami priekšnesumi kā Sv. Katrīnu „Melnās jostas" — judo - karate demonstrējumi profesionāļu izpildījumā. Jaunāko gadu apmeklētāji arī negaŗlaikosies, jo tiem paredzētas dažādas sacensības un rotaļas, ko vadīs Sarmīte Šternberga. Pusi no Draudzības dienu tīrā atlikuma arī šogad piešķirs LNJAK mērķu sekmēšanai. Tomēr Draudzības dienu galvenais nolūks ir dot latviešu jauniešiem izdevību pulcēties latviskā vidē, tā stiprinot mūsu tautas kopību.

V. Strautnieks

Viens no džudo demonstrējumiem, kādus redzēsim Jaunatnes un draudzību dienu sarīkojumu virknē Niagarā.

Zosis un preses piles

Gandrīz puslapu liels raksts par Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdi Uldi Gravu parādījās Ņujorkas priekšpilsētas laikrakstā The Rekord, kas iznāk Bergenā kā 60. lielākais ASV laikraksts ar 180.000 lasītājiem. Avīzes reportiere Berila Menona bija ieradusies U. Gravas mājā, kur gandrīz četru stundu intervijā ievāca ziņas. Otrā dienā ieradās preses fotografs, kas Gravas ģimeni fotografēja dažādās pozēs. Avīzē parādījās ģimenes uzņēmums ar kokli (vai, kā avīze ziņo — cītaras veida instruments). Tomēr U. Grava izsakās, ka no intervijas pazuduši visi nozīmīgie fakti par latviešu problēmām un pārestībām, bet laikrakstā katrs otrais minētais fakts esot nepareizs, tāpat apsūdzība, ka ASV pēc Otra pasaules kara izmantojušas latviešu bēgļus, nosūtot tos uz kokvilnas laukiem, ko agrāk apstrādāja vergi. Laikrakstā stāstīts, ka latviešu emigranti ASV ieplūda 1850. gadā.

Raksts sākas ar virsrakstu „Latvija dzīvo viņu sirdīs", bet jau pirmajā teikumā norādīts, ka daudzi no pirmajiem emigrantiem, kas sasniedza Amerikas krastus, nonāca dienvidos, kokvilnas laukos. Tie nebija gluži vergi, bet kļuva uzņēmuma veikala parādnieki. Tas noticis 1850-tos gados, kad bēgļi no Eiropas sāka ieplūst ASV.

Liekas, ka žurnāliste pazīst ASV vēsturi, bet viņai nav zināma Eiropas vēsture. Prezidents Linkolns 1863. gadā atbrīvoja vergus un tāpēc, varbūt, arī žurnāliste domāja, ka latvieši gandrīz vergu stāvoklī varēja nonākt tikai šādos apstākļos, pirms 100 gadiem. U. Grava tālāk salīdzināts ar angļu aktieri Sebastjanu Kabotu, tikai divas pēdas gaŗāks.

Tagad visā pasaulē dzīvojot 250.000 latvieši, no tiem 100.000 ASV. Skaitļi liekas mazliet par lieliem, pietiktu ar pusi.

Tālāk rakstā runāts par Pasaules brīvo latviešu apvienību, kas apvienojot 40.000 latviešus 200 organizācijās. Te laikam domāta Amerikas latviešu apvienība, bet arī tad skaitļi mazliet par lieliem. Latviešu tautas dziesmas vāktas jau 2000 gadus, kas liek brīnīties.

Pēc tam stāstīts par Gravas dzīvesbiedri Sulamiti, kas ir pārveidots Sarmītes vārds. Norādīts arī, ka latviešu valodā lietojot romiešu burtus, tā esot tuva lietuviešu un mazliet tālāk slavu valodai. Gandrīz liekas, ka žurnāliste ir nepatīkami pārsteigta, ka latvieši nelieto krievu burtus.

Rakstītāja nav skopojusies ar skaitļiem un visur tie liekas stipri palielināti vai palielinājušes. Dziesmu svētkus apmeklējot ap 50.000 klausītāji un nākošie būšot Klīvlendā ar 1000 dziedātājiem. Ja dziedātāju skaits būtu apmēram pareizs, tad klausītāju skaits latviešu dziesmu svētkos nekad nav bijis 50.000.

Gravas reti ēdot latviešu ēdienus, un Sarmīte īsti nezinot, kas esot latviešu ēdiens. Varbūt saldskābā rupjmaize vai zoss, speciāli sagatavota.

U. Grava norāda, ka viņš neesot sūdzējies lasītāju vēstulēs par latviešu laikrakstos pielaistām kļūdām, nepareizām interpretācijām un citādiem ieskatiem, jo esot pieņēmis, ka tās rodas laika trūkuma dēļ. Bet tagad viņš esot pārliecinājies, ka tā esot vispārēja avīžnieku parādība.

Vk

Sarīkojumu talkai Sidrabenē gatavojoties, no kreisās: Lielsarīkojuma programmas sastādītājs Osvalds Liepa, saimniecisko jautājumu kārtotājs Paulis Plīsis un kopkoŗa koncerta diriģente Alma Skudra-Kārkliņa. Lielsarīkojums risināsies no 25. līdz 27. augustam, piedaloties vairāk nekā desmit koŗiem, ap 100 dejotājiem, notiekot izstādēm, priekšlasījumiem, paneļdiskusijām, sporta sacensībām, rakstnieku cēlienam, brīvdabas teātŗa izrādei, ballei, ugunskuriem un citiem sarīkojumiem

Datums bija 13 . . .

DV Čikagas apvienības vanadžu kopa savā pēdējā sarīkojumā izrādīja V. Dābolinas īslugu „Un datums bija 13 . . ." Māras Antēnas iestudējumā. Bez tam programmas daļā vēl piedalījās tautas deju kopa „Dzelme", Lauma un Armands Birkeni. Piemērotu telpu—dekorējumu bija gatavojušas Sarma un Marta Priedulājas, bet saviesīgajā daļā spēlēja E. Jansona deju kapella. Par kafijas galdu un cienastu bija gādājušas vanadzes priekšnieces E. Šmitas vadībā.

V. D.

Skats no Čikagas vanadžu teātŗa grupas uzveduma. No kreisās: H. Kļaviņa, E. Šmita, E. Stikane, E. Iesalniece, A. Turnere, Z. Pelīte un M. Antēna. Foto: A. Iesalnieks

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Archīvs — rakstu krājums par latviskām problēmām. 12. sējums, veltīts sabiedriskai dzīvei un rosībai. Redaktors: Edgars Dunsdorfs, izdevējs: Latviešu apvienības Austrālijā zinātnes nozare, piedaloties Kārļa Zariņa fondam. 295 lp.

Kodols — Gunas Ikonas dzejoļu krājums. Illustrējis Ilgvars Šteins. Izdevis Upeskalns ASV, 1972. g. 93 lp.

Tilts — 1972. g., 124./125. n-rs. Tilta apgāda izdevums, atbildīgais redaktors Hugo Skrastiņš. 98 lp.

DV Mēnešraksts — 1972. gada 3. n-rs, DV centrālās valdes izdevums, atbildīgais redaktors Vilis Hazners.

Pretestības kustība Latvijā — 1972. g. Latviešu nacionālā fonda izdevums. Ādolfa Šildes rakstu veltījums latviešu jaunatnei. 50 lp.

Snīpis — 1972. g., 16. n-rs. Minsteres latviešu ģimnazijas skolēnu žurnāls, rediģējusi Baiba Lapiņa. 22 lp.

Kristīgā Balss — 6. nrs, jūnija izdevums. Amerikas latviešu baptistu mēnešraksts, red. R. Ekšteins. 16 lp.

Kad neinteresantais kļūst interesants

SABIEDRISKAI ROSMEI VELTĪTS RAKSTU KRĀJUMS ARCHĪVS XII, 1972., RED. EDGARS DUNSDORFS

Ka sabiedriskā dzīve, pat zinātniskā skatījumā, var būt arī interesanta, katrs varēs pārliecināties, lasot nupat Melnburnā, Austrālijā, izdoto prof. Edgara Dunsdorfa rediģēto 296 lp. biezo rakstu krājumu Archīvs, divpadsmito sējumu. Nav jābūt sabiedriskam darbiniekam, lai to lasītu ar tādu pašu interesi kā populārāko romānu. Liekas, ka esi apceļojis visu brīvo pasauli, ciemojies latviešu mājās, klausījies viņu stāstu par priekiem un bēdām, sekojis viņu panākumiem un arī neveiksmēm.

Sākumā lasām izvilkumu no V. Eglītes, O. Rozīša un Z. Apsīša 21. kultūras dienu atklāšanas runām, no kuŗām varam mācīties, kā runāt īsi, lai nenobaidītu publiku.

Kārļa Ābeles raksts par latviešu sabiedrisko rosību emigrācijā: atstari un atbalsis literātūrā — likts krājuma sākumā, liekas, lai parādītu, cik subjektīvi sabiedriskās dzīves vērtētāji var būt mūsu rakstnieki, kuŗi gan izcēluši spilgtus negātīvus tipus, bet nav skatījuši pozitīvo.

Arvids Plukšs ar palīgiem sīki, ar skaitļu tabulām un divkrāsu kartēm izanalizē viena gada latviešu sarīkojumus visā brīvajā pasaulē. Lasītājs tātad atradīs ne tikai ziņas par savu dzīves vietu un varēs teikt, ka arī viņam tur ir nopelni, bet varēs arī salīdzināt savus nopelnus ar citu sekmēm. Latviešu biedrībām visās valstīs pievērsta sevišķa uzmanība, dodot plašākus, kaut enciklopēdiskus apskatus ar visām adresēm un vadītājiem.

Kā E. Dunsdorfa, tā citi raksti pamudina nākt ar ierosinājumu: dāvināsim mūsu vidusskolniekiem, bet jo sevišķi studentiem, šo Archīva 12. sējumu, lai viņi labāk pazīst latviešus un viņu darbību brīvajā pasaulē, un ja nokļūst citā pilsētā, zina, kur meklēt kādu latvieti vai latviešu organizāciju, latviešu namu.

Plašs un ļoti vispusīgs ir Visvalža Klīves stāstījums par latviešiem ASV, kam redaktora pievienots visu ASV latviešu organizāciju saraksts. Līdzīgu pārskatu par Austrālijas latviešiem dod Jānis Ritenis, Indulis Kažociņš par latviešiem Anglijā, vairāk pakavējoties pie Daugavas vanagu fonda darbības un to sastāva gan pēc vecuma, gan vispārējā sastāva. Sava telpa dota 1941. g. dibinātai Latvju biedrībai Lielbritanijā, luterāņu draudzēm, Latviešu katoļu biedrībai, Zemnieku savienībai, ELJA Anglijas nodaļai, jaunatnes pulciņam, korporāciju kopai, skolām, koŗiem u. c. biedrībām. Kārlis Kangeris tikpat interesants ir stāstot par latviešiem Vācijā un Imants Alksnis — runājot par latviešu sabiedrisko dzīvi Zviedrijā. Arvīds Padēls sevišķu rakstu veltījis Latviešu palīdzības komitejai Stokholmā. Diemžēl, Kanadas latvieši savu „īpatnību" parādījuši ziņu sniegšanā par plašo un aktīvo sabiedrisko dzīvi Kanadā. Redaktoram bija jāapmierinās ar 3 lpp. gaŗu izvilkumu no Ādolfa Svennes uzrunas LNAK 20 gadu darbības atcerē. Gaŗāks ir Arvida Proda raksts par Kanadā radušos latviešu kreditkooperātīvu kustību, kas tagad, ar 20 kreditkooperātīviem, aptver Kanadu, ASV un Austrāliju.

Arvīds Ķiploks sniedz pārskatu par 520 gaidām un 777 skautiem. Arturs Bērztiss sniedz datus par 23 korporācijām (no kuŗām 8 datus nemaz nav iesūtījušas!). Norai Sātiņai rakstiņš par latviešu studentu korporācijām un Jānim Fridrichsonam raksts par citām akadēmiskām organizācijām.

Pirmo reizi atrodam plašas (V. Rulliņas sastādītas) ziņas par latviešu tautasdeju vienībām un vadību brīvajā pasaulē. Redakcija rakstu papildina ar pielikumu resp. informāciju par tautasdeju kopām okupētā Latvijā, kādu tur ir 70, pat profesionālā līmenī reprezentācijai starptautiskā forumā. Šo kopu dejotāji spiesti dejot arī citu tautu dejas, pie tam attiecīgās zemes tautas tērpā. Tā katram dejotājam ir 8 tautas tērpi. Četru pāŗu grupai tas maksā 2.000 rubļu. To, protams, samaksā valdība.

Rakstnieks Jānis Sarma raksta par Melnburnas latviešu operešu ansambli, kas darbojas jau 10 gadus. Lai gan raksts iederējās latviešu mūzikai veltītajā Archīva 6. sējumā, paldies autoram. Mēs to labprāt lasīsim arī 12. sējumā!

Archīvs ar saviem 12 sējumiem ir ne tikai rosinājis mūsu māksliniekus, zinātniekus un sabiedriskos darbiniekus, bet arī radījis patiesu interesi lasītājos. No 250 eks. 10 gados sasniegt pāri par 2000 eks. ir labākais apliecinājums teiktajam. No iepriekšējiem tikai nedaudz eks. dabūjami — 1., 2., 8., 10. un 11. sējums.

L. Rumaks

Mārtiņa Zīverta jubilejas gadā DV teātris Kanadā gatavo „Čūsku"

Šogad vienam no mūsu ievērojamākiem lugu autoriem, Mārtiņam Zīvertam, aprit 75 mūža gadi. DV teātris Kanadā šai sakarībā izraudzījis viņa komēdiju „Čūska" Emmas Kalniņas - Znotiņas režijā. Izrāde notiks novembrī St. Lawrence mākslas centrā, laikā, kas piešķirts etnisko grupu teātŗa izrādēm.

Sakarā ar DV dienām Kanadā, kas risināsies Toronto, 1973. gada maija mēneša pēdējās nedēļas nogalē, paredzēts drāmatizēt un iestudēt Aleksandra Grīņa „Nameja gredzenu" Reiņa Birzgaļa režijā. Šai lieluzvedumā darbosies DV teātŗa aktieŗi ar palīgrežisoru Ernestu Jurševski, dekorātoru Valdi Vari, mūzikālo vadītāju Imantu Saksu, DV vīru koŗi, skaņu meistaru Imantu Ķipi un daudz citu dalībnieku. Darba apstākļu dēļ no DV teātŗa Kanadā priekšsēža amata atlūdzies E. Jurševskis. Valde viņa vietā izraudzījusi Valdi Martinsonu. E. Jurševskis darbosies par valdes locekli.

Pie etnisko vai daudzkultūru teātŗu apvienības DVTK pārstāv Inta Purva, kas arī izkārtojusi „Čūskas" izrādes telpu jautājumu St. Lawrence mākslas centrā.

Iecerētās S. Klauverta lugas „Augstiene 273" iestudēšana pagaidām atlikta, režisoram Voldemāram Pukatam sagatavojot DV vīru koŗi mūzikāli drāmatiskajam uzvedumam „Reiz tālu kaujas laukā" ar pirmizrādi š. g. 14. oktobrī Kolumbusa zālē. Šai sakarībā izraudzītā vīru koŗa dāmu komiteja ar priekšnieci Ventu Lucu.

K.

Lidijas Auzānes - Tīcmanes vairs nav

Nu apklusušas raitā darbā laistās rokas,
Kuŗām bieži atpūtu Tu liedzi

Nebiju vēl noāvusi putekļainās kurpes no Dziesmu svētku ceļojuma, kad saņēmu bēdīgo vēsti: „Lidija šodien no mums aizgāja." Balss pārtrūka, un stiprais vīrs balsī raudāja.

Nenovēršamo mēs visi zinājām, bet ne tik drīz. Dziesmu svētkos rakstnieku cēlienā es viņai veltīju dzejoli un rītā gribēju iet uz slimnīcu ciemos, lai pastāstītu par svētku norisi un nolasītu dzejoli, bet izdzisa gaišā svece, kas tik daudz gaismas bija izstarojusi.

Iepazinos ar nelaiķi pirms daudz gadiem Rīgā, kad Lidija vēl bija pēdējā kursa studente un strādāja par žurnāla „Zeltene" literāro redaktrisi. Vēlāk jaunībā nodibināto pazīšanos atjaunojām Toronto un kļuvām mīļas draudzenes, tādēļ ir grūti runāt par to, kas bija un nu vairs nav, bet vēl sāpīgāk iedomāties, ka pietrūks viņas sirsnīgais un labsirdīgais smaids un gudrais padomiņš.

Pārlaižot skatu Lidijas Auzānes-Tīcmanes mūžam un darbiem, sajūtam lielu bijību un cienību.

L. Auzānē-Tīcmanē mēs redzējām iemiesotu mums tik tuvo latviešu censones un patriotes tēlu, kas ar visiem spēkiem un ar visu sirdsdedzi centās savus darbus veltīt savai tautai. Sevišķi mīļa viņai bija jaunatne.

Lidija Auzāne-Tīcmane – dzimusi 1913. g. 11. oktobrī, beigusi. N. Draudziņas ģimnaziju Rīgā un Latvijas universitātes juridisko fakultāti ar mag. iur. gradu. Francijā Auzāne absolvējusi franču valodas kursu Grenobles universitātē. 1939. g. sāka strādāt Latvijas ārlietu ministrijā, kur palika līdz pat krievu okupācijai. Ir arī korporācijas „Dzimtra" locekle. Ir LPB Kanadas kopas vicepriekšsēde, svešumā vadījusi vairākus rakstnieku cēlienus.

Nelaiķe sāk rakstīt skolas laikā un piedalās skolas izrādēs.. Raksta stāstus un „Atpūtā" saņem godalgu par stāstu „Puķītes piedzīvojumi." Vēlāk sāk interesēties par drāmatisko mākslu. Manuprāt tas ir aizgājējas lielākais devums — 23 lugas un skeči, kas kā dārgs mantojums paliks mūsu tautai. Mums visiem vēl atmiņā viņas luga „Jersika", ko izrādīja 2. latviešu dziesmu svētkos Kanadā. Kultūras fonda operu libretu sacensībā 1940. g. to godalgoja. Godalgota arī luga „Dzimtene sauc", kas atspoguļo strēlnieku cīņu laikus. Šai lugai materiālus devis Lidijas tēvs ģenerālis Auzāns. Par pēdējo lugu „Mēs prasām brīvību", kuŗu izrādījā Toronto ģimnazijas audzēkņi, autore saņēma Kultūras fonda — Kr. Barona godalgu. Nelaiķes spalvai pieder daži mūsu dzejnieku darbu tulkojumi franču valodā. Arī A. Kalniņa opera „Baņuta" franču valodā ir Lidijas Auzānes-Tīcmanes tulkota. Iznākušas 4 grāmatas Latvijā. Zelta Ābeles apgādā iznāca tēva biografija „Ģenerālis Auzāns". Otrs izdevums, paplašināts ar 2 dzejoļiem, iznāca 1971. g. ģenerāļa Auzāna 100 gadu atcerei. Presē publicēti vairāki dzejoļi, kritikas un ideoloģiski raksti.

Pāragri noslēdzies rakstnieces Lidijas Auzānes-Tīcmanes dzīves ceļš. Pāri palicis kaps, miers un dziļa cieņa.

Biruta Senkēviča

Lidija Auzāne - Tīcmane †

VISUVARENAIS DIEVS!

Cik bieži mēs neredzam Tevi, noliedzam Tevi,
Mūsu acis ir aklas un mūsu rokas ir tukšas,
Līdz brīdim, kad dzīves vissmagākā stundā
Mēs lūgšanā paceļam skatus pret debesīm tālām
Un sajūtam pēkšņi ienākam sevī Tavu dievišķo gaismu
Un mūsu acis kļūst redzīgas, mūsu rokas un sirdis
Kļūst pilnas ar svētību Tavu, un mums gribas šo svētību
Izklāt pār visiem, kam jānes ciešanu nasta.
Mums gribas uzsaukt it visiem, ko satiekam ceļā:
„Kam maldāties tumsā? Atveriet sirdis Dieva
dzīvajam vārdam.
Tad nebūs vairs šaubu un nebūs vairs moku,
Ne vien jūsu miesa būs brīva no sāpēm,
Bet dvēselē jūsu tad atvērsies mūžīgās dzīvības avots,
Jo krusta mokās mums Dieva Dēls mūžīgo dzīvību devis."
Tik daudz ir ceļu, pa kuŗiem iet varam,
Jo atstājis izvēli Dievs ir cilvēku ziņā,
Bet tikai viens ir tas ceļš, kas ved pie mūžīgās gaismas,
Tas ir ceļš, kas ved mūs pieDieva!

Lidijas Auzānes - Tīcmanes pēdējais dzejolis, kas uzrakstīts īsi pirms grūtākajām slimības dienām 1972. g. aprīlī.

Red.

MĒS PRASĀM BRIVĪBU

Lidijas Auzānes - Tīcmanes godalgotās lugas „Mēs prasām brīvību" atkārtojums Grand Rapidos bija atkal labi apmeklēts. Skatītāji savu atzinību izteica aplausiem un pasniedzot ziedus režisorei Elvīrai Brūnai un Jurim Siliņam. Vērojot jauno aktieŗu prieku un skatītāju atsaucību, radās vēlēšanās dzirdēt jauniešu domas par autori, viņas lugu un problēmām lugu mācoties.

Ligita Kornete (Lauma) saka apmēram tā: „Ir interesanti būt uz laiku citai personai. Mācoties lomu, mācījos arī valodu, jo bija jārunā par tematiem, ko ikdienā nedaru. Mācījos izprast cilvēku savstarpējās attiecības dažādās situācijās... drosmi uzstāties."

Ingrida Birze (Elga): „Autore izpratusi labi jauniešus, kādi tie bija dažus gadus atpakaļ. Tagadējie jaunieši jau ir nākuši pie atziņas, ka protestu demonstrācijas un „drugs" nav īstais ceļš uz labāku nākotni."

Jūlija Rumberga (Hilda Kļaviņa): „Luga bija pietiekoši interesanta, lai jaunieši mācītos to ar prieku. Daudzi mēģinājumi mums mācīja sadarboties un deva izdevību pašiem labāk iepazīties. Domāju, ka vienā lugā nevajadzētu risināt tik daudz problēmu kā protesta demonstrācijas, „Zen" mācību, narkotiku, veco laiku mīlestību. Lugas nobeigums varēja būt reālāks.

Man personīgi nepatīk pasakai līdzīgas beigas, tomēr esmu priecīga par rakstnieci, kas raksta jauniešiem."

Richards Bacāns (**Aivars**) izsakās ar lielu pārliecību par lugā pausto ideju, ka mums, latviešiem, jāturas pie kristietības — jādomā par otru vairāk nekā par sevi: „Mācoties saprast otru cilvēku, mēs labāk iepazīstam arī paši sevi... Esmu priecīgs, ka mums ir tāda rakstniece, kas domā par jauniešiem un dod mums iespēju veselīgi izklaidēties un reizē arī mācīties."

Visbeidzot Elvīras Brūnas atbilde uz jautājumu: „Kāpēc uzņemties pūles mācīt jauniešiem šo lugu?"

„Teātris ir labākais veids, kā piesaistīt jauniešus mūsu sabiedrībai. Teātri arvien vēl labi apmeklē, tādēļ arī jaunieši var cerēt uz zināmu gandarījumu par padarīto darbu. Atklājas jauni talanti, kas dod cerības, ka mums būs aktieŗi arī nākotnei. Mācoties tēlot, jaunieši uzlabo arī savu valodu. Pārrunās par plata un šaurā „e" lietošanu kāda jauna aktrise paskaidroja: „Es esmu no Madonas un tur tā runā . . " Visbeidzot teātŗa izrāžu vakari dod arī ienākumus, kuŗus varam atkal izlietot latviskās izglītības sekmēšanai."

Abas izrādes, aprīlī un jūnijā, devušas vairāk par 300 dol. atlikuma. Pēc otrās izrādes notika sēde, kuŗā nolēma, ka ar šo ienākumu atbalstīs jauniešus latviskās izglītības turpināšanai.

Kā pateicību autorei nosūtīja vakara programmu ar visu parakstiem, kopīgu paldies un dažus foto uzņēmumus. Lugas atkārtojums paredzēts Garezerā 30. jūlijā.

Dace Bebruleja

SAULES MŪŽU LATVIJAI

Čikagas „Field Museum or Natural History" telpās no 15. jūnija līdz 13. jūlijam notika Pad. savienības mākslas izstāde. Pirms izstādes atklāšanas Čikagas ievērojamākie pilsoņi bija aicināti uz atklāšanas banketu, godinot Pad. savienības un Amerikas Savienoto valstu draudzību.

Čikagas bagātos kapitālistus pie mūzeja sagaidīja apspiesto tautu pārstāvji un izdalīja Čikagas apspiesto tautu grupas vadītāja V. Vīksniņa sastādīto proklamāciju. Kad viesi pa sarkano paklāju devās uz mūzeja durvīm, paklāja abās pusēs stāvēja demonstrētāji ar plakātiem, kas bagātajiem viesiem pavēra acis uz asiņaino paklāju un komūnistu varas darbiem. Uz kāda galda atradās asiņaina ķēde, un atskanēja saucieni: „Nāciet, apskatiet īsto padomju mākslu — ķēdes un asinis!" Mācītājs P. Lindstroms, kas vadīja Pueblo atbrīvošanas komiteju, sauca banketa dalībniekiem: „Nodevēji! Kāpēc jūs atbalstāt bezdievīgo komūnismu? Mēs ceram, ka šī mūzeja ēkas sadrups pār jums šajā vakarā!" Demonstrantu vidū redz divus brašus jaunekļus ar sarkanbaltsarkanu karogu. Viņi sauc ļaudīm: „Apskatait neatkarīgās Latvijas karogu! Apskatait brīvās Latvijas karogu!"

Demonstrācijas turpinājās līdz izstādes beigām. Cītīgākais no visiem demonstrantiem kā parasti bija Tedis Zieriņš. Viņu bieži redzējām ielenktu no amerikāņiem, meksikāņiem un citām tautībām, kuŗām viņš stāstīja par Latviju un latviešu tautas nebrīvību komūnisma tiranijā.

Izstādē skatāmi eksponāti no dažādiem mūzejiem. Tur ir Jāņa Briesmīgā sedli, Pareizticīgās baznīcas ikoni, segas (arī latvietes gatavotas), dzintara un sudraba rotas lietas. Kādai izstādes pavadonei redzams vārds — Irina Kalnbērziņa. Pieeju klāt, lai aprunātos, bet viņa latviešu valodu vāji prot. Izrādās, ka esot krieviete no Maskavas, apprecējusi latviešu nodevēja Kalnbērziņa dēlu. Irina Kalnbērziņa pieved mani pie galdiņa un lūdz parakstu viesu grāmatā. Paņemu viņas biezo spalvu un rakstu: „Saules mūžu Latvijai!" un parakstu savu vārdu. Pierakstu arī tulkojumu angļu valodā un redzu, ka Kalnbērziņa piesarkusi aiz dusmām. Apskatos viesu grāmatu un domāju, ka tā ir labākais eksponāts izstādē. Tur ir ieraksti — „Lūdziet par Latviju!", „Glābiet Padomijas žīdus!", „Brīvību Lietuvai!" u.t.t. Par izstādi un demonstrācijām plaši raksta vietējie amerikāņu laikraksti un sniedz reportāžas televīzijas ziņu raidījumos.

A. Lamberts

Uzņēmumā pa kreisi lugas „Mēs prasām brīvību" jaunie aktieŗiar režisori Elvīru Brūnu un izrādes vadītāju Jūliju Rumbergu kreisajā pusē. Pa labi skats izrādes laikā.

Pasūtiniet tagad labāko dāvanu uz LATVIJU vērtīgāku par naudu vai paciņām SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS

INTERTRADE EXPRESS CORP.

to jums teica pirmā un to saka jūsu piederīgie.

Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, jo katrs SPECIĀLAIS RUBLIS ir vismaz 4 reiz vērtīgāks par parasto rubli. Tas ir apm. tā, kad jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 rubļu vērtībā, vai pat vairāk.

Speciālo rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀTS.

Tikai INTERTRADE EXPRES Corp. dod jums ātru pakalpojumu. Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.35

ŠĪ CENA IR VISS, KAS JUMS JĀMAKSĀ. NEKĀDU CITU IZDEVUMU.

Jūs varat sūtīt katru summu, ko vēlaties. PIEPRASIET MŪSU ILUSTRĒTOS KATALOGUS.

PASŪTINIET TAGAD TIKAI

caur

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street, piektā stāvā

fifth floor

NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530

Ļoti svarīgi — Automobiļi

Tikai uz īsu laiku.
Ātra piegāde.

	Cenas US$
ZHIGULI VAZ 2101	**$3,214.-**
MOSKVITCH 412 IŽH	**$3,155.-**
MOSKVITCH 408 IE	**$3,033.-**
ZAPOROZHETS ZAZ 968	**$2,026.-**

Pieprasiet mūsu speciālo ilustrēto apkārtrakstu. Pieņemam pasūtinājumus arī DĪVOKĻIEM. Mums šajos darījumos ir 23 gadu pieredze un tūkstošiem apmierinātu klientu.

☆

Toronto latviešu kreditsabiedrība

Latvian (Toronto) Credit Union Limited
491 College St., Toronto 174, Ont.
m a k s ā
5% par noguldījumiem,
5½% par ilgtermiņa noguld.
Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus, Reizē ar naudas noguldīšanu vai aizdevumu izsniegšanu kreditsabiedrība izdara dzīvības apdrošināšanu līdz $2000.00 vai $5000.00.
Birojs atvērts darbdienās no pl 12 — 8 vakarā.
Sestdienās līdz 15. septembrim slēgts.

TĀLRUNIS
924-2551
924-2552

(1. turpinājums)

„O," Miķelis atviegloti nopūtās. „Labi, ka neesi uz mani dusmīgs."

„Šoreiz ne," Raitis skumji pasmaidīja, triepdams melno krāsu uz baltās ģipša virsmas.

„Bet tev taču burti jāiekrāso," Miķelis vēl bailīgi piebalsoja.

„To vēl redzēsim," jaunais Vizums pie sevis nomurmināja un turpināja iesākto darbu.

Atskanēja spalgs zvans, aicinot cietuma iemītniekus pusdienās.

„Raiti," mikrofonā ieskanējās cietuma direktora balss. „Pirms ej pusdienās, ienāc pie manis kabinetā."

Bālais Miķelis un Džeks automatiski nodūra galvas. Droši vien kāda nepatīkama vēsts.

Raitis piegāja pie izlietnes, namazgāja rokas, nolocīja un sapogāja cietumnieka krekla piedurknes un, nevienā nepaskatījies, devās direktora kabineta virzienā. Pie durvīm viņš apstājās it kā pārdomājot, iet vai neiet, tad pieklauvēja un iegāja.

„Sēdies, lūdzu," sirmais kungs laipni uzrunāja ienācēju.

„Paldies," jauneklis neveikli nomurmināja un apsēdās.

„Tev ieradušies apmeklētāji," cietuma direktors Nilsons teica un paņēma kādu lapu mašīnrakstā.

„Jā, šodien varu svinēt viena gada jubileju cietumā!" Raitis gribēja izsaukties, bet arī šoreiz doma par paroli noslāpēja bravūru un sarkasmu.

„Tas mani pārsteidz. Visu gadu neviens par mani nav licies ne zinis, izņemot mācītāju," Raiša balsī skanēja rūgtums un vilšanās.

„Raiti," papīrs Nilsona rokā iedrebējās. „Tā bija mana doma un ideja ļaut lietām izkristallizēties pašām no sevis, dot cilvēkiem laiku pārdomām, galvenokārt tev pašam. Redzi, fiziskas brūces dzīst ātri, ja mēs aizejam pie laba ārsta vai uz slimnīcu. Citādi tas ir ar morāliskajām. Tās kā inde riņķo pa mūsu asinsvadiem, saindējot un sagandējot pat vislabākās domas un apņemšanos. Lai gan straujš pēc rakstura, tu esi mācījies sevi savaldīt. Šis papīrs, ko tu turi rokā, ir inspektora Brauna ziņojums. Necerēsim pārāk daudz, bet nebūsim arī pesimisti. Šķiet, ka taviem apmeklētājiem ir labas ziņas," sirmais kungs pasmaidīja un ar galvas mājienu norādīja, ka vizīte beigusies.

„Es jums pateicos, Nilsona kungs," Raitis klusi noteica un izgāja no kabineta.

Nilsons šķirstīja biezu sējumu ar dažāda izskata un lieluma papīriem, kurā bija vēstules, lūgumi un ziņas par ieslodzīto Raiti Vizumu. Visu šo gadu cietuma priekšnieks bija atrunājis jaunekļa draugus, arī māti, atturēties no jebkādas saskares ar ieslodzīto. Sirmais kungs bija ne tikai šīs iestādes visu iecienīts vadītājs, bet arī labs psihologs, kas zināja, ka katra domu nesaskaņa vai neapdomība varētu mazināt izredzi uz paroli.

Raits par visu to nekā nezināja. Arī to ne, ka ik svētdienas pēc dievkalpojuma cietumā ieradās māte un Ivete, lai pa logu noraudzītos mīļotajā dēlā un draugā.

Šodien pēc Raiša advokāta vēstules saņemšanas, kas bija panācis lietas vēlreizēju caurskatīšanu, Nilsonam likās, ka tikšanās ar piederīgajiem darīs labu.

Ceļā uz apmeklētāju telpu Raitis sastapa instruktoru Braunu.

„Šī būs tava pirmā īstā tikšanās ar māti. Ej pie pēdējā loga, tur varēsi netraucēti un arī ilgāk parunāties," ierēdnis mudināja.

„Kā jūs to domājat, īstā?" Raitis pārsteigts ievaicājās.

„Vai tad direktors tev nekā nestāstīja?" Instruktors ievilka dziļu elpu.

„Nekā," Raitis skumji piebilda.

„Redzi, tava māte un Ivete nāca šeit katru svētdienu, bet Nilsons ļāva viņām raudzīties uz tevi tikai no tālienes. Viņš gribēja dot tev un tavējiem laiku pārdomām, nezaudējot arī fizisko kontaktu."

„Fizisko kontaktu," Raitis nomurmināja, un viņa galvā domas riņķoja kā ūdens atvarā. Piecdesmit divas svētdienas māte ar Iveti stāvējušas pie loga, piecdesmit divas svētdienas raudzījušās viņā bezcerīgi, ar sāpēm, piecdesmit divas svētdienas viņš pastaigas stundās gājis ierindā, galvu nodūris, nemaz neapjaušot, ka tur augšā pie cietuma loga stāv viņa visdārgākās būtes pasaulē.

„Paldies, Brauna kungs, paldies," Raitis izstiepa roku pēc eiropiešu parauga, ko instruktors saņēma un sirsnīgi paspieda.

Nu bija daudz vieglāk sastapt abas viešņas, jo īstenībā viņas taču te nebija pirmo reizi.

Kad Raitis iegāja apmeklētāju istabā un skatījās pēc mātes un Ivetes, pie viņa pienāca kāds kungs zilganā uzvalkā, iesārtu seju, viļņainiem brūniem matiem.

„Vai esat Raitis Vizums?" Viņa balsij bija patīkams baritona tembrs.

„Jā," Raitim kļuva neomulīgi, un viņš sāka nervozi darboties ap cietumnieka apģērba pogām.

„Jūsu māte un Ivete būs šeit kuru katru mirkli. Mans vārds ir Roberts Viljams, īsāk sakot, Bobs, un es esmu Ivetes svainis, advokāts."

Tad jūs zināt, kādēļ šeit atrodos?" Raitis mēģināja runāt mierīgi.

„Jā, tāpēc es arī ierados, lai varētu vēlreiz pārbaudīt ziņu pareizumu, jurists noteica, un abi ar Raiti virzījās pēdējā loga virzienā. Telpā ienāca māte un Ivete. Meitene bija pieķērusies Vizuma kundzes elkonim. Raitis stāvēja kā sastindzis. Likās, asinis viņa dzīslās stājušās ritēt un viņš pats pārvērties skulptūrā, ko Džeks vēl pirms brīža bija cītīgi apstrīdējis.

„Raiti!" Ivete bija pirmā, kas pieskrēja pie jaunekļa un apskāva to.

Pienāca arī māte un, asarām ritot, glāstīja dēla plecu. Viljams bija pagriezis muguru un it kā vēroja pārējos apmeklētājus. Īstenībā viņa krūtis žņaudza aizturētas elsas. Tas nebija ne vīrišķīgi, nedz profesionāli, tikai cilvēcīgi.

„Apsēdīsimies," Ivete čukstēja un, pieglaudusi galvu mīļotā plecam, devās sola virzienā. Arī Bobs pienāca.

„Vai tu zināji, ka mēs te ieradāmies katru svētdienu?" Meitene atkal bija pirmā, kas pārtrauca klusumu.

„Nē, to es uzzināju tikai šodien," Raitis nodūra galvu.

„Tikai šodien? Ko tad tu par mums abām domāji?" meitenes acis iepletās izbrīnā.

„Ka esat mani aizmirsušas un atstājušas," ieslodzītais sērīgi piebilda.

„Nerunājiet par to, kas bijis, runāsim par lietu," advokāts Viljams nepacietīgi vēroja pulksteni.

„Jā, kādēļ tavs svainis ir šeit?" Raitis jautāja Ivetei.

„Tādēļ, ka tavu lietu izmeklēs par jaunu un Roberts palīdzēs advokātam, tavam aizstāvim."

Viljams izņēma no somas lielu, brūnu aploksni.

„Es atstāšu šo lietas izrakstu pie jums. Izlasiet un atzīmējiet malā papildinājumus vai labojumus. Jūsu lietu vēlreiz skatīs cauri pēc mēneša," jurists nodeva aploksni Raitim.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzē māc. Ā. Čops salaulājis Alni Bāliņu ar Annu Kristīni Līgeri un Eduardu Cauni ar Rutu Kalniņu.

● Mednieku un makšķernieku kluba internās māla baložu šaušanas sacīkstes notiks kluba īpašumā Bērzainē 15. jūlijā pl. 9 rītā. Pēc sacīkstēm uzvarētāju apbalvošana un saviesīgs vakars.

● Toronto Gun kluba rīkotās māla baložu šaušanas sacīkstes etnisko grupu pārstāvjiem notika 2. jūlijā Toronto, un tajās piedalījās ap 90 šāvēju, to vidū arī 10 Toronto latviešu mednieku un makšķernieku kluba šāvēju. Bez viņiem sacīkstēs labi pārstāvēti bija šāvēji no italiešu, vācu, grieķu un lietuviešu grupām. Sīvā cīņā latvieši grupu sacensībā ieguva trešo vietu. Pirmo individuālo godalgu latviešu grupā izpelnījās Z. Sproģis ar 93 baložiem no iespējamiem 100, bet otru godalgu A. Zilgalvis (91 balodis).

● DV Toronto nodaļas biedrs un bij. latviešu un franču leģiona cīņu līdzgaitnieks Jānis Rapša 29. jūnijā kļuva sešdesmitgadnieks. Viņš savu lielo jubileju piedzīvoja slimības gultā, jo pēc smagākas operācijas ārstējas Veterānu slimnīcā.

● DV Toronto nodaļas makšķerniekiem šogad nācās rīkot divas sacensības, lai izšķirtu, kuram piederēs nodaļas dāvātais ceļojošais kauss. Sacensībās piedalījās 22 makšķernieki. Pēdējās sacensības notika 1. jūlijā Simko ezerā, kur balvu ieguva nodaļas biedrs Ad. Kalve ar divām izvilktām līdakām — viena 11½ mārc., otra 5 mārc. Otrā vietā palika TLMM kluba biedrs Fr. Noveiko, bet trešā vietā nodaļas vecmeistars V. Pundors. Nākošās vietās sekoja J. Treijs, J. Krasovskis un Dz. Bodnieks. Pārējiem makšķernieku laime bija „palikusi mājās". Sacensības vadīja O. Zvirgzdgrauds.

● DV Toronto nodaļas šaušanas sacensības un oficiali izziņotie treniņi ir beigušies. Pašreiz nodarbības turpinās neorganizētā veidā. Kanadas valsts šaušanas sacensību programmas pirmo daļu beiguši un bronzas, sudraba vai zelta krūšu nozīmes ieguvuši: J. Treijs, P. Grauds, A. Rūdolfs. Pārējie 33 šāvēji šo programmu vēl turpina. Nodaļas meistarsacīkstes notiks 22. jūlijā TLMMK īpašumā Bērzainē. Sarīkojumā pirmo reizi varēs piedalīties arī iesācēji - māla baložu šaušanā, kā arī tādi, kuŗi agrāk nav varējuši no 25 māla baložiem sašaut vairāk par 10. Šai „C" grupai būs arī atsevišķas balvas. Bez tam tiek organizētas makšķernieku sacensības — mērķī mešana ar makšķeri, kur uzvarētājiem paredzētas arī speciālas balvas, kādēļ dalības maksa noteikta lielāka nekā līdz šim.

Nodaļas šaušanas sekcijas dalībnieki nolēmuši piedalīties Kanadas DV zemes valdes organizētajās sacīkstēs Hamiltonā, DV globālās šaušanas sacīkstēs, kā arī piedalīties Milvokos ASV rīkotās sacīkstēs.

● **DV kluba vadība lūdz aizrādīt visiem kluba apmeklētājiem, ka svētdienās alkoholiskos dzērienus var izsniegt vienīgi tiem viesiem, kuŗi pasūtina pusdienas. Šādu kārtību nosaka Ontario provinces dzērienu pārvaldes jaunais likums, un tas stingri ievērojams arī DV klubā, lai nezaudētu ar pūlēm iegūto alkoholisko dzērienu pārdošanas atļauju. Tāpat kluba vadība lūdz apmeklētājus neizraudzīt DV klubu par „viesību turpināšanas" vietu un nenākt tur jau iereibušā stāvoklī, kā arī neapgrūtināt darbiniekus ar liekiem jautājumiem, jo klubs darbojas valdības likumu un noteikumu robežās.**

● Pēc ilgākas slimības 6. jūlijā, Doktors slimnīcā miris 80 gadus vecais Kārlis Šultmanis. Nelaiķi pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapsētas latviešu nodaļjumu 8. jūlijā izvadīja māc. Ā. Čops. Aizgājējs atstāj dēlu ārstu Richardu ar vedeklu Lidiju, dēlu zobārstu Gunāru ar vedeklu Vitu, kā arī sešus mazbērnus.

● Sv. Andreja draudzē māc. Ā. Čops kristījis Andreju, Pēteri Kūlenieku, Induļa un Māras (dzim Jaunzeme) dēliņu.

● Mūsu akadēmisko gradu ieguvēju saimei šogad pievienojusies Maija Miķelsone, kas beigusi Jorkas universitāti ar BA gradu socioloģijā. Viņa nolēmusi tudijas turpināt mastera grada iegūšanai. Jaunā akadēmiķe ir pazīstamā Broadview Delikatessen veikala īpašnieku Jāņa un Ausmas Miķelsonu meita.

● TLMM kluba lauku īpašumā Bērzainē, mazkalibra šautuvē nesen nobeigta cementa grīdas izbūve. Šautuves un apkārtnes uzlabošanas darbus paredzēts turpināt vēl nākošajā gadā. Līgo svētki Bērzainē šogad bija pulcinājuši tikai ap 30 dalībnieku, to vidū pa lielākai daļai kluba biedrus ar ģimenes locekļiem. Kluba eksternās sacensības šaušanā notiks 12. augustā, plkst. 9 no rīta, kuŗās aicināti piedalīties arī šī sporta cienītāji no Hamiltonas un Sv. Katrīnu klubiem. Pēc sacensībām paredzēta balvu izsniegšana un saviesīgs vakars. Kluba mekšķernieku sekcija savukārt makšķerēšanas sacensības Simko ezerā pie 7. līnijas, rīko 19. augustā. Visi dalībnieki un interesenti aicināti pulcēties plkst. 6 no rīta pie Daleks laivu novietnes.

● Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes kasieris Arvīds Bērziņš, 26. jūnija atskatījās uz 60 mūža gadiem. Gavilnieks studējis tautsaimniecību Latvijas universitātē un ir korporācijas Selonija filistrs. Rīgas pilsētas valdē strādājis par galveno grāmatvedi, bet Toronto tirdzniecības firmas Towers grāmatvedības birojā. Jubilejas gadījumā J. Bērziņu ar draudzes velti sveica māc. A. Briedis un draudzes priekšnieks E. Ziplāns.

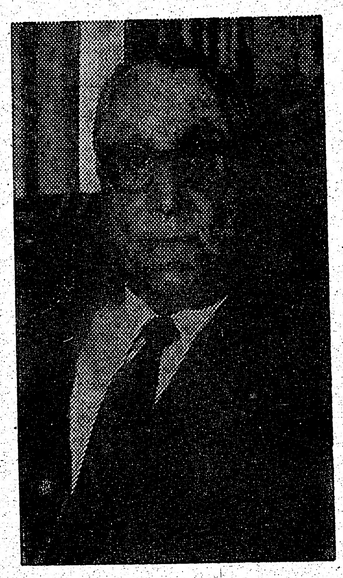

Ziemsvētku un Latvijas brīvības cīņu dalībnieks Jānis Daugulis 7. jūlijā atskatījās uz 75 mūža gadiem. Jubilārs jau Latvijas laikā bijis rosīgs sabiedriskā darbā, ko turpinājis arī trimdā, kopš 1966. gada uzņemoties arī Latviešu ev. lut. Misijas draudzes vadību Bostonā.

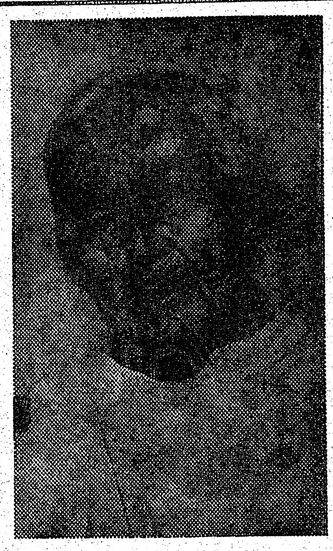

Uz pilniem 100 mūža gadiem 8. jūlijā Bostonā meitas Terēzes Kreišmanes ģimenē atskatījās Viktorija Bukova, dzim. Brastiņa. Gavilniece izaudzinājusi četrus bērnus, no kuŗiem viens dēls ar ģimeni 14. jūnijā izsūtīts, bet otrs dēls kaŗa gaitās zaudējis veselību. Viņa piedzīvojusi 6 mazbērnus un 5 mazmazbērnus.

5. Rietumu krasta latviešu dziesmu svētki izskanējuši

Kad parādījās ziņas par dziesmu svētkiem Vankuverā, tam neticēja.

Pirmās svētku norises programmas tomēr liecināja, ka svētki būs. Jau atklāšanas akts parādīja, ka interese par svētkiem sniedzās no Atlantijas līdz Klusajam okeanam. Tālie viesi no Austrālijas, Jaunzēlandes, Zviedrijas un Vācijas liecināja, ka dziesmu svētki ir latviešu nacionālie svētki brīvajā pasaulē.

Garīgajā koncertā Antonīnas Vaivodes dziedājums latviešu ērģeļu mākslinieces Anitas Rundānes pavadījumā un Sietlas - Takomas koŗu dziedājums deva klausītājiem pārliecību, ka mēs esam garā lieli, kaut arī maza tauta un izkaisīta svešumā. Dziesmu svētku simfoniskā orķestŗa koncerts pierādīja, ka Jānis Kalniņš ir vēl vienmēr savu dotumu kalngalā. Kopā ar pianistu Artūru Ozoliņu viņi daudzus vietējos pārsteidza.

Dziesmu svētku kopkoncertā, izskanot beidzamam akordam, negribējās nemaz atstāt zāli.

Rakstnieku dienā vislielāko nacionālo spēku savā dzejā izrādīja Janīna Babre, Rita Gāle un Valentīna Hermane. Arī pārējo rakstnieku sniegums bija izcils.

Jauniešu koncerts liecināja, ka mums ir spēcīga jaunā maiņa. To vēl vairāk apstiprināja arī tautas deju lieluzvedums. Jauniešu iepazīšanās un svētku balle deva iespēju paziņām tikties dejā un pārrunās.

Lielā Junda ar vīru ansambļa Auseklis skaisto dziesmu skandinājumu, vanagu solījums un apņēmība nākotnei dos mums spēku arī turpmāk cīnīties par mūsu tautas nākotni. Paldies Pelēnam ar dzīvesbiedri un valdei par sarīkojumu. Daiļamatniecības skate un tirdziņš bija novietots stāvu augstāk no citām izdarībām, tā ka cilvēkiem nebija viegli to atrast. Vankuverā ar šiem svētkiem tika ienesta latviska vēsma. Paldies rīkotājiem.

Dr. J. Zariņš Vinipegā

Vēlams atbalsts

TORONTO LATVIEŠU TAUTAS AUGSTSKOLAS SAIMNIECĪBAS PADOMES SĒDE

Kā zināms, TLTA padome sastādās no latviešu organizācijām, kas ik gadus iemaksā vismaz 10 dol. ziedojumu tautas augstskolas vajadzībām. Pēc pieejamām ziņām, šogad tādu ir 26, no kuŗām 12 pārstāvji piedalījās nesenā TLTA saimniecības padomes sēdē, ko vadīja J. Mežaks. TLTA padomes prezidijā bez priekšsēža A. Sudmaļa vēl darbojas kasieris K. Priedītis un sekretāre I. Semenova, bet revīzijas komisijā par priekšsēdi E. Ziplāns, sekretāru J. Rolavs un J. Zuntaks. Visus minētos ievēlēja līdzšinējos amatos nākošiem trim darbības gadiem un prezidijā vēl kā ceturto locekli kooptēja O. Silu, kas kārtos administrātīvos jautājumus. No līdzšinējiem A. Sudmalis TLTA darbojas jau ~~20~~ gadus, kopš tās dibināšanas, bet K. Priedītis 17 gadus.

Savā ziņojumā A. Sudmalis norādīja, ka saimniecības padomes sēdes sasauc neatkarīgi no TLTA padomes sēdēm, un to galvenais uzdevums ir pārzināt visu nozaŗu saimnieciskos jautājumus, bet zināmos gadījumos tā seko arī nozaŗu darbībai vispār, it sevišķi ģimnazijas darbam.

Plašākā TLTA nozare ir sestdienas ģimnazija direktrises V. Slaviešas vadībā. 19 mācību gados ģimnazijā mācījušies 484 skolēni un to beiguši 237 absolventi. Pēdējā mācību gadā ģimnazija darbojas ar 124 audzēkņiem, 18 skolotājiem un vienu praktikantu. Sevišķi rosīgi darbojusies ģimnazijas drāmatiskā kopa H. Miķelsona vadībā, kas lieliskus panākumus guva ar L. Auzānes-Tīcmanes lugu „Mēs prasām brīvību". Bez tam darbojas arī vairākas citas interešu kopas, un ģimnazisti izdod arī savu žurnālu.

Neklātienes skola E. Ezeras vadībā darbojas pamatskolas un vidusskolas kursa apmērā. Mācības notiek pēc pašreizējās vidusskolu programmas, bet arī saskaņā ar Garezera vasaras kursu programmu, kas stipri atvieglina un paātrina Garezera kursu dalībniekiem nobeigt neklātienes skolu. Neklātienes pamatskolā skolēnu skaits pieaudzis uz 6 un vidusskolā uz 9, pie kam lielākā daļa no tiem nāk no Sav. valstīm. Neklātienes skola izjūt skolotāju trūkumu.

Latvisko zināšanu seminārs, ko vada J. Dreifelds, ziemas periodā notur regulāras lekcijas, kuŗas caurmērā apmeklē ap 45 semināristi, bet kopējais interesentu skaits pārsniedz 120, no kuŗiem vairākumā latviešu studējošā jaunatne. Seminārā ir latviešu valodas kurss, ko vada M. Čulītis, literātūra — A. Zemdega, skatuves māksla — H. Miķelsons, tautisko tradiciju pētniecība — S. Enzeliņa un politika — vēsture, ko māca J. Dreifelds.

Skolotāju un vecāku praktiskais seminārs L. Vīka vadībā noturējis 8 darba sēdes ar referātiem un debatēm. Caurmēra apmeklētāju skaits bijis 14. Paidagoģiskie kursi proktiski nav darbojušies, daļēji arī dalībnieku trūkuma dēļ.

No kosieŗa K. Priedīša ziņojuma izriet, ka TLTA darbojusies 7500 dol. budžeta robežās, ko daļēji sedz ar skolēnu vai kursantu iemaksām, organizāciju ziedojumiem un labvēļu atbalstu. Izdevumi tomēr arvien pieaug, tādēļ sabiedrības plašāks atbalsts būtu vēlams. Pašreiz ģimnazijā skolas nauda paaugstināta uz 40 dol. gadā no ģimenes, un tālāki paaugstinājumi pašreiz nav iespējami.

Revīzijas komisija konstatējusi, ka visas nozares darbojušās iespēju robežās sekmīgi, tādēļ vadītājiem līdz ar kuplo darbinieku saimi pienākas atzinība un pateicība. Sevišķi liela praktiska darba slodze bijusi kasierim K. Priedītim, kas visus 17 gadus darbojies bez atlīdzības. Kā zināmu atzinību par viņa ilgo darbu sēdes dalībnieki viņam simboliski piešķīra 100 dol.

Sēdē nebija varējusi ierasties direktrise V. Slaviešas, bet apspriežot viņas rakstveidā iesūtītos jautājumus, klātesošie vienojās aicināt visas latviešu organizācijas Toronto un apkārtnē nerīkot savus sarīkojumus laikā, kad varētu traucēt ģimnazijas mācības un darbu, jo mācības stundu skaits ir ierobežots. Ģimnazijas vadība aicina arī sabiedrību un atsevišķus tautiešus nesarunāties ar ģimnazistiem angļu valodā, it sevišķi piektdienu vakaros Latviešu namā, kad tur notiek mācības.

Pārrunājot līdzekļu jautājumu, atzina, ka skolu uzturēšana vienmēr un visur ir netikai vecāku, bet visas sabiedrības uzdevums. Tādēļ arī TLTA sagaida, ka turpmāk organizācijas un sabiedrība būs atsaucīgāka ģimnazijas un pārējo pasākumu atbalstītāja.

R. N.

ALLENFORDA, ONT.

Aleksandrs Cauka 1. jūlijā savā Česlija ezera krasta vasaras mājā ģimenes un draugu vidū atskatījās uz 75 mūža gadiem. Ar ziediem viņu sveica DV Londonas nodaļas vanagi un vanadzes, kā arī vietējā mednieku un makšķernieku kluba biedri. Bija arī rakstveida un telefonisku apsveikumu.

Aleksandrs Cauka dzimis Kalncempju pag. Uranažas mājās. Savā dzīves vietā Gulbenē bija pazīstams kā veikalnieks un sabiedrisks darbinieks, darbojoties pilsētas valdē, aizsargu organizācijā, mednieku un namsaimnieku biedrībās. 1950. gadā iecelojis Kanadā, kur jauno dzīves vietu izvēlējies Londonā. Sasniedzot pensijas gadus, kopā ar dzīvesbiedri vada savas dienas ezermājā, ap ko izkopis skaistu dārzu. Tā rēgulārais „dārzkopja" darbs un cītīgā nodošanās makšķerēšanas sportam visos gada laikos viņam uztur labu veselību.

—aa—

EDMONTONA

● Latviešu sabiedrībā plaši pazīstamā žurnāliste un tulkotāja Austra Ozola 30. jūnijā atrasta mirusi savā dzīvoklī. Nelaiķe bija vieniniece, un pēc ārstu atzinuma viņa mirusi jau dažas dienas iepriekš, domājams, no sirds darbības traucējumiem. A. Ozola bija sasniegusi 67 gadu vecumu, un viņa apglabāta 7. jūlijā, Edmontonas kapos. Par nelaiķi skumst Edmontonas latviešu sabiedrība, kā arī mēnesīca ASV, Ilinojas pavalstī.

ASV Daugava
dienu rīcības
viņš, V. Apar
A. Mundecier
Raits, G. Tah
dzītis, E. Čak

OMA

● Omahas lat
gadskārtēji rīko
kars notika Dž.
saimniecībā. Š
skaits bija ma
priekšējos gado
viešu ģimenes j
kušas uz Van
šu dziesmu svē
Krietns līgotāju
bija saradies. J
ņu māti bija g
un sieru, ar ko
bērnus. Bez v
jiem bija arī ga
rojuši" Jāņu b
nieši un daži j
pavalsts, ceļā u

GRAND

● Grandrapid
sarīkojums risi
saimniecībā pi
šoreiz, neskat
laiku, bija pul
nekā 150 līgotā
ja Jāņu tēvs A
ņu māte Z. Lap
ju kopa Riten
ar vairākām ta
aplīgošanos va
un G. Liepiņš.
steigumu izlozē
ja Zenta Kārkli
bērzs jun., bet
bāšanas pudeli
kāns. Spēlēja
kapella. Priecā
gan dziedot,
jautri čalojot.

● Grand Ra
nes latviešu e
valde noteikus
bērnu vasaras
dos. Draudzes
nējie 25 dol. n
jiem 27 dol. Ja
da draudzes
piedalās vairāk
otru jāmaksā
katrs nākošais
brīvots. Pārēji
košo bērnu jān
dēļā. Bērnu
sākās 9. jūlijā

● 25. jūnijā
apmaiņas stud
izlidoja Grand
lās vidusskolas
da Birze. Fran
sies 14 mēnešu

NUJ

● Ņujorkas
draudzes bērn
Parkā, Katsk
mais nometņo
kās 2. jūlijā,
135 nometņotā
meitenes un 6
valstīm un 18
rāk par divā
metņotāju nāk
dzēm, jo no
dzes bija tika
izskaidrojams,
pilsētā skolas
jūnijā, un šo
mā Kanadā n
tu—gaidu non
šies 119 Ņuj
gaidas.

Šogad Vaš
ziedojusi 200
nometnē iegā

ASV Daugavas Vanagu dienas šogad notiks no 1. līdz 3. septembrim Milvokos. Attēlā DV dienu rīcības komiteja. Sēž no kreisās: I. Slempere, E. Peniķis, M. Valtere-Einberga, N. Kļaviņš, V. Aparjods (pr-dis), M. Cukura, J. Vilciņš, L. Pētersone; otrā rindā stāv: A. Tabaks, A. Mundeciems, J. Zvērs, E. Mednis, R. Čaks, E. Šļaukstiņš, Ž. Butkus, O. Skraučevs, R. Raits, G. Tabaks, J. Klaustiņš; 3. rindā stāv: V. Liepaskalns, H. Misiņš, V. Zālītis, P. Rudzītis, E. Čakāns, J. Rumpēteris, E. Starķis, R. Jaunkalnietis un O. Cerbiņš.

Foto: A. Tabaks

Savienotajās Valstis

OMAHA

Omahas latviešu biedrības gadskārtēji rīkotais Līgo vakars notika Dž. Knudsena lauku saimniecībā. Šogad līgotāju skaits bija mazāks nekā iepriekšējos gados, jo dažas latviešu ģimenes jau bija aizbraukušas uz Vankuveras latviešu dziesmu svētkiem Kanadā. Krietns līgotāju pulciņš tomēr bija saradies. Jāņu tēvs ar Jāņu māti bija gādājuši par alu un sieru, ar ko pacienāt Jāņu bērnuš. Bez vietējiem līgotājiem bija arī garāku ceļu „mērojuši" Jāņu bērni, kā linkolnieši un daži jaunekļi no Ohio pavalsts, ceļā uz Vankuveru.

GRAND RAPIDI

Grandrapidiešu Līgo dienas sarīkojums risinājās V. Pogas saimniecībā pie Loveles, kur šoreiz, neskatoties uz pavēso laiku, bija pulcējušies vairāk nekā 150 līgotāju. Tos sagaidīja Jāņu tēvs A. Meiers un Jāņu māte Z. Lapsiņa. Tautas deju kopa Ritenītis iepriecināja ar vairākām tautas dejām, bet aplīgošanos vadīja M. Grants un G. Liepiņš. Bezmaksas pārsteigumu izlozē galdiņus laimēja Zenta Kārkliņa un Jānis Pabērzs jun., bet dzēriena uzglabāšanas pudeli Staņislavs Mukāns. Spēlēja A. Doniņa deju kapella. Priecājās arī jaunatne, gan dziedot, gan dejojot un jautri čalojot.

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes valde noteikusi dalības maksu bērnu vasaras nometnē Mežvidos. Draudzes bērniem līdzšinējie 25 dol. nedēļā, bet pārējiem 27 dol. Ja nometnē no kāda draudzes locekļa ģimenes piedalās vairāki bērni, tad par otru jāmaksā tikai 23 dol., bet katrs nākošais no maksas atbrīvots. Pārējiem par katru nākošo bērnu jāmaksā 25 dol. nedēļā. Bērnu vasaras nometne sākās 9. jūlijā.

25. jūnijā no Detroitas kā apmaiņas studente uz Franciju izlidoja Grand Rapidu Centrālās vidusskolas audzēkne Ingrida Birze. Francijā viņa uzturēsies 14 mēnešus. V. Z.

ŅUJORKA

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes bērnu nometnē Elka Parkā, Katskiļu kalnos, pirmais nometņošanas posms sākās 2. jūlijā, kad tur ieradās 135 nometnotāji, no tiem 75 meitenes un 60 zēni no 9 pavalstīm un 18 draudzēm. Vairāk par divām trešdaļām nometnotāju nāk no citām draudzēm, jo no Ņujorkas draudzes bija tikai 40 bērnu. Tas izskaidrojams, ka Ņujorkas pilsētā skolas beidzas tikai 30. jūnijā, un šogad jūlija sākumā Kanadā notiek lielā skautu—gaidu nometne, kur devušies 119 Ņujorkas skauti un gaidas.

Šogad Vašingtonas draudze ziedojusi 200 dolarus, par ko nometnē iegādāta kanu laiva. Šāgada nometnes vadītājs ir Māris Lapiņš, saimniecības pārzine S. Trautmane un galvenā saimniece Maija Gobiņa.

Pēc Ņujorkas draudzes publicētā pārskata draudzē pēdējos trijos mēnešos miruši 15 draudzes locekļi, vecumā no 56 līdz 98 gadiem. Šajā laika sprīdī notikušas 7 kristības, 8 laulības (tikai 3 jauktas), iesvētīti 24 jaunieši un pirmajos piecos mēnešos ieņemti 51.695 dol. draudzes nodevās. Draudzē šogad ir 536 locekļi vecāki par 70 gadiem. Visvairāk to ir Bruklinā — 123, Bronksā 82, Longailendā 69, Kvīnsā 66, Ņudžersijā 56, Manhatenā 47, pārējā Ņujorkas pavalstī 67.

Ņujorkas draudzes Ņudžersijas novada dāmu komiteja piešķīrusi 100 dolarus Mairai Bundžai Rietummičigenas universitātes latviešu valodas kursa apmeklēšanai. Draudzes Ziemeļu novada dāmu komiteja šim nolūkam piešķīrusi Dzintrai Lejiņai un Aijai Spirģei, katrai pa 150 dol. Bez tam Dzintra Lejiņa saņēma arī 200 dol. Bronksas skolas vecāku padomes stipendiju.

Pie draudzes pastāv jaunatnes fonds, kur draudze budžeta kārtībā ieskaitījusi 400 dol., Ņudžersijas dāmu komiteja ziedojusi 50 un Latviešu inženieru biedrība 100 dol. Fondā ieskaitīts arī 18. novembra dievkalpojuma atlikums, 14. jūnija koncerta atlikums Jonkeru baznīcā un daži individuāli ziedojumi. Viena numura bērnu žurnāla „Mazputniņš" izdošanai no Ņudžersijas dāmu komitejas saņemts 100 dolaru, no Iekšpilsētas dāmu komitejas 50, bet pa 25 dol. ziedojuši Longailendas pamatskola, Bruklinas vidusskola un pamatskola, kā arī draudzes palīdzības fonds.

Pagājušā mācību gadā Ņujorkas latviešu skolās mācījušies 327 audzēkņi. No tiem 250 pamatskolās, 69 trīs vidusskolās un 8 speciālā paidagoģijas klasē Jonkeros. Ņujorkas draudzes skolas pagājušo gadu ieguvušas 11 nopelnu stipendiju balvas no iespējamām 20. Draudze no sava 96.000 dol. budžeta pagājušā gadā skolām izdevusi 12.500 dol. vai ap 13 proc. Šīi summā nav ieskaitīti līdzekļi, ko vecāki ziedojuši skolām tieši ar pašaplikšanos vai ar ziedojumiem. Pamatskolas šogad beiguši 25 skolēni, bet visā pastāvēšanas laikā 447. Vidusskolas šogad beiguši 19 jaunieši.

Draudze šogad sākusi piekto nometņošanas sezonu vasaras nometnē. Tā būs saīsināta un ilgs no 27. augusta līdz 4. septembrim. Nometnē varēspiedalīties tikai jaunieši, vecāki par 14 gadiem; jau pieteikušies 35 dalībnieki.

Ņujorkas draudzes nama iegādes komiteja Bruklinā apskatījusi divus pārdodamos objektus pie Mūzikas akadēmijas. Betlemes baznīcas administrācija nopirkusi divus apbūves gabalus blakus dievnamam, kur plāno ierīkot auto novietošanas laukumus. Šinī rajonā Ņujorkas pilsēta izdara pārbūves projektus, un lielākā daļa māju tur nojauktas.

BOSTONA

DV Bostonas apvienības valde lūdz tautiešus, kas vēl nebūtu nosūtījuši savus ziedojumus 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijai, to izdarīt tuvākā laikā. Tas nepieciešams, lai savākto naudu ātrāk nosūtītu zemes valdei. Mūsu pienākums ir gādāt, lai palīdzības saiņu sūtījumi uz okupēto dzimteni un ieslodzījumu vietām neapsiktu. Ziedojumi sūtāmi aprūpes daļas vadītājam, A. Reks, 7 Gladiola Terr., Mansfields, Mass., 62648.

ČIKAGA

Čikagas Latviešu organizāciju apvienības pretkomūnisma un informācijas komitejas mantu izlozē laimēja šādas lozes:1944, 2109, 2416, 385, 814, 2193, 2179, 1272, 3382, 3788, 1248,3135, 3271, 2613, 1854, 3240, 2042, 1039, 1682, 433, 1537, 374, 2127, 3028, 2012, 1884. Tautieši, kas nebūtu laimestus vēl izņēmuši, var tos saņemt Čikagas Latviešu namā pie Pretkomūnisma un informācijas komitejas priekšsēža vietnieka V. Vīksniņa.

Pretkomūnisma un informācijas komiteja pateicas laimestu ziedotājiem un Čikagas tautiešiem, kas atbalstījuši izlozes labu izdošanos. Izloze devusi 1123 dol. ienākumu, ko komiteja izlietos pretkomūnisma un informācijas darbam.

Gadskārtējā Apspiesto tautu parāde Čikagā notiks sestdien, 1972. gada 22. jūlijā, pl. 12 dienā. Čikagas tautieši lūgtu kuplā skaitā piedalīties parādē. Pulcēšanās plkst. 11.30 no rīta pie Latvijas karoga Wacker Drive un Wells ielas krustojuma rietumu stūrī. A. K.

MANČESTRA

Konektiketas latviešu biedrības rīkotais Jāņu vakars Boltonas Sperry Glen Parkā izdevās teicami. Laika apstākļi bija labvēlīgi, un bija ieradušies ap 200 līgotāju. Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, arī šogad Jāņu vakaru kuplināja Rotas koris dirigenta V. Aldiņa vadībā. Koris šoreiz papildināts arī ar koristu bērniem, dziedāja tautas dziesmu sabalsojumus un daudz Jāņu dziesmu.

Konektiketas mednieku un makšķernieku kluba bērnu makšķerēšanas sacīkstēs okeāna Niantikas piekrastē vairāki dalībnieki varēja papriecāties par labu lomu. Sacīkstēs piedalījās makšķernieku 7 laivu flotile. Uzvarētāji ar lielākiem bēsiem bija Jānis Urtāns un Kārlis Celms. Gadskārtējais vasaras izbraukums uz Voldemāra Kupra īpašumu Koventri ezera krastā kluba dalībniekiem ar ģimenes locekļiem un draugiem būs svētdien, 6. augustā. Sapulcēšanās pl. 12 dienā.

Konektiketas valsts „Laimīgā ozola" (Lucky Oak) naudas loterijas pirmā ceturkšņa lielās un mazās zīles izlozē starp laimētājiem bija arī hartfordietis Kārlis Bramans, kas laimēja „mazo zīli" — 4000 dol. P. S.

KALAMAZŪ

DV Kalamazū apvienības sacensības šaušanā notiks Garezera šautuvē 15. jūlijā plkst. 10 no rīta.

Viesojoties Kalamazū, prāv. A. Birnbaums piedalīsies vietējās ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumā 16. jūlijā un teiks sprediķi.

SLEPKAVĪBĀ APVAINOTS LATVIETIS

Šinīs dienās Reutera ziņu aģentūra publicēšanai nodevusi satraucošu un traģisku informāciju par kādu tiesas prāvu, kas jūlija mēneša pirmajās dienās sākusies Londonā, Anglijā. Prāvā apsūdzība par Elenoras Essenas noslepkavošanu vērsta pret 44 gadus veco grāmatu izdevniecības redaktoru Aleksandru Vanagu, kas līdz šim apsūdzībā nav atzinies par vainīgu.

Pēc līdzšinējām ziņām, kā to apraksta Toronto dienas laikraksts „The Toronto Star" un rīta laikraksts „The Globe and Mail", izriet, ka A. Vanags jau vairākus gadus dzīvojis kopā ar E. Essenu, kad 1963. gadā abu starpā sākušās domstarpības, kas novedušas pie strīda. A. Vanags jau agrāk bija cietis kādā auto katastrofā, no kā ievainota acs. Strīdū E. Essena apvainojusi ne tikai apsūdzēto, bet arī viņa māti un piedraudējusi izsist arī veselo aci. Satraukumā A. Vanags ar E. Essenai atņemtās pistoles spalu nositis savu mīļāko, nocirtis tās galvu un vēlāk arī kājas un citas ķermeņa daļas.

Pēc tam trijās dienās, lietojot arī alkoholiskos dzērienus, A. Vanags pakāpeniski atsevišķās ķermeņa daļas, papes karbās iesaiņotas, Londonas pazemī aiztransportējis vispirms uz Viktorijas stacijas rokas bagāžas glabātuvēm, lai vēlāk tās apraktu kādā priekšpilsētas golfa laukumā. Tagad pēc trim gadiem līķi vai līķa daļas saodušas un izrakušas lapsas. Notikums pēc personības identifikācijas ierosināja apsūdzību un tiesas prāvu pret A. Vanagu. Tiesā A. Vanags gan pastāstījis par traģiskā notikuma gaitu, bet aprādot, ka viņam neesot bijis nonāvēšanas nolūka, par vainīgu slepkavībā nav atzinies.

Kā parasti šādās reizēs, laikraksti, pieminot ārzemniecisko izcelsmi, norāda, ka apsūdzētais ir latvietis, kaut gan nonāvētās tautība nav minēta. Tiesas prāva vēl turpinās, un domājams, ka arī laikraksti turpmāk sniegs plašākus ziņojumus par tās gaitu un spriedumu. R. N.

Laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri pērkami
Toronto latviešu veikalos.

Maskokas rajonā izīrējama
jauna vasarnīca ar 2 guļamistabām.
Smilšaina krastmala
50 dol. nedēļā.
Zvanīt Toronto 769-7478

Pirmā ev. lut. latviešu draudzē, Indianāpolē, ASV, 28. maijā iesvētīja 3 jauniešus. Uzņēmumā no kreisās: Aldis Raimonds Elberts, Daina Ingrīda Elberta un Gunārs Kancs. Otrā rindā draudzes māc. Tālivaldis Gulbis un draudzes priekšnieks Pēteris Augenbergs. Aizmugurē ērģelnieks Voldemārs Melļķis.

Rīgas dzīve pulsē

IESKATS SKAUTU UN GAIDU LIELAJĀ JUBILEJAS NOMETNĒ „RĪGA DIMD"

Deviņas dienas, laikā no 1. līdz 9. jūlijam, katrs latvietis bez speciālām atļaujām vai vīzām varēja apmeklēt Rīgu, fotografēt un izvēlēties vietas un brīvi sarunāties latviski. Arī ielu nosaukumi nebija piesārņoti ar Ļeņina, stachanoviešu vai sarkanarmiešu nosaukumiem, bet ļaudis varēja pastaigāties pa Brīvības bulvāri, Kr. Barona ielu, Mūksalas ielu un citām līdzīgām. Lasītājs nopratīs, ka šoreiz nav runa par okupētās Latvijas Rīgu, bet Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes lauku īpašumā Saulainē, Notavasagas upes krastos, jauncelto telšu pilsētu, kurā skauti un gaidas iekārtojuši savu jubilejas nometni „Rīga dimd". 268 teltīs un 23 nojumēs dzīvo nometnes dalībnieki, vadītāji un administrātori, tur iekārtota arī visa nometnes saimniecība. No nometnes 785 dalībniekiem 712 ir skautu un gaidu organizācijas locekļi, 22 mazputni, kas apmetušies Putnu salā, ir vadītāju bērni, bet 51 no dalībniekiem tur dzīvo kā privātpersona, šādā vai tādā veidā atbalstot nometnes darbu. Lielāko nometņotāju skaitu dod ASV, 7 nāk no Austrālijas un pārējie no Kanadas. Nometnes atklāšanas svinībās piedalījās arī trīs igauņu skautu vadītāji, bet nometnes beigu posmā piedalījās arī lietuviešu, poļu, ukraiņu un ungāru skautu un gaidu pārstāvji.

Gaidu apakšnometni apdzīvo 327 dalībnieces, no tām 201 no ASV jedas, 105 no Kanadas jendas un 4 no Austrālijas jendas. Skautu apakšnometni apdzīvo 385 dalībnieki, no kuŗiem 220 ir no ASV latviešu skautu jendas, 132 no Kanadas jendas un 3 no Austrālijas jendas, kā arī trīsdesmit tā saucamie „vientuļie skauti" no dažādām vietām.

Skautu un gaidu nometnes vienmēr ir raksturīgas ar darbu intensīvitāti, kas izpaudās gan dažādās nodarbībās, gan atjautības rotaļās, šķēršļu gājienos, ugunskuru priekšnesumos, dažādās sacensībās un daudzos citādos veidos. Tāpat arī nometnes iekārtošana, saskaņā ar skautu un gaidu likumiem un paražām, jāveic pašu spēkiem, izmantojot galvenokārt uz vietas pieejamos materiālus. Tā arī „Rīga dimd" nometnes dalībniekiem katra diena kopš agras rīta stundas līdz vēlam vakaram notikumiem un piedzīvojumiem pārbagāta. Kā labo darbu, pateicībā par atvēlēto nometnes vietu, skauti un gaidas veica Saulaines uzpošanu un izdaiļošanu, gan līkloču upes krastos, gan arī plašajā Saulaines mežu apvidū. Kā vienu no interesantākām nodarbībām var minēt kanu laiviņu izbraukumu pa Notavasagas upi, kad 6. jūlijā plkst. 9 no rīta nometnes krastus atstāja neparasta „flote" ar 79 dalībniekiem, to vidū 20 dižskauti, 18 roveŗi, viens mazskauts un 31 lielgaida. Sirotāji, apbraucot arī upes krāces, desmit stundās veica 35 jūdzes. Līdzīgi notika arī citi sirojumi gan pa zemes ceļiem, gan arī mežaino, bet krāšņo apkārtni.

Nometņotāju darbošanās rosmi un labo garastāvokli nespēja sabojāt pat spēcīgās lietus brāzmas, kas Saulaines apkārtni pārstaigāja tūdaļ pēc nometnes atklāšanas, naktī no svētdienas uz pirmdienu. Tā dažam labam nometņotājam samirkušo drēbju un guļammaisu žāvēšana bija tikai viena no neparedzētām „papildnodarbībām".

5. jūlijs nometnē tika atzīmēts par „Gaidu dienu", sakarā ar latviešu gaidu organizācijas 50 gadu darbības atceri. Jubilejas aktu vadīja Latviešu gaidu priekšniece M. Vilka, piedaloties arī bijušām gaidu priekšniecēm E. Lauferei un L. Klētniecei. Latviešu gaidu organizācijas dibinātājas Vilhelmīnes Vilkas apsveikumu dalībnieces noklausījās skaņu lentē. Pašreizējās gaidu zemju jendu priekšnieces G. Upīte (Kanada), M. Efferte (ASV) un E. Rimšāne (Austrālija) aizdedzināja piemiņas svecītes. Apsveikumus nodeva arī Latviešu skautu priekšnieks R. Sīpols un skautu jendu priekšnieki R. Čaks (ASV) un Z. Leitis (Austrālija). Roveŗu saime jubilāres apsveica, uzdāvinot liela formāta kliņģeri. Vakara ugunskura programmā guntiņas, gaidas un lielgaidas dažādos priekšnesumos rādīja gaidu organizācijas dzīvi un raksturīgākos notikumus.

„Rīga dimd" nometnes notikumiem bagāto dzīvi ar neskaitāmām foto kamerām „iemūžināja" kā nometnes dalībnieki, tā arī apmeklētāji. Pazīstamā J. Benjamiņa filmu laboratorija bija paziņojusi, ka nometnē pieņem attīstīšanai un kopēšanai pa vienai kartītei no katra uzņēmuma visas filmas, kas uzņemtas nometnes laikā Saulainē. Žēl, ka šo laipno ziedojumu nezināmu pārpratumu dēļ

(Turpinājums 13. lp.)

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

22. jūlijā — plkst. 10 no rīta DV Toronto nodaļas meistarsacīkstes šaušanā TLMM kluba lauku īpašumā Bērzainē. Turpat plkst. 5 vakarā draudzības ugunskurs, balvu pasniegšana un „zaļumballe".

No 25. — 27. augustam — Lielsarīkojums — sarīkojumu talka Sidrabenē.

NIAGARA (ONT.)

22./23. jūlijā Jaunatnes un draudzības dienas Niagarā.

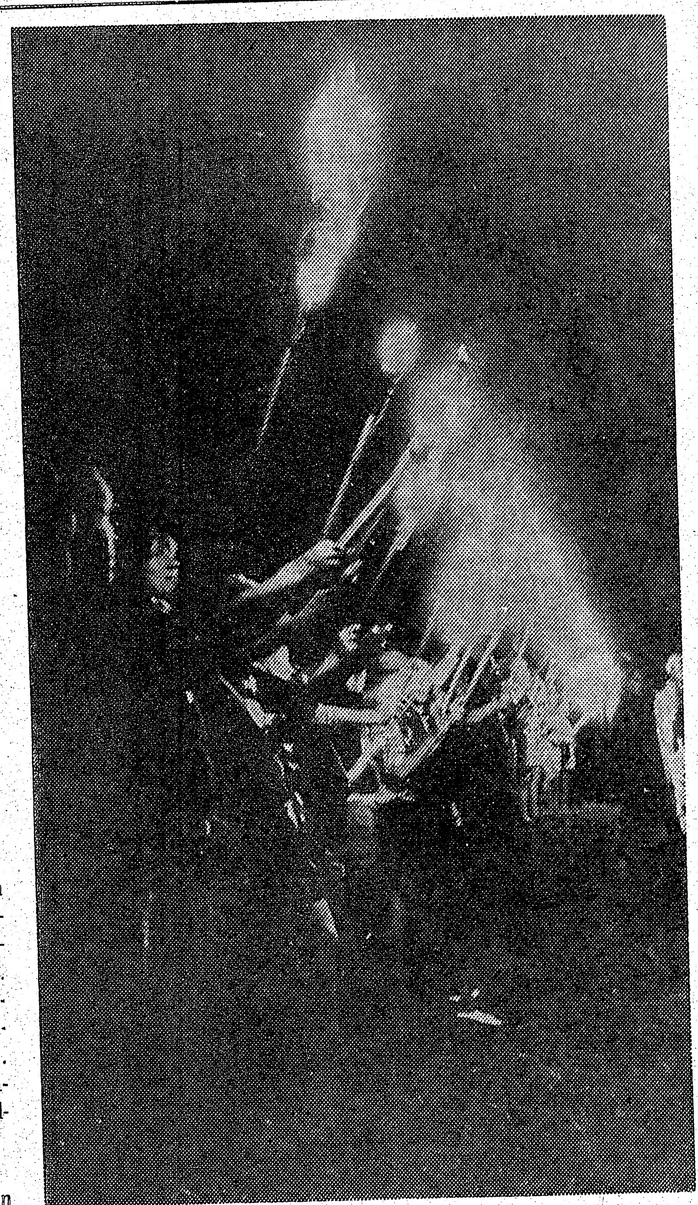

Lāpu ierinda nometnes lielajā ugunskurā 8. jūlijā. Foto: Ēriks Dzenis

Arī starpbrīdi pusdienas galdot skauti un gaidas izmantoja dziesmām un nodarbībām. Uzņēmumā Kristīna Friša no Čikagas vada kopēju gaidu dziesmu. Foto: Ēriks Dzenis

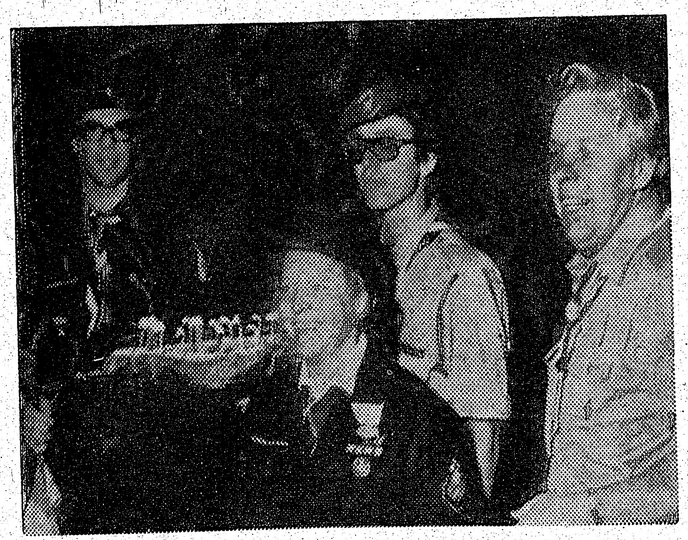

Skauti apsveic gaidas 50 gadu darbības jubilejā ar „dzimšanas dienas" klinģeri. No kreisās A. Gaujenieks, latviešu gaidu priekšniece Morella Vilka, A. Budrēvics un I. Ārgals. Foto: J. Tannis

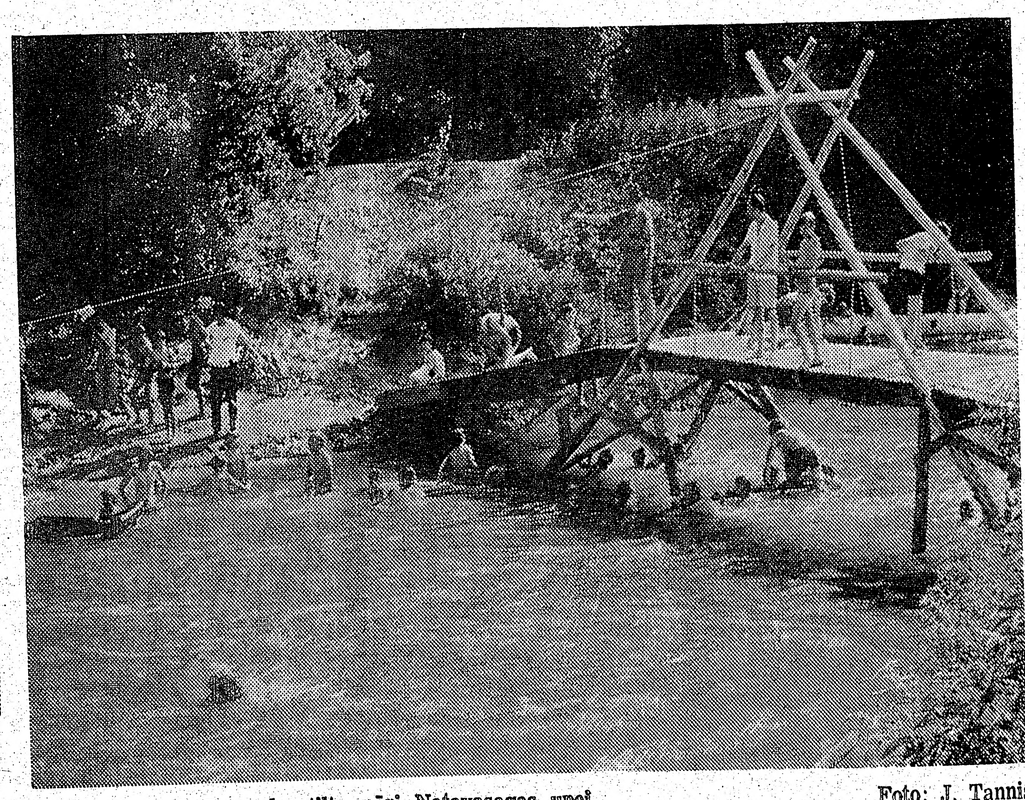

Skautu būvētais Zemgales tilts pāri Natavasagas upei. Foto: J. Tannis

Latviešu

(Turpinājums
Melngaiļa, V. Bašti
jāna, J. Vītola un
dziesmas, arī Anita
ērģeļu pavadījumā
programmas noslēg
dziedāja korāli D
ir mūsu stiprā pils

Dziesmu svētku
nas darba progra
tilpa arī vairāku i
šana un vakarā
draudzības un iep
kars, ko vadīja V.
sarīkojums bija
400 jauniešu.

No izstādēm vis
tēlotājas mākslas i
ja iekārtojuši A.
un I. Megne. Izst
ņemti 20 autoru
kuŗiem pārdoti vis
bi. Izstādē bez m
tariem kā prof. L
Annusa, Burkard
c. darbiem redzēj
rindu jaunu, maž
mākslinieku darb
atsevišķā telpā
vēl bija izstādījis
Uga Alberts.

Daiļamatniecība
Vēveres izkārtoju
pārstāvēti kā au
keramika, koka u
dājumi, rotas liet
pu zīmējumi u
ar mūsu pazīs
amatnieku darbi
stends bija arī
daiļamatniecības
cekļiem, bet atse
ja iekārtots d
tirdziņš un grā
Kajakas vadībā.
labi apmeklēts u
rasts, gandrīz
svētku apmeklēt
sev piemērotas
vai dāvanas.

Pie izstādēm
arī Aizsila Zīlītes
viešu preses 150
te, kuŗai materiā
krājumiem bija
Akmentiņš. Sk
mūsu kādreizējo
izdevumus, kā a
to materiālu kl
preses darbini
santi bija palasī
ortogrāfija, bet
Ziņu 1940. g. 18
mu ar mūsu pē
zidenta K. Ul
„Es palikšu sa
Svētdienas rī
1000 dievlūdzēj
Andreja baznīc
Dziesmu svētku

**Lielā jund
priekšsēdis
pa.**

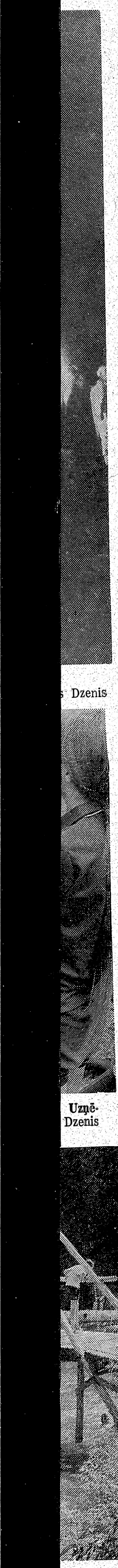

Dzenis

Uzņē- Dzenis

Foto: J. Tannis

Latviešu varēšanas . . .

(Turpinājums 2. lp.)

Melngaiļa, V. Baštika, A. Jurjāna, J. Vītola un A. Kalnāja dziesmas, arī Anitas Rundānes ērģeļu pavadījumā. Koncerta programmas noslēgumā visi nodziedāja korāli Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils.

Dziesmu svētku pirmās dienas darba programmā vēl ietilpa arī vairāku izstāžu atklāšana un vakarā jaunatnes draudzības un iepazīšanās vakars, ko vadīja V. Strauta. Šis sarīkojums bija pulcinājis ap 400 jauniešu.

No izstādēm visplašākā bija tēlotājas mākslas izstāde, ko bija iekārtojuši A. Pantaļejevs un I. Megne. Izstādē bija uzņemti 20 autoru 70 darbi, no kuŗiem pārdoti vismaz 15 darbi. Izstādē bez mūsu vecmeistariem kā prof. L. Liberta, A. Annusa, Burkarda Dzeņa u. c. darbiem redzējām arī veselu rindu jaunu, mazāk pazīstamu mākslinieku darbu. Bez tam atsevišķā telpā savus darbus vēl bija izstādījis arī gleznotājs Uga Alberts.

Daiļamatniecības skatē A. Vēveres izkārtojumā bija labi pārstāvēti kā audumi, tā arī keramika, koka un ādas izstrādājumi, rotas lietas, tautas tērpu zīmējumi un fotografijas ar mūsu pazīstamāko daiļamatnieku darbiem. Atsevišķs stends bija arī Ainas Berķes daiļamatniecības studijas mācekļiem, bet atsevišķā telpā bija iekārtots daiļamatniecības tirdziņš un grāmatu galds L. Kajakas vadībā. Arī tas bija labi apmeklēts un, kā jau parasts, gandrīz visi Dziesmu svētku apmeklētāji tur atrada sev piemērotas piemiņlietas vai dāvanas.

Pie izstādēm vēl jāpieskaita arī Aizsila Zīlītes iekārtotā Latviešu preses 150 piemiņas skate, kuŗai materiālus no saviem krājumiem bija devis Osvalds Akmentiņš. Skatē redzējām mūsu kādreizējo laikrakstu izizdevumus, kā arī bagātīgu foto materiālu klāstu par mūsu preses darbiniekiem. Interesanti bija palasīt ne tikai vecā ortografijā, bet arī Jaunāko Ziņu 1940. g. 18. jūnija izdevumu ar mūsu pēdējā valsts prezidenta K. Ulmaņa vārdiem: „Es palikšu savā vietā . . .”

Svētdienas rītā vairāk nekā 1000 dievlūdzēju saplūda Sv. Andreja baznīcā, kur notika Dziesmu svētku pateicības dievkalpojums. Tajā bez archibīskapa A. Lūša un vietējās Vankuveras latviešu draudzes mācītāja A. Kiršfelda vēl piedalījās prāv. R. Āboliņš no Sietlas, māc. K. Avotiņš no Vankuveras un māc. K. Kampe no Bostonas. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja arī soliste Antonina Vaivode un ērģelniece A. Rundāne.

Svētdiena bija viena no rosīgākām sarīkojumu dienām. Losandželosas teātŗa viesošanās ar A. Voitkus lugu „Zīmes smiltīs” A. Tipāna režijā bija radījusi tādu atsaucību, ka pēc pirmās izpārdotās izrādes šī sarīkojuma organizētājam A. Vēverim nācās steigā izkārtot vēl otru izrādi. Tā kopējais skatītāju skaits lēšams pāri par 1000.

Izpārdots bija arī rakstnieku cēliens, jo paredzētā zāle varēja uzņemt tikai nedaudz vairāk par 300 klausītāju. Par trīspadsmit autoru sniegumu LA lasītāji jau iepazīstināti iepriekšējā numurā. Tā organizēšanu bija veikusi Latviešu preses biedrība ar Aizsila Zīlīti kā nama māti un Kārli Ķezberu kā šī sarīkojuma vadītāju.

Ap 1200 klausītāju bija ieradušies svētdienas vakarā rīkotā jauniešu koncertā. To bija organizējusi un vadīja Ieva Māra Megne, bet žēl, ka pēkšņas slimības dēļ viņa nevarēja piedalīties programmas otrā daļā, kādēļ nedzirdējām arī viņas klavieŗu solo priekšnesumu. Pārējā programmas daļā latviešu komponistu darbus atskaņoja jaunās pianistes Brigita Ritmane-Ose un Vita Matīsa, čellists Juris Ķeniņš, vijolnieks A. Jansons, bet solo dziesmas dziedāja Ausma Jaunzeme un Silvija Kokta-Poriete. T. Ķeniņa komponētos duetus čello un vijolei atskaņoja Juris Ķeniņš un Arturs Jansons. Jaunatnes koncerta „nagla” bija Montrealas koklētāju un dainotāju kopa, kas septiņu meiteņu (Baiba Dindzāne, Renate Dindzāne, Rita Strautiņa, Alda Plūme, Vita Plūme, Kristīne Vikmane un Dace Štauvera) sastāvā klausītājus iepriecināja ar 12 tautas dziesmu sabalsojumiem. Jāpiezīmē, ka montrealieši bija vienīgā grupa, kas saņēma 1500 dol. Kanadas federālās valdības pabalstu, lai piedalītos šajos svētkos. Kopas vadītāja ir Rita Strautiņa, bet mūzikālais vadītājs J. Dindzāns.

Mākslas izstādes atklāšana. No kreisās: izstādes iekārtotājs A. Pantelejevs, gleznotāja Auguste Grase - Savčenko, tēlnieks Hugo Mercs un gleznotāja Anna Dārziņa.

Foto: E. Elstiņš

Dziesmu svētku laikā notika arī vesela rinda dažādu organizāciju, korporāciju un citu pasākumu sanāksmes, to vidū arī Kanadas DV dienas, Rietumkrasta dziesmu svētku padomes sēde, draudžu pārstāvju sanāksme u.t.t. Svētku rīcības komitejai, kuŗā bez priekšsēža J. Lielmeža vēl ietilpa viņa vietnieki arch. O. Kalns un prof. J. O. Runiķis, sekretārs H. Goldmanis un locekļi A. Arnicāns, I. M. Megne, V. Strauta un A. Vēveris, tāpat arī daudzajiem sarīkojumu vadītājiem un darbiniekiem vēl svētku laikā bija darba pilnas rokas, tomēr visaizņemtākie bija informācijas centra darbinieki S. Klišānes un A. Vēveres-Gadas vadībā. Tā īsā laikā tika izpārdoti svētku vadoņi, ko ar atzīstamu veiksmi bija rediģējuši Māra Sīle un Vilnis Kajaks, tāpat arī svētku žetoni, piemiņas markas, aploksnes un auto pazīšanas zīmes. Tuvie un tālie viesi, izmantojot labos laika apstākļus, vēlējās iepazīties arī ar skaisto Vankuveru un tās apkārtni, kādēļ plašs darba lauks bija arī izbraukumu daļas vadītājam J. Dālderim. Svētku laikā notika arī jaunatnes latvisko zināšanu sacensības, ko vadīja Z. Leimane.

Viens no nepatīkamākajiem svētku starpgadījumiem bija, kad 3. jūlijā ceļā uz svētku kopkoncertu un vērojot A. Pūpola vadīto koŗu gājienu, kāda iereibuša ielas gājēja vainas dēļ kāju savainoja mūsu talantīgais pianists Arturs Ozoliņš. Tomēr arī šādā negadījumā radās reta sagadīšanās, kad ceļā uz slimnīcu par taksametra vadītāju izrādījās latvietis Harolds Lūris. Cik zināms, tad A. Ozoliņa kājas ievainojums nav bīstams.

Pie svētku patīkamākās daļas pieskaitāma arī lielā balle, ko organizēja prof. J. O. Runiķis un kas bija pulcinājusi ap 2000 Dziesmu svētku viesu. Turpretī lielā darba nobeiguma un atvadu mielastā 4. jūlijā vairs piedalījās nepilns 100 darbinieku un aicināto viesu.

Nobeigumā vēl jāpiezīmē, ka savus pienākumus teicami veikušas svētku sarīkojumu telpu dekorātores S. Liskopa un grafiķe Ilga Goldmane.

Par 5. Rietumkrasta latviešu dziesmu svētku labo izdošanos iepriecināti kā kuplā apmeklētāju saime, tā arī rīkotāji un darbinieki, bet sava darba kulmināciju vēl gaida finanču daļas vadītājs A. Arnicāns un saimniecības daļas vadītājs A. Vēveris, kā arī revīzijas komisija A. Blokmanis, R. Dreimanis un V. Kajaks.

R. N.

Lielā junda ziņojumu pieņemšanas laikā. Priekšplānā DV Britu Kolumbijas nodaļas valdes priekšsēdis E. Pelēns un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Aiz runātāju pults S. Liskopa.

Foto: R. Dreimanis

Es tēvu zemei . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

bija sūtījuši Latvijas sūtniecības Vašingtonā padomnieks V. Tomsons (agrākais Latvijas konsuls Montrealā), ASV DV zemes valdes priekšsēdis J. Utināns, DV Druvas nodaļa, DV Halifaksas kopa u. c.

No klātesošiem DV Britu Kolumbijas nodaļai sirsnīgus apsveikuma vārdus teica Kanadas DV zemes valdes pārstāvis R. Britāls, Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne (kas pasniedza arī dāvanu nodaļas vanadžu priekšniecei V. Pelēnai), LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis prof. J. Lielmežs, Vankuveras latviešu biedrības valdes priekšsēdis A. Pūpols, Vankuveras ev. lut. latviešu draudzes priekšnieks prof. Dr. E. Leimanis (pasniedza aploksni), kā arī vairāki DV nodaļu un apvienību pārstāvji, I. Zamlovskis no Toronto (pasniedza foto albumu), V. Freija no Ņujorkas, Dr. J. Zariņš no Vinipegas, J. Endziņš no Ziemeļrietumu apvienības, R. Kalniņš no Sūsenmarijas, A. Stepermane no Edmontonas, J. Kalējs no Dienvidkalifornijas u. c.

Sarīkojuma oficiālās daļas nobeigumā sekoja rosīgāko un sekmīgāko nodaļas biedru un labvēļu apbalvošana, ko veica Kanadas DV zemes valdes pārstāvis R. Britāls un vanadžu priekšniece M. Jonāne kopā ar nodaļas valdes priekšsēdi un vanadžu kopas priekšnieci. Kanadas DV zemes valdes atzinības rakstus saņēma Zigrida Leimane, Anna Vēvere, Elza Smiltēna, Lūcija Kajaka, Karlis Dicmanis, Leopolds Feldmanis, Konstantīns Indāns un Andrejs Zeidaks. DV centrālās valdes atzinības rakstus saņēma Vija Pelēna, Mirdza Indāne un Kārlis Kinstlers, bet DV nozīmi zeltā Vilnis Kajaks. DV nozīmi zeltā saņēma arī J. Dālderis no DV Albertas nodaļas, kam tā jau piešķirta agrāk, bet nebija pasniegta.

Kanadas DV dienu sarīkojumā vēl ietilpa arī vanagu un vanadžu sanāksmes, kas notika 2. jūlijā, ap 60 dalībniekiem noskatoties 2. DV globālo dienu filmu izrādes, ko vadīja I. Zemlovskis. Pēc tam sekoja atsevišķas darba sēdes, ko vanagiem vadīja E. Pelēns, bet vanadzēm Vija Pelēna. Vanadžu sanāksmē piedalījās arī dzejniece Valentīne Hermane, kas 30 dalībniecēm skandēja vairākus no saviem patriotiskajiem dzejoļiem.

R. N.

Mūžībā aizsaukta
mūsu laikraksta līdzstrādniece

Lidija Auzāne Ticmane

mirusi 1972. g. 8. jūlijā Toronto

Sēro

Latvija Amerikā redakcija
Amber spiestuve un apgāds

Aizsaules ceļu aizgājusi mūsu mīļā

Lidija Auzāne Ticmane

dzim. 1913. gada 11. oktobrī,
mir. 1972. gada 8. jūlijā Toronto.
Apbedīta 12. jūlijā Allistonas kapos, Ont.

Dziļās sērās

vīrs, dēls, māte, māsa un svainis

Tikai viens ir ceļš, kas ved pie mūžīgās gaismas,
Tas ir ceļš, kas ved mūs pie Dieva.

Mūžībā aizgājusi studenšu korporācijas Dzintra filistre

Lidija Auzāne - Ticmane

1972. gada 8. jūlijā

Piemiņā paturēs

studenšu korporāciju kopa
Toronto

Latviešu Preses Biedrības Kanadas kopas
valdes vicepriekšsēde

Lidija Auzāne - Ticmane

no mums šķīrusies 1972. gada 8. jūlijā.

Šai saulē, šai zemē.
Visiem vien padzīvoju;
Viņa saule, viņa zeme,
Tā visam mūžiņam.
T. dz.

Sēro

LPB Kanadas kopa

Mūsu sirsnīgā vasaras nometnes līdzgaitniece
rakstniece

Lidija Auzāne - Ticmane

šķīrusies no mums 1972. gada 8. jūlijā Toronto un guldīta zemes klēpī 12. jūlijā Allistonā, Ontario.

Toronto Austrumu draudzes
lauku īpašuma „Tālava" pārvalde

KATRS VELK, KO TIK SPĒJ!

NEATLAUTI ZIVJU IEGŪŠANAS VEIDI UN ŪDENS PIESĀRŅOŠANA LATVIJĀ

Jau krietnu laiku okupētās Latvijas presē lasītāji debatē par zivju bagātības vairošanu un sapratīgu izmantošanu. Taču visas pārrunas līdz šim izgaisušas bez ietekmes, jo pat Latvijas pārvaldes orgāns „Cīņa" spiests šai sakarā lūgt izteikties „zivju audzētavu darbiniekus un sabiedriskos inspektorus", jo no „viņiem vēl nav saņemta ne rinda".

Debates pilnīgi atspoguļo situāciju, kāda Latvijā izveidojās pēc Otra pasaules kara: visa Latvijas zeme tautai bija atņemta; bija izveidojies stāvoklis, kuru, izpalīdzoties ar drastiskiem apgalvojumiem, varētu izvērtēt šādi — viss piederēja visiem, un nevienam vairs nepiederēja nekas; neviens nebija atbildīgs par kaut ko savu; visiem piederēja viss, par ko neviens nejutās nedz arī kaut kādi varēja vai spēja būt atbildīgs.

Šādā situācijā drīz vien atklājās, ka iesākusies katastrofāla dabas, vēstures un kultūras pieminekļu iznīkšana un iznīcināšana. Tāpēc zemes īstie, vienīgie un patiesie saimnieki drīz vien cēlās rīcībai un sāka formulēt savu nostāju. Veidojās dabas aizsardzības nodaļas. Mednieki, makšķernieki apvienojās savās biedrībās, kas rūpējās arī par saprātīgu zvejošanu un medīšanu. Un tā joprojām.

☆

Par zivju samazināšanās iemesliem visai informātīvi Cīņā stāsta J. Birzaks no Valmieras: „Manuprāt, ļoti svarīgs zivju samazināšanās iemesls ir ūdenu piesārņošana cilvēka neapdomīgas darbības dēļ. Pēdējos gados ir bijuši daudzi gadījumi, kad ar lauksaimniecībā lietotām ķīmikālijām upēs pilnīgi vai dalēji iznīcinātas zivis. Piemēram, tā tas bija ar forelēm bagātajā Ķīšupē, kur no amonjaka ūdens ieplūšanas vietas līdz upes ietekai jūrā iznīcinātas visas zivis. Līdzīgi bija Briedes upē, kas ietek Burtnieku ezerā, Misā, Kirelē un vēl citās upēs, kur zivis cieta lielākā vai mazākā mērā. Šādos gadījumos atbrauc zivju aizsardzības inspektors un vainīgais, ja tādu izdodas atrast, samaksā dažus desmitus rubļu lielu naudas sodu. Un tas ir viss."

J. Birzaks uzskata, ka vainīgos vajadzētu saukt pie kriminālatbildības, lai līdz minimam samazinātu nodarīto ļaunumu, kuru taču nevar izpirkt ar nekādu soda naudu. Viņš raksta: „Ķīšupē ieplūda amonjaka ūdens, kas piederēja Rīgas rajona Ādažu kolchoza trešajai brigādei. Pēc šī gadījuma kolchozā nekādi profilaktiski pasākumi netika veikti. Pastāv reāli draudi, ka arī no Ādažu kolchoza pirmās brigādes amonjaka ūdens cisternām to saturs kādreiz ieplūdīs Gaujā. Cisternas novietotas Gaujas attekas krasta nogāzē. Notiks nelaime, ja laika gaitā darbā ar amonjaka ūdeni gadīsies kļūme. Un mūsu Gauja kļūs daudz nabagāka ar zivīm. Šāds stāvoklis nav tikai Ādažu kolchozā vien."

J. Birzaks ierosina, lai dabas un zivju aizsardzības iestādes veiktu pasākumus, kuru rezultātā naftas produkti un zivīm kaitīgas ķīmiskās vielas tiktu glabātas tādās vietās, no kurienes tās nevarētu nokļūt upēs un ezeros. Viņš izteicās, ka nav pareizi ezeru un upju krastu tuvumā celt fermas, darbnīcas un pienotavas, tā pakļaujot ūdeņus piesārņošanas briesmām.

☆

Tā kā no krasta atļauts makšķerēt visiem bez maksas un tā kā makšķernieku biedrības nevar visus biedrus apmierināt ar laivām, arvien ir daudz „makšķernieku - savvaļnieku". V. Skripko no Rīgas raksta: „Gan makšķerniekiem, gan zvejniekiem jāievēro zivju izmēri. Bet ar to ir bēdīgi — katrs velk, ko tik spēj. Ja mēs gribam bagātus nārstus, tad nav attaisnojama rūpnieciskā (bet kas ir šie „rūpnieki"? — ref.) zvejošana ziemā, it īpaši februārī, ko pašreiz praktizē daudzās vietās, arī Ķīšezerā."

Ceļu projektēšanas institūta darbinieki A. Ziemelis, G. Eglājs, J. Ribakovs un daudzi citi parakstījuši vēstuli, kurā prasa dabas, īpaši zivju, aizsardzību. „Mums gribas pajautāt: kā var izskaidrot to, ka katru ziemu Alauksta ezerā ierodas zvejnieki, kas izkāš ezeru no viena gala līdz otram. Turklāt viņi darbojas ar tīkliem, kuru acu izmēri ir tādi, ka pat 5 — 8 cm garas raudiņas, asari un brekši netiek cauri. Pēc tam apkārtējos veikalos parādās šīs zivtiņas, kuras pārdod par 23 kapeikām kilogrammā." Rakstītājs jautā: „Kādu ekonomisku efektu dod valstij šāda nozveja? Vai vispār ir pieļaujams, ka zvejo zivtiņas, kas nav sasniegušas pat 10 cm garumu?"

V. Skripko no Rīgas informē, ka ļaudis arvien vairāk iegādājas laivas un motorus un aizstāv tos: „Nav taisnība, ka motorlaivu īpašnieki uz ūdens rīkojas kā pirāti. Viņiem izdoti taloni tāpat kā šoferiem. Ja viņi pārkāpj noteikumus zivju nārsta vietās, talonos izkniebj caurumus. Ja tas nelīdz, saņem stingrāku sodu." Motorlaivu īpašniekiem pēc V. Skripko domām ir daudz „ienaidnieku". Pie tiem viņš pieskaita makšķerniekus, kas sēž krastā, savas „gruntenes" iemetuši līdz upes vidusdaļai, un zvejniekus, kas izliek tīklus bez apzīmējuma. Taču V. Skripko nenoliedz ūdens piesārņošanu ar motorlaivām: „Dažs uzskata, ka upe vai ezers nav šoseja un var braukt, kā ienāk prātā, apdraudot savu un citu cilvēku dzīvības."

☆

Kāds gaujmalietis, kas sakās tāds esam jau septīto gadu desmitu, savas vēstules publicēšanas gadījumā lūdz Cīņu savu vārdu neminēt: „Nevēlos, ka par to būtu jācieš man vai manai laivai.

Gaujmalietis raksta, ka dažkārt debatēs pārspīlē makšķernieku tagadējos lomus un makšķerēšanas rīkus. „Izklausās jocīgi, ja apgalvo, ka ar makšķeri var kādu upi vai ezeru izkāst. Turklāt lomus rēgulē likums. Cik tad ir to, kas mājās pārnes 5 kg zivju? Ja upē zivju maz, tam iemesls ir cits — neatļauti zivju iegūšanas veidi."

Gaujmalietis uzskata, ka zivju nārstam lielu ļaunumu nodara tie daudzie desmiti motorlaivu, kas tūlīt pēc ledus iziešanas dienu dienā drāžas pa Gauju. „Gauja nav plata un dziļa upe, tādēļ motoru saceltie viļņi bez žēlastības aizskalo zivju ikrus." Aizliedzot braukt zivju nārstošanas laikā ar jebkādas jaudas motorlaivām, atjaunotu dabisku zivju ieaudzēšanas veidu.

Pateicoties neatļautiem „makšķerēšanas" veidiem, Gaujmalietis raksta, ka Gaujā izcilo zivju palicis visai maz. „Un kur ir Gaujas inspektori, ja viņi neredz zivju zemūdens šāvējus, vimbu cemmerātājus nārsta laikā, dūrējus rudens naktīs un citus barbariskus zivju iznīcinātājus? Sastaptie Gaujas malā ar šādiem cilvēkiem un noskaidrot viņu personības ‚kailām rokām' ir pārāk riskanta lieta."

sgb

Archibīskaps
metnes apme
jušā gaidu p
tājs G. Kārk

(Turpinājums
neizmantoja p
J. Benjamiņa
gaidu sacensī
jusi četras fo
Lielās nome
tika paziņoti u
rāki apbalvoj
bagātiem ska
vadītājiem. S
cijas „Pelēkā
saņēma: Jāni
gads Dāvidson
jenieks, Arvīd
mārs, Kildišs
Arturs Mu
Ozols, Aleksa
un Fricis Sīpo
ganizācijas
ordeni apbalv
bergs, Velta
sandrs Budr
Dukaļskis,
Pēteris Matso
lendorfs, Edr
vars Oga, Ar
Ēriks Priedī
skautu pateic
līti lentē" ap
Vilka, Dainis
Rudzītis, Il
Juris Zikma
Lucs. Ar lat
teicības zīmi

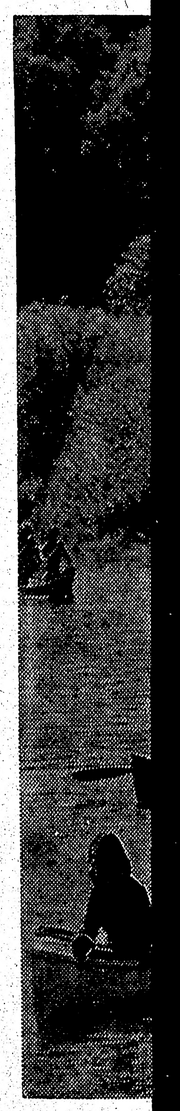

Skauti un ga

Archibīskaps A. Lūsis ar dzīves biedri Lidiju „Rīga dimd" nometnes apmeklējumā. No kreisās: archibīskaps A. Lūsis, bijušā gaidu priekšniece E. Laufere, L. Lūse un nometnes rīkotājs G. Kārkliņš. Foto: J. Tannis

Rīgas dzīve pulsē

(Turpinājums no 10. lp.)

neizmantoja pilnīgāk. Minētā J. Benjamiņa firma skautu - gaidu sacensībām bija ziedojusi četras foto kameras.

Lielās nometnes noslēgumā tika paziņoti un pasniegti vairāki apbalvojumi nopelniem bagātiem skautu un gaidu vadītājiem. Skautu organizācijas „Pelēkā Vilka" ordeni saņēma: Jānis Bērziņš, Edgads Dāvidsons, Alfreds Gaujenieks, Arvīds Kaugars, Ilmārs, Kildišs, Arnolds Lode, Arturs Mundeciems, Atis Ozols, Aleksandrs Raiskums un Fricis Sīpols. Ar skautu organizācijas „Baltās Lilijas" ordeni apbalvoti: Ritvars Asbergs, Velta Bērzkalne, Aleksandrs Budrēvics, Stanislavs Dukaļskis, Elvīra Dzelme, Pēteris Matsons, Valters Nollendorfs, Edmunds Ozols, Aivars Oga, Arnis Freibergs un Ēriks Priedītis. Ar latviešu skautu pateicības zīmi „Saulīti lentē" apbalvoti: Morella Vilka, Dainis Rudzītis, Zigurds Rudzītis, Ilmārs Pētersons, Juris Zikmanis un Alberts Lucs. Ar latviešu skautu pateicības zīmi „Saulīti" apbalvoti: Ilmārs Dumpis, Maija Bite, Edīte Leja, Gundega Zute, Olga Kurmīte, Ausma Bulte, Žanis Butkus, Arnolds Putniņš, Elfrīda Bērziņa, Roberts Bērziņš, Jānis Ziediņš, Arturs Grava, Mārtiņš Vāgners, Mirdza Lejiņa, Olga Vandele un Herta Asare. Ar „Saulīti" apbalvotās gaidu vadītājas: Milija Budrēvica, Rasma Celma, Lilija Klētniece, Inta Kalniņa, Līvija Lagzdiņa, Biruta Leite, Dzidra Majoriņa, Maruta Masīte, Milda Pētersone, Nora Pulciņa, Irēne Sīpola, Ilze Šmitchena un Gundega Upīte. Ar gaidu pateicības zīmi apbalvoti jubilejas nometnes „Rīga dimd" rīkotājs Gunārs Kārkliņš, nometnes kasieris Adolfs Svenne un Kanadas latviešu skautu jendas priekšnieks Edgars Dāvidsons.

Pēc deviņu dienu ilgās nometnošanas „Rīga dimd" dalībnieki šķīrās jaunā, atjaunotā un nostiprinātā draudzībā ar dziļu pārliecību, ka latviešu skautu un gaidu organizācijas ir daļa no mūsu iecerētās Latvijas nākotnes.

R. N.

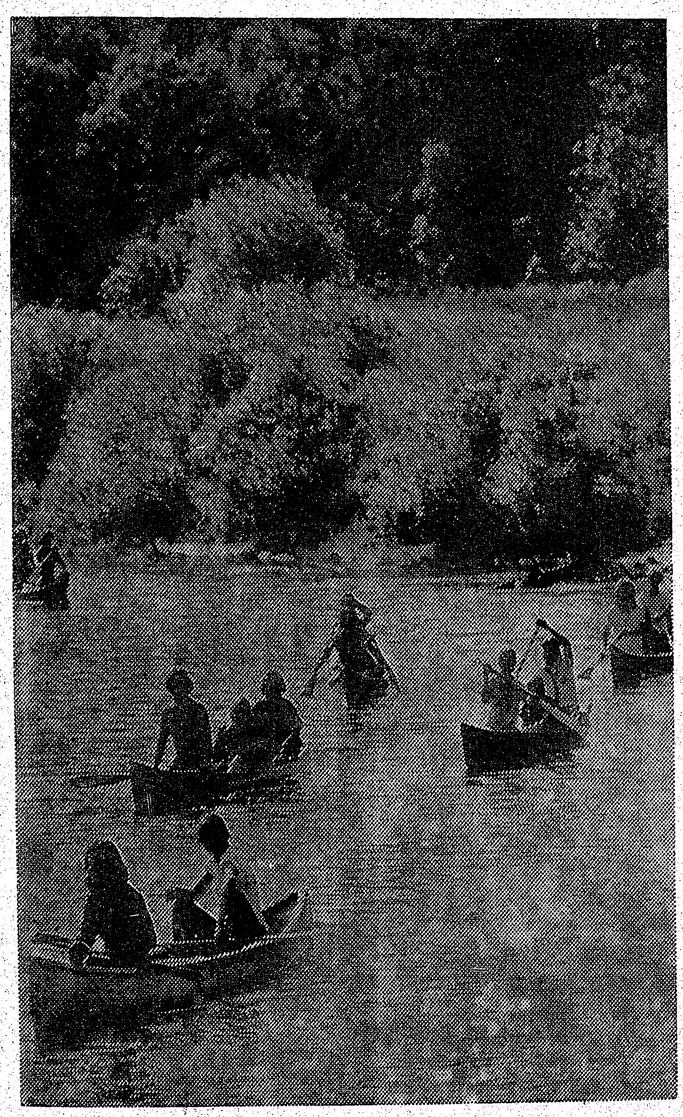

Skauti un gaidas kanu laiviņu ceļojumā pa Natavasagas upi. Foto: J. Tannis

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais tēvs un vectētiņš

Kārlis Šultmanis

dzimis 1892. gada 22. jūnijā Līvbērzē,
miris 1972. gada 6. jūlijā Toronto.
Apbedīts 1972. gada 8. jūlijā Jorkas kapsētā Toronto.

Tavs prāts lai notiek . . .

Dēli ar ģimenēm Toronto.

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā krustmāte un tante

ZOBĀRSTE **Milda Timbors**

dzim. Šultmanis

dzimusi 1896. gada 21. jūlijā,
mirusi 1972. gada 24. janvārī.
Pārpelnota.
Apbedīta 1972. gada 8. jūlijā Jorkas kapsētā Toronto.

Sērojošie piederīgie.

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā filistre

Lidija Tīcmanis dzim. AUZĀNS

1972. gada 8. jūlijā.

Sniegsim rokas pāri kalniem, pāri lejām
Lai zūd robežas un draugu atrod draugs,
Celsim tiltus pāri vienaldzības jūrām,
Celsim tiltus pāri visam, kas mūs šķiļ.
L. Tīcmane - Auzāne

Dziļās sērās
korporācija Dzintra

Skautu un gaidu jubilejas nometnes „Rīga dimd" slēgšanas aktā, nometnes karogus saņēma komandants S. Leimanis. Foto: Ēriks Dzenis

KALAMAZŪ

● No DV apvienības pēdējās valdes sēdes izrietēja, ka 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā šogad no 96 ziedotājiem saņemti 405 dol. pret iepriekšējā gada 370 dol. Ziedojumi vēl turpina ienākt. Lielākā pateicība pienākas tieši pensionāriem un atraitnēm, kuŗu devumi iepriecina," izteicās apvienības priekšnieks A. Minka. DV apvienība piešķīra Garezera vidusskolas apmeklēšanai Zintai Aistarei, Aelitai Ozoliņai, Irēnei Elksnei un Gundaram Elksnim katram pa 50 dol. Dr. K. Lubovs iemaksājis 100 dol. kritušā brāļa, kapt. K. Lubova vārdā nosauktajā piemiņas fondā, kuŗš pastāv pie DV apvienības. Šī fonda stipendijas piešķir Rietummičigenas universitātes latviešu valodas kursu apmeklēšanai.

Ja nebūtu piesiets krēslā, uzlēktu līdz debesīm

Tikai nedaudziem tautiešiem zināms kādreizējā DV Londonas nodaļas aktīvā biedra Eženija Ileka (Iljenkova) liktenis. Pirms apmēram desmit gadiem no automašīnas izmestu, bezsamaņā Eiženiju uz lielceļa atrada policists netālu no Grevenhersas (Gravenhurst). Ne ārstu, nedz Sv. Miķeļa slimnīcas Toronto medicīniskā personāla pūles nespēja glābt jauno, zaļoksnējo vīru no ķermeņa paralizes.

„Nevēlos neko citu, tikai glābt savas rokas," teica, pārsienamo kalnos un ģipsī nogremdētais slimnieks.

Pagāja nedēļas, mēneši, gadi, bet Eiženija vienīgā vēlēšanās nepiepildījās. No spēcīga, jauna vīra viņš bija pārvērsts pilnīgi nevarīgā un kopjamā invalidā.

„Paldies Dievam, ka man vēl ir vesels prāts," viņš mēģināja sevi un draugus mierināt. Viņam bija ne tikai vesels, bet arī gaišs un priecīgs prāts. Šis priecīgais prāts un nerimtīgā cerība, ka varbūt, varbūt tomēr brīnums var notikt, uzturēja viņu neticami možu un darbīgu. Vairākus gadus Eiženijs nodzīvoja Lindhurstas veselošanās iestādē Toronto, kur tanī laikā kā paciente bija arī auto nelaimē cietusī māksliniece Gundega Cenne. Ka „dalītas bēdas ir pusbēdas", varēja vērot abu pacientu dzīvot un strādāt gribā. Ar patiesu lepnumu Eiženijs rādīja viņam dāvāto Gundegas gleznu, ko māksliniece bija gleznojusi ar otām, piesietām pie roku stilbiem.

Vislielākais „panākums" viņa tagadējā dzīves vietā, Providence Hospital, Toronto, Eiženijam likās būt spējīgam pašam sevi apģērbt, kaut arī bikses vien uzvilkt, lietojot gan zobus, gan elkoņus, pagāja nepilnas divas stundas.

„Nosvīdu gan, bet tomēr izdarīju," viņš lepni ziņoja. Londonas DV nodaļas vanagi un vanadzes ir atcerējušies viņu gan svētkos, gan ikdienā. Viņu lielākā dāvana bija rakstāmmašīna. Ierīce, kā uz tās rakstīt, arī Eiženija paša izgudrota.

Slimnīca tagad ir viņa mājas. Visus šos garos gadus viņš lasījis latviešu laikrakstus, grāmatas, klausījies latviešu skaņu plates, sekojis līdzi sabiedriskajai dzīvei un notikumiem, kur dažreiz, ar draugu palīdzību arī pats nokļuvis. Vislielākais prieks Eiženijam tomēr bijis par draugu, vanadžu un vanagu apciemojumiem, kam bieži vien, it īpaši no Toronto nodaļas, „ciema kukulī" līdzi bija arī skābi kāposti un speķa rauši. Grāmatas un žurnālus viņam bija vieglāk šķirstīt ar elkoņiem, tāpēc arī šī laikraksta jaunais formāts viņu sevišķi iepriecināja. Bet Eiženijs nebija gluži apmierināts, jo viņš nekad savā dzīvē nestāvēja dīkā. Arī šai bezcerīgajā stāvoklī fizioterapijas stundās viņš izgudroja patenti, ko apstiprināja Kanadā un Amerikā īpašām aužamajām stellītēm. Tā nu Eiženijs sāka aust segas un sedziņas, bezgala lēnā un grūtā procesā. Bet arī tas nespēja Eiženiju sarūgtināt.

„Ja man būtu rokas, es tādu sedziņu noaustu pāris stundās, tagad man paiet trīs līdz četras dienas," reiz viņš stāstīja, cilājot savu „pūru". Šī raksta autorei gadījās būt pie Eiženija slimnīcas fizioterapijas darbnīcā tādā brīdī, kad žēlsirdīgā māsa jautāja pēc Gundegas Cennes adreses, jo bija jānosūta sainītis.

„Vai sūti viņai kādu no saviem rokdarbiem?" nekā nedomājot, ievaicājos.

„Nē, viņas roku. Gundega man to aizdeva."

„Roku?" Man izbrīnā iepletās acis.

„Jā," Eiženija sejā pavīdēja skumjas. „Tā ir kaut kas vienreizīgs. Ar to var rīkoties kā pats ar savu."

„Cik tāda maksā?"

„Daudz, $225," slimnieks skumji noteica.

„Kur tādas gatavo?" pašai neapzinoties, biju sākusi iztaujāt slimnieku.

„Cik es zinu, vienīgā vieta ir Klīvlendā," slimnieks atbildēja.

Runājām vēl par šo un to, bet nemiers man dzēla papēžos sākt kaut ko darīt šīs lietas labā. Sāku no „augšas", ar DVKV pr-di E. Krūku, kas savukārt sazinājās ar pārējiem valdes locekļiem. Materiālais atbalsts bija nodrošināts. Nākamā problēma — slimnieka transports un apmešanās Klīvlendā.

Daugavas vanagus ASV un Kanadā vienmēr vienojusi sirsnīga draudzība un biedriskums, bet šāda veida sadarbība notika pirmo reizi, ko nekādā ziņā nedrīkstētu ignorēt un nodot aizmirstībai. Klīvlendas DV apvienības priekšnieks V. Zemesarājs, kā ASV, tā Kanadas vanagu saimei ir pazīstams ar savu saticību, atsaucību un latvisko sirdi. Ar viņa palīdzību Eiženiju uz 4 dienām novietoja Blusa ģimenē, kur viņu ar veltēm un ziediem apmeklēja Klīvlendas vanadzes.

„Hallo! Esmu atkal mājās!" sestdienas vakarā tālruņa klausulē ieskanējās Eiženija balss. „Iedomājies tik, es varu visu saņemt, rakstīt kā pats ar savu īsto roku. Es nemaz nevaru aptvert, ka tā ir patiesība! Ja nebūtu piesiets krēslā, uzlēktu līdz debesīm!"

Tonija Krūka

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos DVKV un DV saimei, bet jo sevišķi Tonijai un Elmāram Krūkam Torontō, Žanim Blusam un Viktoram Zemesarājam Klīvlendā par dāvanām un izpalīdzību.

Eugenijs Ileks

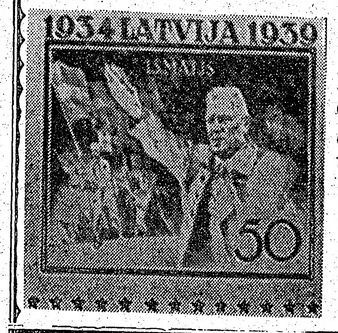

Mums ir krājumā

METALLA NAUDAS KOLLEKCIJAS, VISĀDAS GODA ZĪMES (MEDAĻAS), SKAŅU PLATES UN GRĀMATAS.

Viss līdz 1941. gadam.

L. GOLDBERG,
2000 Antwerpen,
Belgielei 50. Belgium.

Uzveduma

„Kad mūsu vecie tēvi vēl jauni bija"

dubultā skaņu plate par $10.00 pasūtināma pie A. KALNA, 58 Arkley Cres., Weston, Ontario.

Emma Kalniņa-Znotiņa

Birutas Senkēvičas Līgo svētku uzvedums Sidrabenē

Sidrabenes brīvdabas skatuvē šāgada Līgo svētku vakarā skatījām pēc skaita desmito autores sacerējumu „Uz dzimteni sapnī es aizgāju", kā autore nosaukusi savu viziōnāi reālo skatuves darbu; tā ir luga ar nopietnu saturu. Tas varētu būt, — protams, ar dažiem papildinājumiem, iespaidīgs uzvedums, ņemot palīgā gaismu efektus un sapņa-vīzijas nereālitātes izgaismojumam arī illustrātīvu mūziku. Šai sacerējumā nereālais un reālais savijies skatuviskā formā.

Autore sapnī liek nonākt kādā vientuļā Latvijas sētā. Lugas saturā dzimtenē divi sirmgalvji (Anete Bencone un Hugo Miķelsons, pēdējais arī uzvedumu sagatavojis), kas Līgo vakarā savās vientuļajās mājās nēsā pa tukšo pagalmu Jāņu zāles un skatās savas tukšās mājas tumšajos logos. Viņu bērni ir izklīduši svešumā. Un tomēr vecmāmiņa, darbodamās ar zaļumu saišķiem, skaita Līgo dziesmas; vectēvs savā arāja priekā un neizdzēšamā druvu mīlestībā tai rāda uz druvām tālumā. Un Jāņa bērni nāk. Starp viņiem — kā tikai sapnī var notikt — gaŗus gadus neredzētā meita Gundega ar bērniem un bērnu bērniem no Amerikas kontinenta. „Pašā Jāņu vakarā", — kā Līgo dziesmā teikts, un kā tikai sapnī var notikt — ierodas no otras zemes lodes puses — tālām tundrām — Gundegas sen par zudušu turētais vīrs ar veco ļaužu krustdēlu. Sekojot autores sapņa un īstenības savijumam, saklausām vectēva vizionāro saucienu, skatu uz briestošām druvām ar jaunām vārpām...

Līgo dziesmām bagāti kuplinātais uzvedums gribēts papildināt ar diezgan operetisko auto uzbraucienu, meitai Gundegai triumfāli iebraucot skatuves centrā. Režisors ar to gribējis rādīt cita kontinenta skaļo civilizāciju vai arī rādīt kādu uzveduma kuplinājumu. Panākts kaut kas bija. To apliecināja skatītāju diezgan dažādi izpaustā reakcija.

Gundegas tēlotāja Mirjāma Bērziņa, īso momentu palikdama viena pagalmā, piepildīja to ar tādu iejūtu, ka aizmirsās skaļais auto brauciens. Bez vārda un maz kustībām tēlotāja apvienoja sapņa un īstenības gaisotni. To var apzīmēt bez šaubīdumiem un polemikām par skatuvisku pārdzīvojumu. Dziedātāji no jauna apliecināja, ka dziedāt tie var un prot vienmēr. Līgotāju korī, duetos un tercetos bija pazīstami un iemīļoti dziedātāji: Mirjāma Bērziņa, Alberts Vītols, Skaidrīte Leja, Andris Cers u.c. Tautas dejas dejoja deju kopas „Daugaviņa" astoņi dalībnieki Mārtiņa Mežuļa vadībā.

Autore ar savu desmito uzvedumu Sidrabenes Līgo svētku sarīkojumu virknē saņēma kādu neparastu dāvanu: — Uzvedumā, kā dzirdams, piedalījušies daži dziedātāji un tēlotāji, kas piedalījušies ikvienā Birutas Senkēvičas Jāņu uzvedumā. Mēms un uzticības pilns sveiciens autorei. Tēloja, dziedāja un dejoja Toronto Tautas augstskolas ģimnazijas bijušie un pašreizējie drāmatiskā pulciņa dalībnieki, ja arī ne pilnā skaitā, tad krietna daļa. Arī Toronto Latviešu pamatskolas audzēkņu vārdi bija lasāmi programmā.

Uzvedumam beidzoties, skatītāji klusēdami izklīda miglas pilnajā meža upes ielejā un tumšajā kalna mežā. Tā nebija migla, kas radīja klusumu skatītājos. Tas bija dzimtenes apmeklējums gan sapņa, gan reālitātes gaisotnē.

Kur palicis franču leģions?

Pirms Otra pasaules kara franču ārzemnieku leģiona vārds bieži parādījās presē. Varējām lasīt arī romānus un skatīt filmas par franču ārzemnieku leģionāriem, kuŗi toreiz bija tik populāri, it sevišķi Eiropā. Tam gan bija vairāk romantikas piegarša, kas patiesībā nemaz neatspoguļoja īsto leģionāru dzīvi. Kad franči zaudēja savas kolonijas, arī leģions sāka zaudēt savu nozīmi un popularitāti.

Vēl pirms gadiem divdesmit franču ārzemnieku leģionā bija 30.000 karavīru. Tie bija iesaistīti Indoķīnas karā, arī Vietnamā. Tagad to skaitu novērtē uz 9000, kas, lielāko tiesu novietoti pašā Francijā un tikai trijās vietās ārpus tās: Tahiti, Klusā okeana dienvidos, kuŗa apvidū franči izmēģina savas atombumbas (pēdējais notika vēl šāgada jūnijā), tad Džibuti, franču Somali zemē Afrikā un Madagaskarā, ar ko noslēgts savstarpējs līgums.

Mēs neko vairs nedzirdam par „leģendāro" franču ārzemnieku leģionu un liktos, ka ka tāds vairs nepastāv. Tāds leģions tomēr pastāv vēl joprojām no vairāk par piecdesmit tautību karavīriem. Tagad liels skaits leģionāru nāk no „dzelzs aizkara" zemēm, ko okupējuši krievi. Kā zināms, franču ārzemnieku leģions sastāv no algotņiem — visādiem dēkaiņiem, kuŗiem vai nu vienkārši patīk karot, vai arī, kuŗiem pašu zemē paliek par „karstu". Rafinētus, rūdītus kriminālistus tomēr leģionā neuzņem.

Iestāties leģionā var arī zem sveša vārda, un, ja gribi, uzdodi arī citu tautību, kāds nemaz neesi. Īsākais dienesta laiks ir pieci gadi, pēc tam var iegūt franču pavalstniecību. Kad pirmie pieci gadi nodienēti, var līgt jaunu līgumu uz nākamo vienu vai vairāk gadiem. Pēc 15 gadu nokalpošanas jau ir tiesības saņemt pensiju. Pie uzņemšanas leģionā jānodod zvērests nevis Francijai, bet leģionam, kuŗa devīze — Legie Patria Nostra, t. i. leģions ir mūsu tēvzeme.

Savā 141 gada pastāvēšanas laikā (dibināts 1831. gadā) franču ārzemnieku leģions karojis Spānijā, Italijā, Krimā, Meksikā, Marokā un Indoķīnā. Degolla laikā, kad Alžirija sacēlās pret frančiem, sākumā arī leģionāri tika iejaukti cīņās pret alžīriešiem. Tā viņi Degolla acīs krita negodā.

Grūti gan iedomāties, ka patlaban franču leģionā būtu arī kāds latvietis. Bet fakts gan ir tas, ka savā laikā arī latvieši kalpojuši leģionā, kur arī Čikagā mirušā Dr. Vētras dēls krita Indoķīnā kā leģionārs.

—sts

Sidrabenes Jāņu uzveduma nobeiguma skats. Vidū: Sidrabenes pārvaldes priekšnieks P. Plīsis pasniedz ziedus uzveduma autorei Birutai Senkēvičai, no viņas pa kreisi režisors H. Miķelsons.

Labs sākums

Toronto latviešu kreditsabiedrības valde savā š. g. 19. jūnija sēdē apstiprināja savu 1972. gada 31. maija finanču pārskatu. Tas uzrāda, ka kreditsabiedrības bilance uz pieminēto datumu bija $3.691.406,66 resp. aktīva pieaugums pirmajos divos šā saimniecības gada mēnešos ir $109.958,00.

Vēl patīkamāku ainu rāda aizdevumu kontu pieaugums, it īpaši hipotēkāro aizdevumu bilance ir stipri palielinājusies, sasniedzot divu miljonu dolaru robežu. Tas nozīmē, ka tautieši ir atzinuši lēto un izdevīgo kreditu paši savā kreditsabiedrībā un to ir lielā mērā izmantojuši gan māju pirkšanai, gan jaunu automobiļu iegādei un citām vajadzībām. Aizdevumu komisija š. g. aprīļa mēnesī bija piešķīrusi personīgos aizdevumus kopsummā par $39.000.00 un hipotēkāros aizdevumos par $131.191,51, bet maija mēnesī personīgos aizdevums par $61.325,00 un hipotēkāriem aizdevumus par $280.165,00. Tie ir rekorda skaitļi visā Toronto latviešu kreditsabiedrības pastāvēšanas laikā.

Arī peļņa šajos pirmajos divos darbības mēnešos ir ievērojami lielāka nekā iepriekšējā gadā, sasniedzot $6875,04, iepretim $3828,40 iepriekšējā gadā. Ja tautiešu rosība un kreditsabiedrības darbība turpināsies tikpat dzīvi arī turpmākajos mēnešos, var cerēt, ka šinī saimniecības gadā tā varēs vēl iespaidīgāk atbalstīt mūsu sabiedriskos un kultūrālos mērķus.

A. S.

Vai Don Valeja Parkveju pagarinās?

Lieltoronto pilsētas vecākais sarunās ar pilsētas un priekšpilsētu pārstāvjiem pārrunāja provinces valdības ierosinājumu pagarināt Don Valeja Parkveju līdz Stīla Ave (Steeles), kur tas pieslēgtos 404. ceļam, kas ved uz Simko ezera vasarnīcu rajonu. Līdz ar to provinces valdība atkāpjas no solījuma izbūvēt 400. ceļu dienvidos no Džeina (Jane) ielas līdz Eglintona Ave. rietumos. Provinces valdība pasvītrā, ka Parkveja pagarinājums nepieciešams kā satiksmes ceļš vasarniekiem nedēļu nogalēs. Pilsētai turpretim nepieciešama ziemeļrietumu satiksmes ceļa izbūve, ko izmanto visu gadu.

Jau 1969. g. provinces valdība vēlējās, lai pilsēta izbūvē Parkveju ziemeļos līdz Stīla Ave., bet pilsētas satiksmes un ceļu departaments aizbildinājās ar ierobežotiem līdzekļiem, jo vispirms esot izbūvējama Spadainas galvenā satiksmes magistrāle (Expressway),

Provinces valdība, kā zināms, pārtrauca šī ceļa turpmāko izbūvi. Kā redzams, intereses dalās, kuŗa izbūve steidzamāka — ziemeļaustrumu vai ziemeļrietumu. Sanāksmes beigās lielvecākais piemetināja, ka ar minēto pagarinājumu pilsēta nevarēšot attaisnot pieaugošo satiksmi uz jau tā dzīvā ceļa.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Latviešu kaŗavīrs Otrā pasaules kaŗa laikā, 2. d.	$11.00
J. Rainis — Uguns un nakts, daudzkrāsainām gleznu reprodukcijām	$7.00
A. Dziļums — Lai neaizmirstam (leģ. d. gr.)	$4.00
Prof. A. Spekke — Vecākie latvju tautas apģērba zīmējumi	$2.00
Astroloģija — mācies no zvaigznēm	$3.50
A. Platbārzdis — Latvijas nauda	$15.00
A. Voitkus — ČETRI SIMTI, rom.	$6.50
J. Jaunsudrabiņš — SIRMĀ GRĀMATA	$5.50
Latviešu kultūras dienas Austrālijā 1951—1970	$9.00
Janis Gailis — 30 daudzkrāsainas gleznu reprod.	$25.00
K. Hamsuns — Bads, rom.	$5.50
J. Lejiņš — Mana dzimtene	$7.50
P. Ērmanis — Pelēkā puķe, dzejoļi	$6.50
G. Grīslītis — Varavīksnes lokā, dzejoļi	$3.50
H. Biezais — Kristiānisms laikmetu maiņā	$3.50
K. Hamsuns — Vēstules Marijai	$5.80
E. M. Remarks — Ēnas paradīzē, rom.	$7.00
J. Zariņš — Kāvu gados, kaŗa atm.	$6.50
U. Sepenens — Marku un viņa cilts, rom.	$6.50
R. Millers — Teen engel, stāsti	$5.00
Z. Mauriņa — Bērza tāss	$5.00
A. Bērziņš — Tāls ir ceļš atpakaļ uz dzimteni	$7.00
A. Dziļums — Vienas vasaras zieds, rom.	$5.00
J. Rudzītis — Starp provinci un Eiropu	$6.50

Pasūtinājumus adresējiet

Daugavas Vanagu grāmatnīcai

491 College Street, Toronto 174, Ont.

Telefons: 921-7121

Ja esat nodomājuši iegādāties jaunu 1972. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

Chevrolet - Chevelle - Camaro

Oldsmobile - Chevy II - Vega

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE **Tālr. HO 6-1131**

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6.

Toronto pilsētas atkritumu pārstrādāšanas recyckling plāns

Laikrakstiem

Turpinot mūsu laikrakstu vākšanas programmu, namsaimnieki tiek aicināti KĀRTĪGI SASIETOS LAIKRAKSTUS NOVIETOT IELAS MALĀ PL. 7.00 NO RĪTA, kur tos savāks Toronto pilsētas mašīnas pēc šāda plāna:

Ja jūsu normālās atkritumu savākšanas dienas ir pirmdienās un ceturtdienās, laikrakstu saiņus savāks

ceturtdien, 13. jūlijā
ceturtdien, 17. augustā
ceturtdien, 14. septembrī
ceturtdien, 12. oktobrī
ceturtdien, 16. novembrī
ceturtdien, 14. decembrī.

Ja jūsu normālās atkritumu savākšanas dienas ir otrdienās un piektdienās, novietojiet sasaiņotos laikrakstus savākšanai

piektdien, 14. jūlijā
piektdien, 18. augustā
piektdien. 15. septembrī
piektdien, 13. oktobrī
piektdien, 17. novembrī
piektdien, 15. decembrī

Šī pašākuma panākumi atkarīgi no jūsu sadarbības.

H. F. Atyeo, P. Eng. — Commissioner of Streets

William Dennison — Mayor

Lūdzu uzglabājiet šo sarakstu līdz turpmākam.

Studentu aizsardziba darbā. Tagadnes un nākotnes dividendes

Studenti ir Kanadas nākotne. Uzticieties tiem. Viņi spēj darīt katra veida darbu un to arī darīs visu vasaru.

Atcerieties, JA ESAT DARBA DEVĒJS, — studenti rēķinās ar to, ka jūs viņus iepazīstināsit ar viņu pienākumiem un darba apstākļiem. Parādiet viņiem arī pienācīgo drošības ietērpu un materiālus, bet, galvenais, ierādiet pareizo veidu, kā novērst negadījumus. Ko viņi tagad iemācās, viņi nākotnē mācīs.

JA ESAT STUDENTS, KAS VASARĀ STRĀDĀ, mācieties strādāt piesardzīgi. Klausaities un novērojiet rūpīgi. No jaunām izdevībām, darba paņēmieniem un jauniem apstākļiem gūst visvairāk, ja dienā varat izvairīties no negadījumiem. Esiet piesardzīgs. Tā ir pašaizsardzība, kas darbojas kā jūsu labā, tā arī to labā, kas ap jums. Piesardzība sagādā lielas dividendes kā tagad, tā nākotnē. Lai jums ir jauka vasara!

Pašaizsardzība darbojas.

The Workmen's Compensation Board and The Safety Associations, Ontario

SPORTA APSKATS

Basketbols Minsterē

Nesen Minsteres latviešu ģimnazijas basketbola saime laikrakstos aicināja sporta darbiniekus pamudināt un atbalstīt jaunu basketbolistu ierašanos Minsteres latviešu ģimnazijā Rietumvācijā. Nupat saņemtajā Latvija Amerikā 21. jūnija numurā lasāma pirmā atbalss. ALA sporta vadītājs T. Aldzeris ziņojis, ka Minsteres ģimnazijai noorganizēta basketbola komanda, kas savās rindās labprāt redzētu kādu ASV latviešu jaunieti. Priecājamies par minētā sporta darbinieka atsaucību un paldies viņam par mūsu ieceres atbalstīšanu! Tomēr tuvāki viens otram kļūsim, ja iepazīstināšu lasītājus ar norisēm Minsterē.

Latviešu ģimnazijā basketbolu spēlē jau kopš tiem laikiem, kad Augustdorfas smiltainē bumbu grozā lidināja tagadējais ņujorkietis un turienes jaunatnes vienības sagatavotājs Jānis Ērglis, sen. Skolai pārceļoties uz Minsteri, rosme auga, tā līdzveidojot basketbola attīstību vācu skolu jaunatnē. Tā jau sen kā izkļuvusi no bērna autiņiem un tagad ieņem redzamu lomu Rietummičigenas basketbola saimē. Neskatoties uz mūsu mazo skaitu (internātā ap 70 audzēkņu, to vidū 36 meitenes un 34 zēni no 8 līdz 20 gadu vecumam), basketbolā esam vislabāk pārstāvētā skola plašā apkārtnē. Esam piedalījušies pilsētas un apgabala meistarībā trijās zēnu vecuma grupās un ar vienu meiteņu basketbola vienību. Pagājušā sezonā pārsteidzām vācu skolas ar mūsu 8 — 11 gadīgo zēnu mini basketbolistu piedalīšanos sacensībās, uzvarot skolu vienības, kuŗu pirmo klašu skolēnu skaitsievērojami pārsniedz mūsu skolas audzēkņu kopskaitu! Visām šīm norisēm līdzi dzīvo internāta saime, dēvējot cīņas par mazajām valstssacīkstēm. Tādēļ lai neviens nebrīnās, ka jūsmojam par katru latviešu jaunieti no Kanadas, ASV vai Austrālijas, kas ar labu sportisku stāju un lielsku basketbola sniegumu pastiprina mūsu sportiskos centienus. Lai pieminam tikai Uldi Biti, Valdi Matisonu, Induli Tupesi, Māri Graudiņu un mazliet izceļam Pēteŗa Aldiņa, Juŗa Ceipa un Viestura Osvalda sniegumu. Par Viestura sporta gaitām vēl vienmēr apjautājas Minsteres universitātes sporta biedrības vadība un tās spēlētāji, jo bijām viņu „aizdevuši" USC Rietumvācijas junioru vienībai, kuŗa nokļuva līdz junioru meistarības pusfinālam.

Imants Balodis

GOLFA MEISTARSACĪKSTES

1972. gada Ziemeļamerikas latviešu golfa meistarsacīkstes notiks 22. un 23. jūlijā, Saskatoon Golf Club laukumā, 9038 — 92nd Street, Alto, Mich.

Piedalīties var visi ASV vai Kanadas latviešu sporta pārvaldes reģistrēti sportisti. Reģistrāciju varēs arī izdarīt pirms sacīkšu sākuma. Dalības maksa ir 15 dol. par abu dienu spēlēm. Dalībniekus lūdz pieteikties līdz 20. julijam Eriks Ziedins, 2496 Northville Dr. N.E., Grand Rapids, Mich. 49505. Tel. (616) 361-7588, vai Uldis Plate, 1436 Ball Avenue, N.E., Grand Rapids, Mich. 49505. Tel. (616) 459-7354. Turpat pieprasāma arī tuvāka informācija par sacīkstēm un apmešanās iespējām.

PAPILDINĀJUMS

Mūsu laikraksta 31. numurā rakstā „Maksim Kazākam 60 gadu" papildināms, ka ievērojamo sportistu kā pirmais sveica Latviešu sporta padomes prdis Raimonds Bulte.

Ž.Zentiņš

RUNO ATBILD

„AMERIKAS LATVIETIS"

Laikraksts „Amerikas Latvietis" esot veclatviešu izdevums, kas liekas nesaprotami, jo katrā numurā pauž neiedomājamu naidu pret ASV un tās valdību. Kāds gan iemesls būtu veclatviešiem tik briesmīgi nīst zemi, kuŗu brīvprātīgi izvēlējušies, atraduši tur meklēto brīvību un materiālo nodrošinājumu? ASV imigrācijas politika kopš veclatviešu ieceļošanas nav mainījusies, mainījusies ir gan veclatviešu nostāja pret ASV, kas ir arī viņu otra dzimtene.

Ja nu Amerikas Latvietis izteic veclatviešu domas, idejas un politiskos uzskatus, regulāri ziņodams par laimīgo dzīvi tagad okupētajā Latvijā un sliktajiem dzīves apstākļiem šeit ASV, tad rodas nesaprotams jautājums, kādēļ gan viņi neseko saviem atzinumiem un neatgriežas uz zemi, ko tā cildina? Tādēļ rodas šaubas, vai Amerikas Latvietis vispār ir veclatviešu izdevums, un kas ir tā patiesais izdevējs un laikraksta redaktors?

Jaunlatvietis, ASV

Veclatviešu dzīvi un sabiedriskās norises kā ASV, tā arī Kanadā ar vēsturnieka rūpību vispusīgi pētījis pazīstamais literāts Osvalds Akmentiņš, savācot par tiem plašu informāciju un faktu materiālu. Tādēļ, sazinājies ar O. Akmentiņu, sniedzu viņa atbildi:

„Amerikas Latvietis nepārstāv visus veclatviešus, ne arī viņu lielāko daļu. A. L. ir tikai nelielas latviešu emigrantu grupas domu paudējs. Šī grupa, kas izdod Amerikas Latvieti, ir komūnistiski noskaņota ar noteiktu pretamerikānisku stāju. Tā vienmēr ir slavējusi Pad. savienību un tās rīcību.

Avīzes redaktors ir Ed. Mauriņš, kas ir viens no pēdējiem mohikāņiem daudzo šīs avīzes redaktoru plejadā un varbūt arī pēdējais, jo gados ir jau vecs. „Avizei nav izdevies dabūt kādu gados jaunu redaktoru, kaut gan mēģināts tas ir, piem. ar H. Atomu."

DV jaunatnes un sporta svētkos Sidrabenē izcīnīja arī „J.K. Vilmar" firmas dāvāto ceļojošo kausu volejbolā. Uzņēmumā firmas atbildīgais vadītājs Māris Ozols pasniedz balvu uzvarētājas „Spartas" vienības kapteinim A. Jēkabsonam. No viņa pa labi A. Lagzdiņš, bet kreisā pusē M. Moruss.
Foto: V. Cinis

Godājamie lasītāji!

Lielu daļu no ienākuma Latvija Amerikā apgādam dod sludinājumi.

Uzņēmēji, ievietojiet sludinājumus mūsu laikrakstā.

Lūdzam arī visus laikraksta lasītājus atbalstīt sludinātājus, iepērkoties viņu veikalos un izmantojot to pakalpojumus.

Volejbols DV Jaunatnes un sporta dienās Sidrabenē

Volejbola turnīrā piedalījās 4 jauktās, 3 zēnu un 2 meiteņu komandas ar 38 spēlētājiem. Jaukto vienību turnīrs notika pēc 2 mīnusu sistēmas, un tajā piedalījās Sparta „M", Sparta „A", Toronto 1. un Toronto 2. komanda.

Sparta „M" uzvarēja Toronto 1 un Sparta „A" uzvarēja Toronto 2. Nākošā spēļu kārtā Sparta „M" uzvarēja Spartu „A", bet Toronto 1 uzvarēja Toronto 2. Sparta „A" pēc uzvaras pār Toronto 1 ieguva tiesības vēlreiz spēlēt pret Spartu „M". Šoreiz uzvarēja „A" vienība ar 15:9 un 15:6. Abām vienībām bija pa vienam zaudējumam un trešā spēlē — finālā, vienlīdzīgā sacensībā uzvarēja „A" vienība ar 15:6 un 15:11. Sparta „A" komandā spēlēja A. Richters, H. Richtere, L. Morusa, I. Leja, L. Eichvalds, T. Ansons un A. Ansons, bet otrā vietā palikušā Sparta „B" spēlēja M. Žulps, D. Žulps, M. Leja, J. Vilmanis, J. Ozols, V. Cers un A. Avens.

Zēnu turnīrā bija pavisam trīs komandas — Sparta 1, Sparta 2 un Toronto. Pirmā spēlē Toronto uzvarēja Spartu 2 ar 13:15, 15:11 un 15:5. Nākošā spēlē Sparta 1 uzvarēja Toronto jaunatni ar 15:13, 10:15 un 15:12 un ieguva Ozolu ģimenes (Vilman Co) dāvāto balvu.

Spartā 1 spēlēja A. Lagzdiņš, A. Ansons, V. Cers, M. Morusa, E. Britmanis, A. Jēkabsons, bet Toronto: E. Kiršs, J. Ozoliņš, A. Paukšēns, J. Korbs, E. Jaunzariņš, V. Pālens, P. Tomass, J. Jansons, E. Skujiņš, I. Ķivlis.

Meiteņu volejbola sacīkstēs piedalījās Sparta un Toronto. Trijos setos uzvarēja Toronto ar 15:2, 15:5 un 15:13.

Toronto spēlēja: A. Maksiņa, A. Ploriņa, D. Siliņa, V. Maksiņa, B. Kalna un A. Maksiņa.

Spartā: V. Bulte, L. Cera, R. Kalupniece, M. Avena, J. Jēkabsone, A. Zute, J. Kurmīte.

Volejbola sacīkstes iepriecināja tādēļ, ka tajās piedalījās daudzi jaunās paaudzes volejbolisti. Spēļu kvalitāte, salīdzinot ar citiem gadiem, bija daudz vājāka.

Ž. Z.

INTERNACIONĀLA SPĒLE

LIETROS

PRET

WERDER BREMEN

NO VĀCIJAS

Profesionālais futbols
(Soccer)
Varsity Stadionā

TREŠDIEN, 19. JŪLIJĀ, pl. 8.30 vakarā.

Ieejas maksa: pensionāriem un bērniem — $1.75, pārējiem $3.00 un $4.00. Rietumpuses rezervētās — $5.00.

Biļešu kase atvērta no pl. 12.00 dienā.

Uzvarētāji Kanadas latviešu meistarsacīkstēs peldēšanā. No kreisās: R. Vāgners, M. Grimba un E. Kalniņš.
Foto: J. Sauemagi

Lielākais izlaidums skolas vēsturē

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJU BEIDZA 20 JAUNIEŠI

Runā par Minsteres latviešu ģimnazijas pastāvēšanas grūtībām. Tās ir tikai dažu izbailēs. Taču prakse liecina pretējo: šogad ģimnaziju absolvēja 20 jauniešu. Protams, būtu bēdīgi, ja beigušo vietā nenāktu jauni. Tomēr jācer uz latviešu goda prātu. Skola ar 90 skolēniem arī turpmāk varēs pastāvēt. Katrā ziņā vēlamais skaits būtu vismaz 120, kā to vācu iestādes ieteikušas. Grūtības sagādā vienīgi internāta 100 istabu apdzīvošana, jo ar to rodas iztrūkums internāta budžetā, kaş atrodas Vācijas evaņģeliski luteriskās baznīcas Iekšējās misijas aprūpē. Ja skolēni apdzīvotu visas istabas, uzturēšanās internātā būtu lētāka. Jācer, ka vecāki un jaunieši paši sapratīs savas iespējas un skolas nākotnes izredzes, t. i., lielākā skaitā pāries uz Minsteres Latviešu ģimnaziju.

Šogad, t. i. XXVII izlaidumā, ģimnaziju beidza šādi audzēkņi: Aldiņš Pēteris (no ASV) — studēs mūziku; Balode Regīna (ASV) — studēs medicīnu; Anita Bērziņa (ASV) — studēs medicīnu; Bērzkalns Miķelis (ASV) — studēs ķīmiju; Biķe Anita (Vācija) — studēs ģimnastiku; Damberga Ilga (ASV) — studēs veterinārmedicīnu! Liepa Visvaldis (Vācija) — sporta studijas; Klaviniusa Silvana (Vācija) — studēs medicīnu; Krēsliņa Māra (ASV) — studēs filoloģiju; Skrastiņa Māra (Vācija) — studēs filoloģiju; Sondors Bernds (Vācja) — studēs dzīvokļu architektūru, Stūre Andrejs (Vācija) — studēs uzņēmumu vadīšanu; Šķēle Helmūts (Vācija) — studēs psīcholoģiju; Štāls Jānis (Vācija) studēs medicīnu; Šulcs Alfrēds)(Vācija) studēs fiziku; Tesvins Jānis (Kanada) — studēs ģeografiju; Upīte Ansis (Vācija) — studēs bioloģiju; Veikerts Jānis (Austrālija) — mācīsies par skolotāju; Zaļkalna Velga (Vācija) — studēs valodas; Zaļkalns Vilnis (Vācija) studēs žurnālistiku.

Svinīgo abitūrijas aktu š. g. 16. jūnijā ievadīja ar dievvārdiem, skolas zāle bija pārpildīta līdz pēdējai vietai ar agrāko gadu absolventiem, vecākiem un ciemiņiem. Dievvārdus vadīja mācītāji Ringolds Bērziņš un Miķelis Lizdiks. Savā uzrunā jauniešiem prāvests M. Lizdiks, kuŗš pašreiz ir arī LCK izglītības daļas vadītājs, uzsvēra, ka pasaulei jākļūst cilvēcīgākai, t. i., cilvēkiem vairāk jāmīl vienam otru. Izejot no abitūrientu rakstu darbu temata, par kuŗu vairāki abitūrienti bija rakstījuši, t. i. Vai tagadnes technikas attīstība veicina cilvēku saprašanos, runātājs norādīja uz Marksa domām — ka nabadzība esot tas, kas cilvēkus atsvešina, Markūze uzsveŗot — ka cilvēka labklājība tos atsvešinot. Galvenais tomēr esot mīlestības trūkums vienam pret otru, cilvēkam pret cilvēku, brālim pret brāli. Mums vairāk jāmīl vienam otru!

Skolas direktors Dr. Z. Vitens savā uzrunā atsaucās uz skolas pašreizējo stāvokli un lielāko izlaidumu skolas vēsturē, sveica abitūrientus un ciemiņus. Vispirms direktors veltīja pateicības vārdus Vācijas valdības un Minsteres pilsētas iestādēm, kuŗas atbalsta skolas darbu. Tālāk direktors norādīja abitūrientiem atcerēties svarīgāko — būt latvietim un eiropietim visās dzīves gaitās. Pēc uzrunas direktors izsniedza liecības un bagātīgas grāmatu devas, ko bija ziedojuši: Latviešu Centrālā Komiteja Vācijā, DV Rietumvācijas zemes valde, Baltijas humānistu Apvieība Zviedrijā, DV Minsteres nodaļa un skola.

Tad sirsnīgiem vārdiem abitūrientus sveica Minsteres pilsētas skolu valdes pārstāvis Šūlrāts Dr. Hoss, kas piedalījās arī abitūrija pārbaudījumu komisijā. Rakstiski abitūrijam sveicienus bija sūtījuši Ziemeļreinas - Vestfāles darba un sociālministrijas referents V. Heincs, skolas internāta, t. i., Iekšējās misijas vadītājs prāvests Tomē, Vestfāles evaņģeliskās baznīcas aprūpes vārdā pastors Ness, LCP priekšsēdis Mazarkevičs, Šlezvigas - Holšteinas apgabala pārstāvis agr. J. Daģis un daudzi citi.

Abitūrija svinību mūzikālo daļu izpildīja skolas koklētāju un dziedātāju ansamblis. Pēc abitūrija visi dalībnieki pulcējās skolas internāta ēdamzālē kopējā azaidā.

Abitūrientus sveica LCK priekšsēdis mag iur. Ā. Šilde un pasniedza gadskārtējo Fraternitas Lataviensis balvu labākajai abitūrientei Mārai Krēsliņai $100 .— apmērā (labākai mācībās un latviskā stājā). Atzinības balvu — grāmatu — saņēma arī labākā skolas skolniece un skolas ziņu daļas viņetes zīmētāja laikrakstam Latvija Vācijā 11. klases skolniece Ilze Sīle no ASV.

Pēc abitūrija svinībām LCK priekšsēdis mag. iur Ā. Šilde pasniedza Ziemeļamerikas Latviešu kultūras fonda piešķirto 1972.gada goda balvu žurnālistikā Latvijas redaktoram Oskaram Kalējam un Krišjāņa Barona prēmiju Baltijas Institūta Kēnigšteinā vadītājam Dr. Andrivam Namsonam. Klātesošie sumināja mūsu laureātus. —xy

Raksta autors Aleksandrs Kaln iņš vēro Agneses postījumus.

Agneses pēdās

ALEKSANDRA KALNIŅA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO ASV

Šinīs dienās man bija izdevība vērot ASV drausmīgākās viesuļvētras plūdu sekas, kādi jebkad piedzīvoti pēdējos piecdesmit gados.

Braucot uz Ņujorku pa 17 ceļu, visas pazīmes liecina, ka viesuļvētra Agese gājusi pāri ar vēl nepiedzīvotu spēku. Iebraucot Korningā, kas ir viena no smagāk piemeklētām pilsētām, paveŗas skats kā kaŗa laukā, ceļi izskaloti, ēkas sabrukušas un izpostītas, drupas visās pilsētas malās. ASV armijas daļas patrulē apkārtējos ceļus un apsarga nozīmīgākās vietas. Līdzīgs skats ir arī Elmīrā, kas ir apmēram 20 jūdzes uz austrumiem. Upe, kas plūst cauri abām pilsētām, pieblīvēta ar salauztiem kokiem un izskalotām ēku atliekām. Iestājoties vakaram, paskats vēl drūmāks. Daudzas mājas pilnīgi pamestas un iedzīvotāji pazuduši bez vēsts. Vietējie, kas izglābušies no šīs smagās plūdu vētras, saņem palīdzību no dažādām organizācijām. Lielais vairums izlikuši savas mēbeles mājas ārpusē, lai tās saulē izžūst. Bet šis žāvēšanas process ir gaužam lēns. Ne vienmēr saule spīd un laika ziņotāji paredz, ka plūdi varētu vēl atkārtoties.

Manā laikā šo vētras piemeklēto rajonu apmeklēja ASV viceprezidents Spiro Agņū, kas apsolīja valdības pabalstu ap 100 milj. dolaru vērtībā.

Korningā bija izdevība aprunāties ar vietējiem iedzīvotājiem, kas stāvēja gaŗā rindā pie Pestīšanas Armijas, lai saņemtu siltas pusdienas. Kāds vecāks vīrs nopūtās, kad apjautājos par vētras norisi.

„Mans nams ir pilnīgi sagrauts līdz pamatiem", viņš paskaidroja: „Kā es varu iesākt jaunu dzīvi ar sešdesmit gadiem aiz muguras?"

Vētra bijusi tik pēkšņa, ka daudzi pārsteigti miegā. Autobraucējiem nācies pamest savas mašīnas ceļa malā un meklēt patvērumu kokos vai lielākos namos.

Aculiecinieki izteicās, ka Agnese gājusi pāri abām pieminētajām pilsētām ar vismaz 100 jūdžu ātrumu stundā. Protams, visvairāk cietušas koka ēkas.

Vietējās radiostacijas iesaka atturēties no ūdens lietošanas, kas varētu būt saindēts. Vārītu ūdeni var lietot, bet ne visiem ir iespējams to uzvārīt. Uz īsu laiku arī abas slimnīcas bija evakuētas, bet tās jau pamazām atkal uzņem pacientus, gan tikai ātrās palīdzības gadījumus.

Visi cer, ka tāda vētra vairs nekad neatkārtosies.

Pandas

ASV prezidenta Niksona viesošanās laikā Ķīnā premjērs Čuenlajs amerikāņu tautai uzdāvināja divas pandas. Šī Ķīnas dāvana ir patiešām reta dāvana. Reta tāpēc, ka pasaulē vispār pandu skaitu novērtē tikai ap 200, no kuŗām tikai 18 pandas dzīvo gūstniecībā, zvēru dārzos, Ķīnā 12, ASV un Ziemeļkorejā katrā 2, Londonā un Maskavā pa vienai.

Agrāk domāja, ka pandas (ailuropoda melanoleuca) pieskaitāmas lāču sugai, jo savā uzvedībā un kustībās tās ļoti atgādina lāčus. Pēdējā laikā zinātnieki tās vairāk pieskaita rakūnu (raccoon) sugai, lai gan pandas ir daudz lielākas. Tā pieaugusi panda var būt 6 pēdu gaŗumā un svērt 300 mārciņas. Kaut gan pandas dzīvojušas tūkstošiem gadu Ķīnā un Tibetā, tomēr vēl līdz pat 1869. g. ārpus Ķīnas neviens tās nepazina. Pirmais tās aprakstījis kāds franču priesteris, kas arī pirmais redzējis pandas ādu, ko bija ieguvis no ķīniešu medniekiem.

Pandas dzīvo aukstā klimatā, parasti 5000 līdz 13000 pēdu augstumā. Pirmā dzīvā panda tika atvesta ASV 1936. g., ko Čikagas Brukfīldas zvēru dārzs ieguva par 8700 dol. Pandas ASV vēl bijušas līdz 1953. g., kad pēdējā nobeigusies. Pirmais panda gūstniecībā piedzimā 1963. g. Ķīnā, Pekingas zvēru dārzā. — sts

DAN'S Esso Service
66 Bayview Ave. Richmond Hill
Atvērts pirmd. — piektd. 7 — 10
sestd. 7 — 7 Tel. 884-5641
Īpašnieks D. Apenis

ED. TAURINS' Esso Service
663 Kingston Rd., pie Main St,. Toronto, Ont.
Tel. 691-9547
Atvērts pirmd. — sestd. 7 — 7
Īpašnieks Ed. Tauriņš

Igauņu pasaules festivāls

Laikā no 8. līdz 16. jūlijam Toronto pulcēsies ap 12.000 igauņu no dažādām zemēm, lai piedalītos pirmajā igauņu festivālā. Šajā lielsarīkojumā bez dažādām apspriedēm, sanāksmēm un izstādēm paredzēta arī virkne kultūrāla, sociāla un vispār sabiedriska rakstura sarīkojumu, kā arī sporta sacensības, dievkalpojumi un reliģiska rakstura sanāksmes.

Sevišķi iecienītas, pat pasaules mērogā pazīstamas, ir igauņu vingrotājas, kas piedalīsies vingrotāju un tautas deju lieluzvedumā 15. jūlijā Nacionālās izstādes „Grandstand" estrādē. Līdzīgi mūsu rīkotajiem dziesmu svētkiem, festivāla koncerts notiks 15. jūlija pēcpusdienā Nacionālās izstādes Coliseum telpās, bet svētku dižballe 14. jūlijā. Šī festivāla ietvaros notiek arī „karalienes" vēlēšanas, ko atsevišķā ceremonijā kronēs Casa Loma pils telpās 11. jūlijā.

Igauņi aicina un sagaida arī latviešu piedalīšanos vispārējos, sporta un kultūras sarīkojumos. R. N.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Sākums un beigas

„Iesākumā Dievs radīja debesis un zemi... un cilvēku savā ģīmī un līdzībā." (1. Mozus gr. 1:1 un 27)

Šis Dieva attēls cilvēkā drīz pazuda. Dievs neizdzina cilvēku no Edenes dārza ar uguns zobena palīdzību, cilvēkam vajadzēja atstāt Edenes dārzu pēc paša izvēles. Bez disciplīnas cilvēks nav cilvēks. Dieva disciplīna bija minimālākā. Paklausi Man, un tu dzīvosi. Neklausi Man, un tu mirsi. Vairāk nekā Dievs neprasīja un neprasa.

Ādams ar Ievu pazaudēja Ēdenes dārzu, bet viņiem bija vēl visa pasaule, kur tie varēja dzīvot.

Divdesmitā gadsimta cilvēkam arī neveicas ar paklausību Dievam. Mēs varam paši sevi padzīt no šīs pasaules — ar atomu un ūdeņražu bumbām. Tad mums vairs nebūs vietas, kur nolikt savas galvas, jo tad mēs paši vairs nebūsim.

Kamēr mēs vēl esam šajā pasaulē, lai atzīstam, ka šī ir Dieva pasaule. Un mēs... mēs neesam no papes izgrieztas figūras, bet gan dzīvi cilvēki, kas esam pastaigājušies pa mēnesi. Bet vai tādēļ mēs esam labāki par Ādamu un Ievu? Ne par vienu miligrammu. Mēs neesam labāki tādēļ, ka esam redzējuši mēness otru pusi un ceram drīz pastaigāties pa Marsa zaļajiem mauriņiem.

Bībele jeb Cilvēku grāmata rāda mums mīlētājus, nīdējus, blēžus, varoņus, kas pazina smieklus un asaras, drosmi un bailes, dzīvību un nāvi. Viss tas mums pazīstams, kaut gan mēs dzīvojam ģimeņu mājās vai debesskrāpju dzīvokļos, skatāmies krāsainu bilžu televīzoros un ēdam ar nazi un dakšiņu. Bībele runā uz mums un saka mums, ka mēs nebūt neesam labāki par Ādamu un Ievu, kad tie atradās ārpus Ēdenes dārza

Kā viss tas beigsies?

Lasīsim tai pašā bībelē: „Lieli un brīnišķīgi ir tavi darbi, Kungs Dievs, visuvaldītāj... jo Tu vien esi svēts... visas tautas nāks tavā priekšā un tevi pielūgs." (Atkl. gr. 15,3—4) Un vēl: „Redzi, es visu daru jaunu." (Atkl. gr. 20,5)

Lai mēs varētu pastāvēt Dieva, sava radītāja, priekšā, mums nepieciešama pārradīšana. Lai no zemes valstības mēs varētu ieiet Dieva jeb debesu valstībā, ir vajadzīga jaunpiedzimšana. (Jāņa ev. 3,3 un 5). Tādā veidā beigas būs labākas par sākumu: „Redzi, Dieva mājoklis pie cilvēkiem. Viņš mājos viņu vidū... Viņš nožāvēs asaras no viņu acīm; nebūs vairs nāves, bēdu, vaidu, sāpju, jo kas bija, ir pagājis." (Atkl. gr. 21,3—4)

Vai es, tu, viņš, viņa, mēs, jūs, viņi, viņas arī tur būs?

Mārcis Sala

VAI TU KLAUSI DIEVA BALSI?

Vai tu klausi Dieva balsij
kad Viņš tevī runāt sāk?
Ieklausies un seko tai
savos ceļos dienišķos.

Vai tu dzirdi Dieva balsi
Dzīves trokšņos dažādos?
Viņa balsi pazīt viegli
aicina Viņš mieram, mīlai.

Ja tu dzirdi Dieva balsi,
seko tai kā ziedi saulei,
Uzziedēsi mīlestībā,
miers būs tavā dvēselē.

Skaistākais būs tevī guvums:
skaidra sirds un mīlestība.
Dalot to, kam tās ir mazāk,
bagātāks tu sevī kļūsi.

Tikai klausi Dieva balsi,
Kad Viņš tevī runāt sāk.

Domas

„Kad smadzenes kustas, tad domas dzimst," sacīja kāds gudrais. Bet — nedod savām domām pareizo barību, tās nīkuļo un nobeidzas.

Domas nevar iemantot. Domas nevar nopirkt par naudu. Domas ir manas, un domas ir tavas. Mums katram ir savas domas, un mēs esam atbildīgi par savām domām. Tādēļ uzmani savas domas.

Dod savām domām pareizo barību.

Tavas domas veido tavu likteni. Kā kalts un āmurs skulptora rokās veido no marmora bluķa statuju, tā tavas domas veido tavu raksturu. Kādas tavas domas, tāds esi tu pats.

LŪDZU KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas raidījumu 17. gadagājumā
radio
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl. 9 — 9.30
Niagaras WHLD raidītājs (vilnis 1270)
Informācija — tālr. Toronto 261-4218.
Adrese: 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont. A. Lakšmanis

Dievkalpojumi Kanadas baznīcās

Archibiskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-8327, 200 Balmoral Av.

Sākot ar 9. jūliju līdz augusta mēneša beigām visi dievkalpojumi notiks katru svētdienu Saulainē pl. 10.30 rītā un dievnamā pl. 6 vak. Abus dievkalpojumus vadīs māc. J. Mednis.

Māc. Ā. Čops, 38 Balaby Cr., Don Mills, tālr. 449-4087; Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 8.

Jūlija un augusta mēnešos mācītājs Andreja baznīcā būs nerēgulāri. Vajadzības gadījumā zvanīt: dzīvoklī 449-4087; Sidrabenē: 1-878-9016.

16. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē, pl. 3 pēcp. Andreja baznīcā.

23. jūlijā plkst. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

30. jūlijā bērnu svētki Sidrabenē. Dievkalpojums pl. 10.

13. augustā Sporta svētki Sidrabenē; dievkalp. plkst. 10.

20. augustā plkst. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

20. augustā jauniešu nometnes „Trejdeviņi padomiņi" atklāšana. Dievkalp. pl. 8 vakarā.

27. augustā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē. Piedalās draudzes koris A. Purva vadībā. Šis dievkalpojums notiek Sidrabenes lielsarīkojuma ietvaros.

10. septembrī pl. 11 Kapu svētki.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Avenue.

23. jūlijā pkst. 11 dievkalpojums Tālavā.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montreālas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

16. jūlija dievkalpojums Montrealā nenotiks; bērnu vasaras nometnē Tērvetē dievkalpojums pl. 11.00 priekšp. — māc. E. Ķerģis.

23. jūlijā pl. 11.00 priekšp. dievkalpojums Tērvetē (nometnē), pl. 7.00 vakarā dievkalpojums baznīcā Montrealā.

30. jūlijā pl. 11.00 priekšp. dievkalpojums nometnē (Tērvetē); dievkalpojuma Montrealā nav.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3966, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

16. jūlijā Kapu svētku dievkalpojums Soo draudzē.

23. jūlijā dievkalpojums baznīcā plkst. 8 vakarā.

30. jūlijā Kapu svētki plkst. 11.15 no rīta „Beechwood" kapsētā. Dziesmu lapiņas. Lietainā laikā dievkalpojums plkst. 8 vakarā baznīcā.

6. augustā dievkalpojums nenotiek.

13. augustā dievkalpojums „Sprīdīšos" plkst. 3 pēcp. Bērnu svētki/draudzes „pikniks". Dziesmu lapiņas. Lietainā laikā viss pārcelts uz 20. augustu.

20. augustā dievkalpojums nenotiek, ja iepriekšējā svētdienā laiks labs.

27. augustā dievkalpojums baznīcā plkst. 8 vakarā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

16. jūlijā, plkst. 11 pr. pusd. dievkalpojums.

Uzņēmumā draudžu dāmu komiteju pārstāves un konferences dalībnieces. Pirmā rindā no kreisās: māc. E. Pavasars, M. Vintere (Portartura), T. Neimane (Sadberija), archibīskaps A. Lūsis, L. Lūse (Toronto), prāv. A. Skrodelis un prāv. V. Šēfers.

Draudžu dāmu komiteju pārstāvju konference

Hamiltonā 17. un 18. jūnijā bija pulcējušās draudžu dāmu komiteju pārstāves pirmajā Kanadas apgabala konferencē. Bija ieradušās viešņas kā no Toronto 3 draudzēm, tā arī no Montrealas, Sadberijas, Londonas un pat no tālās Portarturas.

Piedalījās ap 30 dāmu un bez archibiskapa A. Lūša, prāvestiem V. Šēfera un A. Skrodeļa arī mācītāji Ā. Čops, E. Ķerģis un E. Pavasars.

Konferenci ievadīja prāvests V. Šēfers ar svētbrīdi baznīcā. Par konferences vadītāju izraudzīja Sadberijas pārstāvi T. Neimani, protokolēja A. Miķelsone no Hamiltonas draudzes.

Sestdiena bija vairāk veltīta referātiem. Apgabala vadītājs prāv. V. Šēfers pārskatā par apgabala dāmu komiteju darbu ziņoja, ka tās 1971. g. darbojušās pie 12 draudzēm. Gada apgrozījums bijis 14.176 dol.

Māc. E. Pavasars savā referātā tēloja šolaiku cilvēku problēmas ticības dzīvē. Visdzīvākās debates izraisīja Toronto Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas priekšnieces L. Jansones referāts: Dāmu komitejas uzdevums mūsu baznīcā, uzsverot, ka tās uzdevums nav tikai līdzekļu vākšana, bet reliģiskās un nacionāli latviskās dzīves sekmēšana, kā arī rosināt jaunatni vairāk iesaistīties baznīcas un svētdienas skolu darbā. Svētdienas dievkalpojumā bikts runu teica prāv. V. Šēfers, un delegātes gāja pie dievgalda. Spredikoja māc. Ā. Čops no Toronto.

Pēcpusdienā archibīskaps A. Lūsis savā referātā pieskārās mūsu baznīcas stāvoklim tagadējā vispasaules situācijā, aicinot atbalstīt Baznīcas Virsvaldes ierosināto Rītdienas fondu. Sakarā ar LELDAAs ģenerālkonferences lēmumu vairāk iesaistīt dāmu komitejas katras draudzes, kā arī apgabalu pārvaldēs, par pārstāvi Kanadas apgabalā ievēlēja Toronto Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas priekšnieci L. Jansoni

Nākamā konference 1973. gadā paredzēta Sv. Jāņa draudzē Toronto.

Konferences laikā vēroja lietišķību un sirsnību. Domājams, ka delegātes atgriezās savās draudzēs ierosinājumiem bagātākas.

E. P.

IERADUMI

Dari kaut ko vienreiz, un pēdas būs iemītas. Atkārto to pašu otrreiz, un taka būs iemīta. Dari to pašu trešo reizi, un ceļš būs iebraukts.

Visa dzīve ir ieradumu komplekts, un ieradums ir zināmu darbību atkārtošana.

Esi noteikts šodien, un tu gribēsi būt noteikts rīt. Esi noteikts rīt, un tu varēsi būt noteikts katru dienu.

Ieradumam ir liels spēks. Pozitīvi ieradumi veido cilvēkus, negātīvi ieradumi salauž cilvēkus.

Kamēr indīgā čūska vēl ir olā, to var paņemt rokās, bet sildīt olu, līdz no tās izšķiļas čūskulēns, ir riskanti. Tādēļ sauc melnu par melnu un baltu par baltu. Bēdz no tumsas, un tu ieskriesi gaismā. Negātīvo ieradumu tu vari salauzt šodien, bet ja tu gaidīsi līdz rītdienai, tas salauzīs tevi.

Ieradumi un reliģija. Kādreiz dzīvoja cilvēks, kam vārds bija Pāvils. Viņš rakstīja vēstules, kas mums ir saglabātas Jaunajā Derībā. Vienā no tām viņš uzrakstījis tādus pārgalvīgus vārdus: „Es spēju visas lietas..." Tas ir: es spēju salauzt negātīvus ieradumus, un es spēju izkopt pozitīvus ieradumus. Brīnišķīgs cilvēks! Jā, nenoliedzami. Bet — viņš turpina savu teikumu: „Es spēju visas lietas iekš Tā, kas man dod spēku." Tas, kas deva spēku Pāvilam, nav neviens cits kā Jēzus Kristus.

Jēzus Kristus palīdz domāt pozitīvas domas, runāt pozitīvus vārdus, darīt pozitīvus darbus, un tādā veidā Viņš palīdz izkopt pozitīvus ieradumus. Pozitīvi ieradumi ir tavs raksturs, un pozitīvs raksturs ir visvērtīgākā manta cilvēkam šajā dzīvē.

Neaizmirsīsim, ka ieradumi ceļ un ieradumi gāž!

MODER
OPTICA
— Optiķi
G. SARANTOP
reģistrēts op
228 Danforth
Toronto 6, blakus
klīnikai. Lielā izv
rāmji un kontak
Ātra un laipna
Tel. 463-8717

L. LUNS
OPTIĶ
Atvērts no pl. 9.3
Ar iepriekšēju pi
470 College St.,
Tel. 921-3

LATVIEŠU
491 College S
IZI
TEL
sarīkojumiem
● klāj viesību
Tel. 922

R.S. KAN
apbedīšanas
4812 YONGE
(Sheppard Avenu
Willowda
Ātrās palīdzības
jūsu rīcībā 24
221-11

Piedā
LEMAN

HOGA
348

MODERN OPTICAL
— Optiķi —
G. SARANTOPOULOS, reģistrēts optiķis,
228 Danforth Ave.,
Toronto 6, blakus Albanijas klīnikai. Lielā izvēlē aceņu rāmji un kontakta lēcas.
Ātra un laipna apkalpe.
Tel. 463-8717

L. LUNSKY
OPTIĶIS
Atvērts no pl. 9.30—6 vak.
Ar iepriekšēju pieteikšanos.
470 College St., Toronto.
Tel. 921-3924

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem ● viesībām
● klāj viesību galdus ●
Tel. 922-2931

☆

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
Ātrās palīdzības mašīnas
jūsu rīcībā 24 stundas
221-1159

Esta. 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave.
LE3-7954
YORK CHAPEL
2357 Bloor St. W.
Parkošana abās bēru mājās

Daugavas Vanagu nams 125 BROADVIEW AVE. **Daugavas Vanagu klubs**
Tel. 465-5225
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
atvērts biedriem un viesiem
no pirmd. līdz piektd. no pl. 4 — 1 naktī,
sestdienās no pl. 12 — 1 naktī,
svētdienās no pl. 12—9 vakarā
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

VALUDE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont. tālr. 533-2837

Fotografiski darbi ar izcilu kvalitāti!
Pieprasiet informāciju par veikaliem jūsu rajonā pasūtījumu nodošanai
tālr. 863-1166
Benjamiņa filmu laboratorija

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU GALVAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

vienā no lielākām latviešu akciju sabiedrībām Kanadā
amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO 250, ONT.
(416) 466-1514

kas? kur? ko?

Town & Country R. E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

377 Glengarry Ave., Toronto 12, Ontario
TĀLR. 782-7246
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai — 782-7246. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPIGA UN SMALKJŪTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

A. Eglītis — TV RENTAL
17" — $ 8 mēnesī
21" — $ 9 mēnesī
23" — $10 mēnesī
101A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televīzijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.
Ātra apkalpe ■ Slēgts trešdienās ■ Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9 — 5 pēcp.
BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont., tālr. LE 1-3098

JĀNIS LĀMA
Piedāvā:
PONTIAC • BUICK • SKYLARK • OPEL
LEMANS • VENTURA II • FIRENZA • G.M.C. TRUCKS •
• Arī lielā izvēlē lietotas mašīnas •
HOGAN PONTIAC BUICK CO., LTD.
348 DANFORTH AVE., TORONTO (416) 461-3561

Kanadas lielākais un labākais speciāli
EIROPIEŠU DELIKATEŠU UN GAĻAS VEIKALS
tip-top MEATS DELICATESSEN
plaša izvēle, vislabākā kvalitāte par mērenām cenām.
Katru nedēļu kaut kas sevišķs
1727 BLOOR ST. WEST
(pretim Keele pazemja stacijai)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. / Don Valley Parkway
(Queen Elizabeth un Highway 27)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS

Miami politiskais cirks...

(Turpinājums no 1. lp.)

Lielajai cirka izrādei sākoties, apjukums pašu demokratu starpā esot tik liels, ka pat visvairāk piedzīvojušie politiskie komentātori, lai neliktu uz spēles savu prestižu, iepriekš atsakās no kongresa iznākuma pareģošanas.

Šinī kongresā neizšķirsies ne tikai, kas būs prezidenta Ričarda Niksona demokratu partijas oponents gaidāmajās oktobŗa vēlēšanās, bet uz spēles būs arī demokratu partijas loma tuvākā un tālākā nākotnē Savienoto Valstu politiskā arēnā.

Sākoties demokratu partijas neparastajai cirka izrādei Miāmi, skatītāji nevarēs sūdzēties par partijas klaunu, akrobātu un sensāciju trūkumu. Demokratu Miāmi politiskā cirka galà izrādei sākoties, neviens nevar pateikt, kas uzņemsies visu akceptētā un apbrīnotā burvju mākslinieka lomu — kas būs vīrs, kas saglābs senātoru Mekgaverna, Hamfrija, Volesa un Maskija pretišķībās sašķelto partiju atkal veselīgā un cīņai spējīgā vienībā. Tā ir Miāmi politiskā mistērija. Brīdī, kad rakstu šīs rindas, „reālpolitiķi" pieļauj, ka Mekgaverns kaut kādā veidā līdz ceturtdienai sadabūs nepieciešamo balsu vairākumu, kas viņam nodrošinās nominēšanu prezidenta kandidātūrai. Bet šie paši reālpolitiķi ņem vērā īstenību, ka senātors Mekgaverns, nenodrošinot sev partijas vairākuma akceptu prezidenta kandidātūrai, var aiziet no partijas un iziet vēlēšanās kā neatkarīgs kandidāts. Šāda iespēja pastāv, un tā nozīmētu demokratu partijas sašķelšanos un drošu garantiju Ričarda Niksona uzvarai gaidāmajās vēlēšanās. Par mistisko burvju mākslinieku, kas vēl pēdējā brīdī spētu apvienot demokratu partiju, min senātoru Edvardu Kenediju. Šī burvju mākslinieka parādīšanās būtu liels pārsteigums, bet visas cirka programmas galu galā balstās uz skatītāju negaidītu pārsteigšanu un sensācijām.

Demokratu partijas novembŗa vēlēšanās iziet ar gandrīz tikpat baltu karogu, kādu senātors Mekgaverns ir piesolījis amerikāņiem, ja viņš novembrī varētu pārnākt uz Balto namu.

Daudziem jau aizmirsies drāmatiskais pēdējais demokratu partijas kongress Čikagā 1968. gadā. Demokrati izvēlējās Hubertu Hamfriju par sāncensi republikānim Ričardam Niksonam. Tas, ka Hamfrijs zaudēja pret Niksonu, nav svarīgākais, Čikagā pašu demokratu — liberāļu, radikāļu un citu elementu — rezultātā konvenciālais partijas kongress izvērtās par „kauna traipu" amerikāņu demokratu partijas vēsturē. Sadursmes policijas un provokātoru starpā, asinis un žultainie savstarpējie apvainojumi demokratam pret demokratu bija tikai viena šīs traģikomēdijas puse. Kad Niksons pārnāca uz dzīvi Baltajā namā, viņa sāncenši bija izsķērdējuši tik daudz naudas, ka, gala rēķinus kopā savelkot, uz demokratu partijas pleciem 1968. gadā no prezidenta vēlēšanu kampaņas palika vēl 6 milj. dol. liela parādu nasta. Čikagas asiņainainie un pretrunīgie politisko sadursmju upuri bija tik lieli, ka demokratiem drīz vien bija jāstājas pie „pašu māju" tīrīšanas akcijas, t.i. radikālām reformām.

Gadījās, ka demokratu partija par „vainīgā atklājēju un reformu reālizētāju" izvēlējās tolaik vēl maz pazīstamu Dienviddakotas senātoru Mekgavernu.

Un tā pēc Čikagas skandala senātors Mekgaverns uzņēmās demokratu partijas „reformācijas komisijas priekšsēža" amatu. Nelaikis senātors Roberts Kenedijs par Mekgavernu bija izteicies: „Viņš ir piesardzīgs vīrs, lēnu prātu un šķietami nesavtīgs politiķis." Šis nelaika senātora Roberta Kenedija vērtējums izrādījās tikai daļēji pareizs. Senātors Mekgaverns savu reformācijas komisijas priekšsēža amatu drīz vien izmantoja savas politiskās karjēras tālākai stiprināšanai. Mekgaverna ieteikumā partija laida pie vārda tos, kas kaut kādu iemeslu dēļ līdz šim bija neaktīvi. Te jāpiezīmē, ka demokratu un varbūt arī republikāņu partija līdz tam laikam bija faktiskā profesonālo politiķu kontrolē. Iespaidīgi republikāņu un arī demokratu politiķi visas lietas kompromisa veidā izkārtoja aizkulisēs, un kongress bija tikai publiska izrāde, kuŗā profesionālo politiķu lēmumus oficiāli apstiprināja.

Gadījās, ka par vientiesīgu dēvētais senātors Mekgaverns, vadot savas partijas reformācijas komisiju, ātri pārvērtās par rafinētu jauna tipa politiķi. Viņa ieteiktās pārmaiņas delegātu izvēlē būs šīs nedēļas Miāmi demokratu partijas cirka lielākās sensācijas.

„Pie vārda ir tikuši nogrupējumi", tā nesen deklarēja Mekgaverns, „ko mēs līdz šim ignorējām. Īstā laikā ir īstenotas plašas reformas, kas dos iespēju kongresā par delegātiem piedalīties tiem, kas līdz šim bija aizmirsti."

Pieņemsim, ka Mekgaverns ir tikai naīvs un savdabīgs politikis, kas pārstāv jaunu spārnu demokratu partijas vairākumā. Būdams demokratu partijas reprezentants, viņš ir piedalījies un atbalstījis individuālu radikāļu cīņu par pārmaiņām kopš 1968. gada partijas kongresā Čikagā.

Ļoti zīmīgi ir skatļi, kas liecina, kā senātora Mekgaverna reformas ir īstenojušās dzīvē. 1968. g. Čikagā 45 proc. delegātu, kas bija piedalījušies iepriekšējās partijas lielsanāksmēs bija ar pieredzi. Šonedēļ Miāmi kongresā 85 proc. delegātu pirmo reizi kāps politiskā arēnā, lai ar savu balsi izšķirtu partijas izvēli 1972. gada prezidenta vēlēšanu kandidātūrai.

Čikagā 1968. gadā delegātu starpā bija tikai 13 proc. sieviešu. Miāmi demokrates būs pārstāvētas 39 proc. apmērā. Nēģeŗu delegātu skaits no Čikagas līdz Miāmi nav mainījies, t.i. tas palicis apm. tas pats — 5 proc. apmērā.

Manuprāt pats svarīgākais ir Mekgaverna stratēģiskais gājiens iesaistīt savā pusē jaunās paaudzes vēlētājus. Čikagas kongresā delegātu skaits zem 22 gadiem bija tikai 4 proc., bet Miāmi šajā pašā vecuma grupā jau jāietilpina 25 proc. delegātu.

Senātora Mekgaverna opozicijas aparāts strādā nepārtraukti, lai vēl 5 min. pirms 12 apturētu viņa nominēšanu kandidātūrai no demokratu partijas puses.

Nenoliedzami, senātors Mekgaverns apzināti vai neapzināti ir sašķēlis demokratu partiju vairākās grūti savienojamās frakcijās. Viņa izredzes uzvarēt prezidentu Niksonu ir ļoti mazas.

Pēc pēdējās sabiedriskās domas pētīšanas institūta savāktās informācijas, ja vēlēšanas notiktu šodien un Niksona pretinieks būtu senātors Mekgaverns, Ričards Niksons uzvarētu ar vismaz 65 proc. lielu balsu vairākumu. Bet vēlēšanas nenotiek šodien. No aizkulisēm līdz ceturtdienai, gaidot pēdējo minūti pirms pusnakts, vēl stāv senātors Hamfrijs, gubernātors Voless, senātors Maskijs un beidzamā, bet ne visneizdevīgākā vietā, senātors Edvards Kenedijs.

Lai paturētu kompetenta politiskā komentātora slavu, ko man, manu īsto identitāti nezinot (neesmu ne republikānis, ne arī ASV pilsonis, bet cenšos būt objektīvs), piešķīris latviešu pārstāvis republikāņu partijā Korsta kungs, es atturos paredzēt Miāmi demokratu partijas kongresa gala rezultātus. Tajā pašā laikā es pievienojos V. Korsta kunga lasītāju vēstulē izteiktai domai, ka daži mūsu tautieši nespēj starptautiskā politiskā spogulī saskatīt mūsu tautas izredzes nākotnē.

Politiskās cirka izrādes Miāmi, Maskavā, Pekingā, Bonnā, Parīzē vai citur ir intriģējošas un tām ir jāseko, bet ne brīdi mēs nedrīkstam šaubīties, ka roka, kas noteic tautu likteņus, varbūt jau ir pagriezusi laivas buras mūsu tautas cerību piepildīšanai. Ir cita lieta, ja mēs, pārticībā dzīvojot, eventuāli esam aizmirsuši savu sūtību un savus pienākumus cīņā par brīvības atgūšanu savai tautai.

Demokratu partijas kongress Miāmi nav spožākais rietumu demokratijas sistēmas izpaudums. Bet ja senātors Mekgaverns šinīs vēlēšanās stātos pretī pasaules parlamenta prezidenta amata kandidātūrai iepretim Leonīdam Brežņevam, vismaz pašā Padomju savienībā, viņš uzvarētu ar vislielāko balsu vairākumu.

Atgriežoties Vašingtonā, es atļaujos paredzēt Ričarda Niksona uzvaru novembŗa vēlēšanās tikai tā iemesla dēļ vien, ka viņa cīņa ar inflāciju ir bijusi sekmīgāka nekā vienā otrā citā valstī.

Caurmēra amerikānim un caurmēra pilsonim tuvāk par lielajām pasaules problēmām nenoliedzami stāv viņa dienišķās maizes rieciens. ASV un Kanadā raudāšana par dzīves dārdzības pieaugumu ir ikdienas parādība. Bet kā ir citur? Lai runā skaitļi. Rietumvācijā dzīves dārdzība aizvadītajos 12 mēnešos pieaugusi par 4,5%, Italijā par 4,6% Japānā — 4,6%, Austrijā 4,8%, Šveicē 5,% Holandā 6,2%, Norvēģijā 6,4%, Kanadā 6,4%, Francijā 6,9%, Lielbritanijā 7,1%, Spānijā 7,6%, Zviedrijā 8,4% un Somijā par 9,6 proc.

Laba vērša gaļa Šveicē maksā „tikai" 4,27 dol. mārciņā. Kanadā cūkas gaļas cena dažos mēnešos ir pieaugusi par 19 proc., bet vērša gaļa par 8 proc. Dienvidvācijā vērša stēks maksā 4 dol. mārciņā, bet labs speķis 2,39 dol. Vienīgi Arģentīnā vērša gaļa vēl vienmēr 96 centi mārciņā, un ciešamas kvalitātes maltā gaļa maksā 34 centus. Ņemot vērā nupat pieminētos skaitļus, vienīgā iespēja nosist inflāciju uz ceļiem ir mainīt dzīves vietu un ēst lētus stēkus un hamburgerus Arģentīnā.

Aleksandrs Ķegumnieks

Rietumberlīne sauc pēc jaunām asinīm

Pēc 1970. g. Rietumberlīnē izdarītās tautas skaitīšanas iedzīvotāju skaits desmit gadu laikā noslīdējis par 3,6%, lai gan tai pašā laikā pāri par 100.000 ārzemnieku atraduši te mājvietu. Paši vācieši Berlīnē ir zem 2 miljoniem. Tautsaimniecībā nozīmīgākā iedzīvotāju daļa, darbam spējīgie, vecumā no 15—65 g., ir tikai 42,4%, pie kam 1961. g. tie vēl bija 44,6%. Vecumā pāri par 65 gadiem ir 26,8% iedzīvotāju, kas dzīvo no pensijām, invalidu pensijām un tamlīdzīgi. Daudzi no tiem mīt veco laužu mītnēs.

Ja izdotos atbrīvoties no pašreizējā politiskā saspīlējuma, varētu cerēt, ka Berlīnē paliks uz dzīvi arī jauni cilvēki un dibinās ģimenes. 10 g. laikā dabiskais pieaugums bijis tikai 11,4%.

Zobārsti aizstāv savas tiesības

Ontario zobārstu savienība katram no saviem 3300 biedriem prasa 200 dol. maksājumu cīņai pret provinces jauno likumu, kas paredz zobu tehniķiem lielākas tiesības — gatavot un pašiem pārdot pacientiem protēzes. Savienības prezidents vēstulē zobārstiem paziņo, ka nauda tikšot izlietota, lai sabiedrību pārliecinātu par zobārstu profesijas lielo nozīmi un brīdinātu no briesmām, kādas sagādā neprofesionāli cilvēki. Kampaņa arī cīnīšoties par likumu, lai zobu technologiem būtu atļauts strādāt vienīgi zobārstu pārraudzībā. Ieteicama rēgulāra bērnu zobu pārbaude, zobu fluorizēšana provinces mērogā un plašāka iedzīvotāju iepazīstināšana ar zobu kopšanu un ārstēšanu.

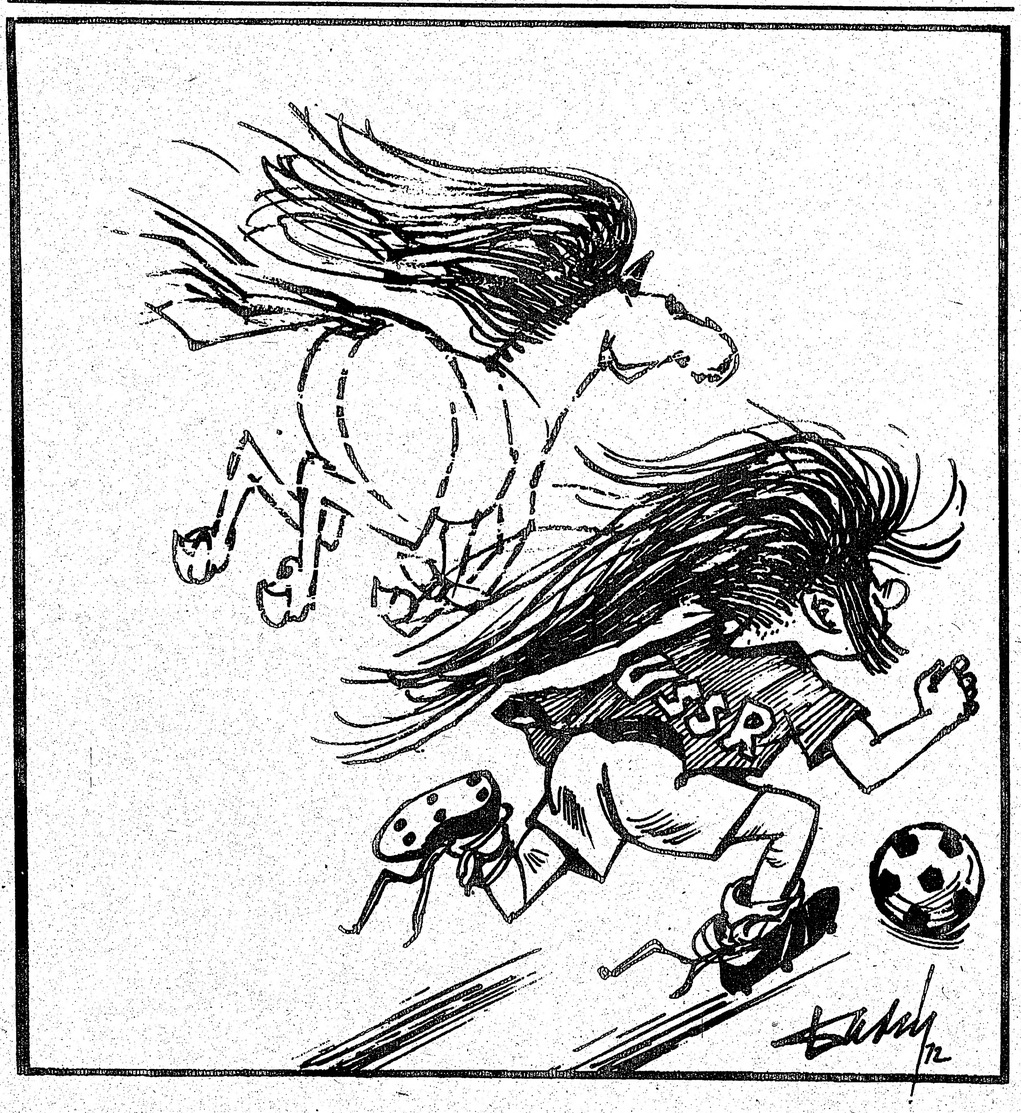

Pravda sūdzas, ka padomijas futbolisti kopējot rietumniekus— audzējot gaŗus matus kā zirga krēpes . . .

Dadža karikatūra